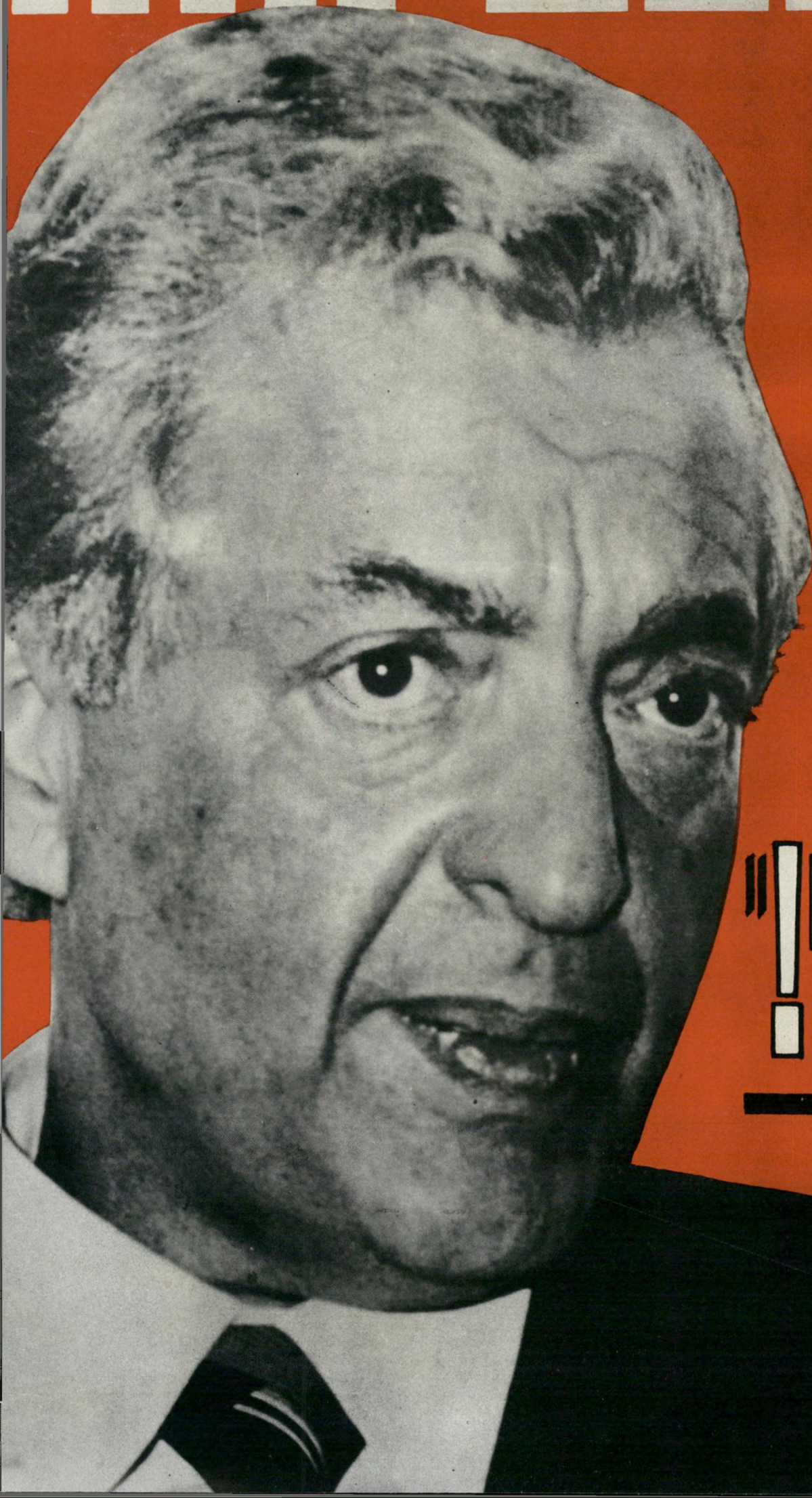

2537

ראיון
מיוחד
עם
פלאטו
שרון

נד

בדחת!

שמאל פלאטו-שרון
בצבע בלונד

ג ו ט ק ס

4570

gottex

מגזין

מכתבים

להקפיא את הטלוויזיה

הצעה של ישראל המתירה בצרפת, למרות העובדה שלצפיה הטלוויזיה בצרפת, נרמזה לי, יש הרבה פחות בעיות עם הטלוויזיה שלהם מאשר לנו בארץ. הם הגיעו. כימים אלה, למקנה שאפילו טלוויזיה טובה, או לפחות תקינה, גם זה קצת יותר מדי.

עובדה: במישאל רעיקהל שנערך החדש הציג אחוז נכבד של צרפתים להאפיל את המירקע לפחות לילה אחד בשבוע, כדי שכולם יוכלו לנחם מעט הטלוויזיה. היתרונות של הרעיון הזה הם כליכך רבים, שאפילו בלי להיכנס לשום פרטים, אני מציע שנחשוב עליו כנכבד ראש גם אצלנו, בארץ. ואם אנחנו רוצים להיות מקוריים, אז אני מציע שלא נאפיל את המירקע פעם בשבוע, אלא פשוט נקפיא אותו (הלא לאחרונה, רווקא הצלחנו עם שיטת ההקפאה).

אילן ברק, (זמנית) מונפלייה, צרפת

טונות של קורי עכביש

על נעליה של אימלדה מרקוס (העור לם הזה 2.4.86). אורי אבנרי ריווח מארצות-הברית על העניין הרב שגילו האמריקאים באלפי זוגות הנעליים שאימלדה מרקוס הותירה מאחוריה בארמון הנשיאות במאנילה.

לוא היו האמריקאים מתעניינים קצת יותר בהיסטוריה, היו יודעים שאין שום חדש תחת השמש: תמיד היו שליטים, ובני כיתם, שלא ידעו שובע.

מלכה האחרון של מצרים, פארוק השמן, נהג לחסל 600 צרפות מדי שבוע וסכו, איסמעיל, החויק הרמון של 3.000 גנישם.

ועוד אלפיים שנים קודם לכן כבר ביקש אחד משליטי רומי, הקיסר אלגבאלוס, מעבדיו לאסוף לו קורי-עכביש, אבל הרבה קורים, ואת זה הם עשו, הם אספו לו חמשת אלפים קילו קורי-עכביש!

דיאטה במעליה

עוד על הדיאטה של ח"כ אברהם שפירא (העולם הזה 26.3.86 ואילך). אני מבקש להסב את תשומת-ליבו של ה"ד"ר גולדווסר לכך כי אין הוא הרופא היחיד בארץ המעניין בנייר-אינגלנד זורנאל אוף מדיסין, ממנו הביא, כגיליון האחרון של העולם הזה, את טבלת שריפת הקלוריות עקב פעילויות גופניות שונות.

האמת היא שבשביל לשרוף קלוריות אפילו לא צריך לזוז. מספיק, למשל, לעמוד במעלית העולה ויורדת — 10 דקות בפעילות, או איי פעילות הזאת, שורפות 15 קלוריות.

ד"ר א' בהן, ירושלים

חיל הנשים בסוף התור

עוד על יחידות-המיסמר של מלכת אנגליה (העולם הזה 26.3.86 ואילך). גודו פרשי חצרה-המלך בלוגדון הוא לא עוד סתם גודו כצנב הכריטי. לפי הסדר המקובל אצלו זהו הגרוד הכיבד בצבא הסדיר (למעשה זה גודו שריון עם יחידת המיסיס לפקידים טיקסיים, כמו שמירת ארמונות המלכה).

ככלל, מעניין מאוד כיצד הבריטים מדרגים את גייסותיהם, לפי כבודתם. יש לזה חשיבות, ולא רק בסדר ההופעה במצעדים. גם בקידום הקצינים, למשל.

ואם זה הגיוני שחיליה-ההנדסה יקדם לחיל-הקשר, הרי זה קצת משונה שמחלקת כוהני-הדת (החידה המקבילה לרבנות הצבאית הארצית כצה"ל) קודמת גם לחיל-הרפואה וגם לחיל-המודיעין.

ומי סוגר את הרשימה, במקום האחרון? חיל הנשים המלכותי! אלכס ספיר, תל-אביב

החפיסות האבודות

על מיסמר הסיגירות שאמריקאי מעשן במשך שנה (העולם הזה 19.3.86).

מאיפה לקחתם את המיסמר 2,390 כמיסמר הסיגירות שאותן מעשן כל אמריקאי, בממוצע, לשנה?

לפי הדוח האחרון של משרד-החקלאות האמריקאי, עישן כל אמריקאי, בשנת 1985, 3,378 סיגריות. (המשך בעמוד 4)

כתבת השער הקדמי:

הבריחה לארץ

שמואל פלאטושרון (בתצלום), שיערו צבוע בלונדן, מספר כיצד נמלט מאיטליה, אחרי שישב שם בכלא חודשים, איך עלה למטוס כשלעניינו מי שקפ"שמש ומתחת לאפו שפם מלאכותי, וכיצד נכנס לארץ, בתעודה ישנה של ח.כ.

כתבת השער האחורי:

הבריחה לחו"ל

קלרה אהרוני (בתצלום) נמלה את שלושת ילדיה הגדולים ועזבה את הארץ - למרות 10 צווי עיכוב יציאה שהיו נגדה. מאחוריה השאירה 19 מיליון דולר חובות. איך יצאה: דרך רפיח, ביאכטה, או באמצעות מירמה בלוד?

הנס של פרס

אמינות או רצינות? שימטון פרס לא הצליח להכריע בין שתי המטרות המדיניות שלו, ובסופו של השבוע גרם באוצר למעשה-הניסים.

מושב ליצים

עם סיום מושב החורף של הכנסת ניתן לעשות סיכומים: איך שיגעה המילה "מאניק" את הח"כים, כמה פעמים נאם אהוד אולמרט, מיהו אלוף השואלים ומיהו רבי-אלוף הנשאלים.

"אני מוכן להשכין שלום!"

גסי גקסון (בתצלום), מנהיגם של יותר מ-20 מיליון מצביעים אמריקאיים שחורים, העניק ראיון משותף להנא סיניורה ולאורי אבנרי. הוא מוכן לעזור

בהשכנת שלום בין הישראלים לפלסטינים, אך אינו מוכן מדוע בישראל מתייחסים אליו כאויב. הראיון מתפרסם בזמנית בהעולם הזה ובאליפסגרי.

עיתונאי במלכודת

אם יסרב העיתונאי בני ציטרין למסור את מקור רותיו, הוא עלול להיאסר לשנתיים. אם יסכים לחשוף אותם בבית-דין מישמעתי של עורכי-הדין, הוא יחרוס את העיקרון הבסיסי של מיקצועו. עניין של אתיקה מול אתיקה.

חרפת חברון

יום של בויקו לרמקורטיה הישראלית התרחש השבוע בחברון. אספסוף של בוריונים מאי שיסטיים השתוללו וניסו לרמוס את באי כינוס שלום-עכשיו. מתוך זיעה שלצה"ל אסור להי גיב. חבריהם של הבריונים, אני שי התחיה, ערכו באותה עת את ועידתם בעיר, כשהם ניי נוחים ומוגנים.

אימלדה ואני

אישה-העסקים הישראלית אלכס מסיס מספר על הרתפקותיו ה"מיוחדות" במינן במנילה. בחברתם של ג'אק נאסר, חיים טופול ואשת-העריץ אימלדה מרקוס, שגנדי עטרי זימרה לפנייה: "כשהי שמש עולה, היא עולה לכבודך..."

תפיסה בהירה

צימורה בהיר, מנהלת אגף בבית-המישפט בתל-אביב, דורשת לאסור על בעלה להיכנס לדירתה וגם לדירת אהובתו - אחרי שתפסה אותו ביום בהיר במיטה אחת במלון ביס-המלח.

דף חדש

אריק לביא: השיר על השכר הממוצע במשק (ברכי על הנרות, אשתי הקטנה, / שבת קודש, / הבאתי לך 420 שקל ל"חודש...") • הספרים של נתן אלתרמן, ששימשו מידרך כף רגלה החולה של יוכבד: סופרים, הקפידו בזיכרונותיהם!

רחל המרחלת מרוחת:

מגרי רייס-דיוויזיוני-שאי"לי (בתצלום) משחקת את הליריה האנגלית האמריקאית בתיה ישראלית נסעה לחו"ל להחלים • הרצל שפיר וסיגלית פריאל נשואים • גם ה"כורסלון השחור וילי סימס ואריאלה שפר נשואים — הם עשו זאת בקפריסין • איך עזב דן שילון את הבית • לא רק דן כבר מכה את הפנה — יש עוד נסנים בטל-וויה • שאלת האכזות המסעיי-רה את הפרקליטות.

חפלה בכרם

כוכבה הררי שרה ביידיש והגישה מלאווה, ואיב דה-זמר-דיקס נפגש ביום-החולדתו עם כל ידידותיו.

יפה מאחורי הבר

אורנה צדוק בת ה-12 מוזגת ומגישה משקאות כבר. היא גם מזמרת שירים חסידיים. בחורים? בתנאי שזה מי שהו ממש נחמד.

מגששים בנהיגה

חלק ניכר מהנהגים בישראל לוקים בראייתם. מסכנים את עצמם ואת סביבתם. אך משרד-התחבורה אינו עושה דבר. הוא עסוק בהסברה נגד תאונות.

- 22 יללות ישראל מלוואה בחפלה ואתלטיקה במסיבה
- 24 מה הם אומרים - יותר קל למוצץ מטוס מלתקוף את ושינגטון?
- 29 הירוסקים - שלוש קבוצות טלאים
- 30 דף חדש - הרזה, השמן והשמנמן
- 33 קולנוע - המרגל בעיקבות המרגל
- 34 מיכתבים לרזתי - רק לא גינגי תמרורים - הגברת בעלת 100 הכלבים
- 34 הווי - דויד ראשון, מיכל שניה
- 38 תשבצות - מימין חג, משמאל מג (4 אותיות)
- 39 רחל המרחלת - חתונה אצל ראש עיריית ניקוסיה
- 40 העולם הבא - נהג אמבולנס ילד במונית
- 42

- 3 מיכתבים - חשבון פשוט
- 4 איגרת העורך - בעלמון צד אחד
- 5 תשקיף - זיופים בעלמון
- 6 במדינה - אתיקה מול אתיקה
- 7 הנדון - פאטה מורגאנה
- 11 יומן אישי - המיקצוע המסוכן ביותר במירח התיכון
- 12 אנשים - היי גברת, תני לו יד!
- 15 ראוין - עם גסי גקסון, מנהיג השחורים בארצות-הברית
- 19 שידור - יהודי לחוד אנשים
- 21 גם זה וגם זה - הסבר ענייני לכופרים

השולם הבא

הצעה חדשה לפיתרון משבר השעון: בשעת צוות יוסטו מחוגי השעון אחרה. לשעה 11, ומוייד עם הגיעם לשעה 12 יוסטו לשעה 1 לפנות בוקר. בדרך זו ייחסכו רבבות דולארים, משום שמהדורת החדשות של שעת חמות תתבטל, וניתן יהיה להפנות את העוסקים בהכנתה לעבודות במיגור החקלאי.

מכתבים

(המשך מעמוד 3)

אתם איבתם באיזה מקום איזה 50 חפסות: **יגאל מאירצ'ק, תל-אביב**

● הקורא מאירצ'ק צודק. כתב העולם הזה נטל את המיספר מדוח שהתייחס לאחת משנות בהלת העישון הגדולה. עת פסקו אמריקאים רבים לעשן, מה שהוריד, כמובן, את הממוצע.

חשבון פשוט

על קטע במדור העולם הבא, המוכיח כי לא תמיד מה שמשעשע הוא גם נכון (העולם הזה 9.4.86).

זה באמת היה רעיון משעשע, הרעיון הזה של עורכי העולם הבא — במקום להעלות את מחירי הסרט הישראלי, לקצר אותו. אבל העורכים הנכבדים פשוט לא שמו לב לעובדה פשוטה, או שהם שכחו כבר מה שהם היו אמורים ללמוד בשיעורי החשבון, בכיתה דלת בערך: אם מקצרים את הסרט, אך לא משנים את מחירו, זאת גם כן העלאת מחיר.

כי הלא כך מקבלים פחות סרט באתו מחיר? יעקב לובסקמבורג (האמיתי), תל-אביב

אין גט ואין שימחה

על אירוע בשיכון בבלי (העולם הזה 2.4.86).

היות שהעולם הזה מצא לנכון לטפל בחיי הפרטיים, אני מבקש להביא לדיעתכם את העובדות הבאות:

● אני עורך המוסף הכלכלי של ידיעות אחרונות (השקל שלך), ולא הכתב הכלכלי של העיתון.

● אשתי ואני לא התגרשנו, ושום גט עדיין לא ניתן.

● אשתי מעולם לא דרשה ממני גט, אלא להיפרך.

● הטענה כאילו אני דרשתי כסף מאשתי רחוקה מהמציאות. רק דובר והוסכם על חלוקה עתידית ברכוש המשותף, אם אומנם נגיע לגט ולגירושין כפועל.

● רק ברמינו המעות של מקור האינפורמציה של רחל המרחלת עומד להיוולד טיפוס לריקי כהן, הסיפור הזה מצוץ מן האצבע.

● ההתבטאות על ההתפרפרות של דן עופרי מהווה הוצאת לשון הרע וגרימת נזק ודוגנית. לא היתה כל זכות להתבטא בסגנון כזה. ובאשר לשימחת שעליהן כתבה המרחלת, אני מטיל ספק בקביעתה, כי לאשתי היתה שמחה גדולה לנוכח המצב שנוצר. השימחה הוודאית היחידה המשתמעת מהכתבה היא השימחה לאיר, לנוכח בקיעים שנתגלעו במיסמרת המישפחתית.

דן עופרי, תל-אביב

הדוגמה

של נפוליאון

זה לקח עוד 15 חודשים עד שצפרת החליטה לנטוש את אלג'יריה ולהעניק לה את עצמאותה (ב-3 ביולי 1962). אבל בראשית אפריל 1961 הסימנים היו כבר ברורים. צפרתים עמדו להשלים עם לוחמי השיחרור האלג'יריים. אנשי הפל"ן (היות השיחרור הלאומית). ג'ון הרדוי הישראלי, קול ישראל, הבין את זאת. כפי שדווח במדור רדיו (קורדמו של המדור שידור). בגליון העולם הזה שהופיע השבוע לפני 25 שנה:

כאשר פרץ נפוליאון בונפארטה מגלותו באי אלבה וצער לעבר פאריס. השתקף המאורע כסדרה של כותרות כעיתון הפאריסאי מוניטר, כדלהלן: "המיפלת כרחה מכליאה"; "העריץ נחת כחוף צרפת"; "הגנרל מתקרב לגרנובל"; "בונפארטה מתקרב לפאריס"; "המוני פאריס מקבלים בהתלהבות את פני הקיסר הנערץ"; "לפני שנתיים נהג קול ישראל לקרוא את לוחמי השיחרור האלג'יריים "הטרוריסטים". לפני שנה קרא להם. המורדים". השבוע החל מכנה אותם. הלאומנים".

כלומר, הוא לא אסר דבר על כל שאר העיתונים במדינה, והבדיל בין שבועון זה ובין כל כלי התקשורת האחרים. יוסי בר השאיר מעטפות לכמה עיתונים, ובהם הכניס את החומר והתצלומים שביקש לפרסם. הצו הוצא נגד עיתון אחד בלבד.

● הצו אסר לפרסם חומר שכבר פורסם יומיים לפניו בעיתון ישראלי!

● הצו אסר לפרסם חומר שהופיע במימסכים מישפטיים בתיק אחר — כלומר, השופט הגיין, שלא טיפל בעניין כלל, ואשר לא הוגשה לו שום תביעה, קיבל על עצמו לאסור את החומר שהופיע בתיקו של שופט אחר, שלא אסר את פירומו!

● השופט אסר לפרסם חומר שכבר הופיע בעולם הזה עצמו, ולא סתם הופיע, אלא בכתבת-שער! הכוונה לשער העולם הזה מיום 28 באוגוסט 1985.

● מכיוון שקוראי העולם הזה זוכרים כתבה זו, היה נדמה להם שעמדנו לפרסם דברים הרבה יותר חמורים. הכתמים הלבנים שהופיעו לאורכה ולרוחבה של הכתבה גירו את דמיון הקוראים, וכך נולדו שמועות פנטסטיות, שייחסו לאשה התנהגות ומעשים מדהימים, שלא היו ולא נבראו. זה מוכיח את הכלל הישן שהצנזורה משיגה תמיד את התיפק ממה שהיא מבקשת להשיג. וגורמת לחרושת איומה של שמועות.

● השופט סתם את פיו של אדם מת, שביקש לנמק באוזני הציבור הרחב את המיניעם למעשיו החמורים. בקשתו שנפרסם את הדברים היתה בכתיבת צוואה.

● הצו אסר את הפירסום לשלושה ימים בלבד. ואז הוארך — שוב במעמד צד אחד, מבלי להזמין אתו, למרות שלא היתה עוד שום דחיפות שהיא.

● ושוב: השופט לא עשה שום ניסיון לברר את ההצדקה לבקשת עורך-הדיון. הוא גם לא ניסה לברר את הצד הטכני: האם העיתון כבר מודפס או לא. מה הנזק הכרוך במתן צו בשלב כזה, ועוד ועוד.

● אין לי כל אפשרות להתלונן על נוהל זה לפני ערכאה מישפטית כלשהי. אין לפני מי לערער, ואין לפני מי להתלונן. לא נותר לי אלא להשמיע כאן, ובצורה זו, את מחאתי החריפה ביותר.

לא לשאול!

יש לעניין עוד צד מסוכן ביותר.

אחרי ההתאבדות קיבלנו את החומר שהכין לנו יוסי בר. העולם הזה נוהג, כעיקרון בסיסי של אתיקה עיתונאית, לפנות בכל עניין אל הצד השני והצד לז להגיב.

כך עשינו גם הפעם. שולמית יריב, שערכה את החקירה בעניין זה, פנתה אל ורדה בר, אשתו של יוסי, והציעה לה להגיב על דברי בעלה המנוח. ורדה הסתפקה במישפט אחד, שאותו פירסמנו כלשונו. אחר-כך פנתה כנראה לעורך-הדיון, תוך ניצול המידע שמשטרנו לה, וזה הגיש את העתירה לצרמניה.

חשוב לציון שהאשה ופרקליטה לא עשו כל ניסיון להידבר איתנו לפני שרצו לבית-המישפט, למרות שהכתבת שלנו היתה בכיתה. קל מאוד לדבר איתנו ולשכנע אותנו, בייחוד כשהדברים נוגעים לשלומם של ילדים. שום ניסיון כזה לא נעשה. תחת זאת נוצלה לרעה הפנייה שלנו אל האשה.

זה הוכיח לי את דבריו של עורך מסויים, שאמר לי לאימכר: "אני הוריתי לכתבים שלי שלא לפנות עוד אל הצד השני בכל עניין שהוא. הצד השני רץ לבית-המישפט, ושופטים מוציאים על ימין ועל שמאל, בקלות-ידע מדהימה, צווים לאיסורי-פירסום. או למה לי להסתכן?"

כלומר: כתוצאה מן השיטה הזאת של צנזורה מישפטית — כאשר שופטים הופכים את עצמם למעשה לעורכי-העיתונים — התחילו כמה עיתונים לשנות את כללי אתיקה העיתונאית, ולא לאפשר עוד לצד השני להשמיע את דבריו ותגובותיו.

העולם הזה לא יילך בדרך זו. אולם הסכנה קיימת כיום בעיתונות. כראוי לשופטי ישראל להרר על תוצאה זו של מתן צווים-הצנזורה לאיסורי-פירסום בסיטונות, במעמד של צד אחד ומבלי להביא לעיתונות להשמיע את טענותיה, וגם מבלי להתחשב לחלוטין בצרכי הזמן ובבעיות הטכניות של העיתונים הכבולים ללוח זמנים קפדני.

כל השיטה הזאת פסולה, לרעתי, מעיקרה, והיא תביא נזק לכל הצדדים — לכבוד בית-המישפט, ליחסים בין המישפט והעיתונות, לאתיקה העיתונאית, לצדדים המעורבים ולציבור הרחב.

ד.א.א.א.

העולם הזה, שבועון החדשות הישראלי ♦ המערכת והמינהלה: תל-אביב, רחוב גורדון 3, טל. 03*292262/3 ♦ תא-דואר 136 ♦ העורך הראשי: אורי אבנרי ♦ עורך-במשנה: דוב איתן ♦ עורך תבנית: יוסי שנון ♦ רבות מערכת: ענת סרגוסטי ♦ עורך כיתוב: גיורא נוימן ♦ צלם המערכת: ציון צפיר ♦ עורך דפוס: יפתח שביט ♦ ראש המינהלה: אברהם סיטון ♦ מחלקת המודעות: רפי זכרוני ♦ המו"ל: העולם הזה בע"מ ♦ הדפסה: הדפוס החדש ♦ הפצה: ג.ג.

קריא יני.

בראי לך לקרוא בעיון את הקטע הבא: "ידיעה של התוכנית מוגדרים באורח חר" משמעי: להביא להרחת שריחורת והתומכים בהם מהממשלה. בצורה שתבטיח תמיכה ציבורית מירבית לצער הזה, ולא תוביל לנפילת פרס ולכתיבות חדשות.

לרעתם של מעצבי התוכנית, המפתח החשוב ביותר, המצוי בידי פרס, הוא זכותו המועגנת כחוק לפטר שרים, מבלי להביא להתפטרות הממשלה.

לפי ההסכם הקואליציוני הקיים, חייב פרס להתיעץ בשמירה, אם רוצונו לפטר שר השייך לגוש הליכוד. לפי ההצעה יחליט פרס בשיתוף עם ויצמן ובעיתוי הנראה לשניים, להביא לפיטוריו של שר מחרות (או מקורב מחרות) בעיקבות התבטאות של שר כזה נגד מדיניות הממשלה.

התבטאות כאלה אינן חסרות כידוע. "שמיר מנוע מלקבל יוזמה כזאת של פרס, אם ראשיה-הממשלה ירצה לפטר שר, יתכן שההרב ייראה כמוצדק לשמיר ולאנשיו, אבל אין להם כל אפשרות להעביר החלטה כזאת בתנועת החרות. כניעה פומבית לפרס תגמור את הקריירה של שמיר מחרות. ההנחה היא, לכן, ששמיר יסרב.

פרס לא יראה בכך סוף פסוק. לפי התוכנית הוא יכנס מסיבת עיתונאים, ויודיע שהוא ישתמש בזכותו לפיטורי השדר הממרה, המהבל בתוכניות-החירום של הממשלה, ומסית את הציבור נגדו."

מה המיוחד בקטע הזה? הרי בשבוע שעבר פורסמו עשרות קטעים כאלה בכל העיתונות. אם כן, מה המיוחד בקטע זה ורוקא?

רק פרס אחר: הוא נכתב לפני שנה וחצי, הקטע הזה הופיע, מילה במילה, בגליון העולם הזה (2464) שנשא את התאריך 21 בנובמבר 1984, זמן קצר אחרי הקמתה של ממשלת-האחרון-הלאומית. כתב את הדברים פרשנז המדיני רוא, חיים ברעם, תחת הכותרת: "במישרד ראשיה-הממשלה הוכנה תוכנית סודית — לביצוע ברעם המתאים, כך תתפוצץ ממשלת-האחרון."

חיים ברעם הוא אחיו של מוכיר מיפלת-העבודה, עווי ברעם, ובנו של מי שהיה שר מטעם מיפלת-העבודה, משה ברעם.

במעמד צד אחד

כאשר התאבד העיתונאי יוסי בר, אחרי שניסה להרוג את אשתו וחזונו (או לחבל בהם קשה), הוא השאיר אחריו וידוי ארוך, שקטעים ממנו פירסמנו בשבוע שעבר לפי בקשתו.

במישפט זה הוא הטיל חלק גדול מן האחריות על עורך-הדיון של אשתו, אברהם בית-הלוי, שהגיש כשם האשה כתבי-הנגה במישפט של בני-הוג, בכתבי-הנגה עשה עורך-הדיון מיוסי בר עפר ואפר, השפיל אותו עד רכא. תיארו אותו כהרל אישים, לאיוצלה, עיתונאי עלוב, חסרי-כישורין ובור, שאינו מסוגל לפרנס את אשתו ועוד ועוד. הוא גם כלל במימך כמה הערות עסיסיות על העולם הזה.

בשבוע שעבר המשיך עורך-הדיון בית-הלוי במסע הצלב שלו נגד העולם הזה. ביום שני השבוע הגיש לבית-המישפט בקשה לאסור על

העולם הזה לפרסם את המימך שהשאיר יוסי בר, כולו או עיקרו.

השופט המחויי עקיבא אריה הגיין אכן נתן את הצו הזה. כתוצאה מכך נגרם עיכוב ניכר בהופעת הגליון, והופיעו בו כתמים לבנים, מן הסוג המקובל בעיתונים המופיעים במישפטים מסויימים. היתה זאת דוגמה קיצונית של הפעלת צנזורה מישפטית — אולי החמורה מכל צורות הצנזורה.

הפרשה כולה מעוררת שאלות חמורות, ועם כל הכבוד הראוי לבית-המישפט — כבוד שאנחנו נוהגים לתקפיד עליו — אני רוצה למחות עליה כאן בכל החריפות האפשריות.

כדי להצדיק קביעה זו, הנה פירוט העובדות: למרות שהעניין נדון ביום השני בבוקר, לא הזמנו העולם הזה כלל לדיון. הצו הוצא, במעמד צד אחד, למרות שניתן היה לזמן אתי תוך כמה דקות בטלפון. משמע: השופט קיבל על עצמו להוציא צו חמור כזה מבלי לשמוע את הצד

הכתבה ב"העולם הזה" (9.4.86) שתומכת למת

הנפגע, למרות שלא היתה שום בעיה לזמן אותי תוך רבע שעה.

● הצו הוצא ביום שני בבוקר, אך הגיע לידיו רק ביום השלישי — כמה שעות לפני הופעת העיתון, כאשר כל התהליכים של ההרפסה כבר היו בעיצומם. עורך-הדיון טען שלא מסר את הצו מפני שהעיתון היה "סגור", ואכן, במשך שעה אחת היו מישרדי העולם הזה סגורים, בגלל השתתפות כל עובדי העיתון בהלוויית איבה של מוכירת-המערכת, חנה גבאי.

ניתן היה להרביק את הצו על דלת המישרד, או לחזור למקום כעבור שעה, או להביא את הצו לבתיים של האנשים שהוכרו בו (אורי אבנרי, אילנה אלון, שולמית יריב), אולם עורך-הדיון מסר את הצו רק כשעה 10 בבוקר למחרת היום, כשלא ניתן היה עוד לערער על הצו, מבלי לגרום לעיכוב ניכר בהופעת העיתון. משום-כך יתרנו על הגשת העירוע, ונאלצנו להיכנע לצו השופט.

● הצו הוצא נגד העולם הזה בלבד —

מס'ההכנסה מתעניין בסודה

אנשי מס'ההכנסה מתעניינים בעבודות שנתגלו בבית-המישפט המחוזי בתל-אביב בכל הקשור לבעלות על חברת "סודה פוס" לשעבר "סודה סטרים". גם המועצה לצרכנות מתעניינת בכמה היבטים שנתגלו במישפט-הסודה.

אזעקה נגד גאים

בקרב עומד להופיע בחנויות מכשיר מיוחד, מתוצרת חברה צרפתית ידועה, שבא לענות על מכת ההרעלות מגאז, הפוגעת בעיקר בזקנים וילדים. זהו קולט-אדים, המתריע באמצעות ציפצוף, על נוכחותו של הגאז בחלל הדירה.

פרס ל"אל אקצה"

תצלום של כיפת מוסד אל-אקצה, שצולם על-ידי הצלם פרי פרג, זכה בפרס של שמונת אלפים דולר בתערוכת הצילומים העולמית פוטוקוניה, שהתקיימה בגרמניה.

הנגבים יחלקו תיקים

הפורום של ראשי המועצות המקומיות בנגב עומד לחלק בין חבריו תיקים ולהקים מוסד שיהיה מקביל לממשלה. צבי חזן, ראש המועצה האזורית שער-הנגב, ייצג את כולם בפגישה שיקיים בקרוב עם שימרון פרס, לדיון במצוקת הנגב.

בדרך מניו-יורק על חמור לבן

הרבי מלובאביץ' מתכוון לבוא לארץ ולהתיישב כאן, אך לא לפני שיוודא כי בואו יעורר בין היהודים התרגשות משיחית — כך מפרשים מתנגדיו מחוגי הליטאים את צעדיו האחרונים. פרשנות זו מקבלת חיזוק על-ידי הפירוש סומו בשבועון-היהודים "ישראל שלנו", שגילה השבוע כי החב"דניק מניו-יורק דרש משני הרבנים הראשיים, אברהם שפירא ומרדכי אליהו, להוציא פסקי-הלכה המחייב את המשיח להופיע מייד.

בחירות ב"מכבי"

מנכ"ל קופת-החולים מכבי, רפי רוטר, התחייב לפני ועדת-העבודה-הירווחה של הכנסת, כי עוד במהלך השנה האחרת הנבחרת ייערכו בחירות למוסדות הקופה. שרידה-ריאות אמור לפקח על ביצוע ההבטחה.

המזכירים/ות של ואן-ליר

קבוצת ואן-ליר ההולנדית תשקיע בארץ שלושה מיליון דולר בהקמת בית-ספר להכשרת מזכירים/ות בכירים/ות. הרגש המיוחד יהיה על שליטה בשפות זרות ובמחשבים. בראש בית-הספר יעמוד שימחה ורנר, מרצה למינהל באוניברסיטת תל-אביב.

חיפאי לספר השיאים

הצייר החיפאי עוזי עוזיאל ייכנס לספר השיאים של גינס: הוא הצייר המהיר ביותר בעולם ובעל כמות הציורים הגדולה ביותר. ביכולתו לסיים ציור בארבע-חמש שניות, וכבר צייר עשרות אלפי ציורים.

לפיד לקח את "פלד"

המעשה הראשון של יוסף לפיד כמנכ"ל המרכז הליברלי: הוא החליף את מייסד-הפירסום קוויס, ששירת עד כה את המפלגה החדשה, ולקח במקומו את פלד. המישר החדש כבר עיצב הצעה לסמל המפלגה. מעשהו השני: הוא הציע להחליף את הדובר, רוני רימון. צ"צ, שהביא את רימון, לא נחלץ להגנתו.

זדוני-אף, אירגון הנוער הציוני בארצות-הברית, הקשור בסוכנות היהודית, הוסקרו באיי-קיימן, כבנק חסרי-ביטוח.

גאולה מתונה מדי

בוועידת התחיה מסתמן פיתוח במעמדה של גאולה כהן: החלק הרתי, מתוגבר באזהרה "בך" סמויים וביהודים מברית-המועצות, זועם עליה שלא התייצבה בכנסת לצד הלובי הרתי, ואף העזה פעם להסתייג ממאיר כהנא והמתחרת.

עבודה שחורה ב"תדיראן"

במופעל "תדיראן" בעפולה אילצו בשי"בוע שבער קבוצת-עובדים, עולי אתיופיה, ללון על ריצפת אולם-ההיצור. העובדים, עשרה במינספר, נזהגים לעבוד שעות נוספות רבות, ובאותו יום עבדו עוד זמן רב אחרי שיוצאו המכונות האחרונות המספקות לפועלים הסעה לביתם. הממוינים עליהם החליטו כי מוטב שילוו במקום, כדי לחסוך את ההוצאה הכרוכה בהזמנת הסעה מיוחדת, שהרי ממילא היה עליהם לחזור לעבודה עוד מעט, השכם בבוקר. ח"כ מתי פלד הגיש שאילתה בעניין זה לשר-העבודה-היהודית.

בינתיים נתגלה טפח משיטות הגרילה של הנהלת "תדיראן" במאבקה בוועדי העובדים. במהלך סיכסוך-העבודה, שהיה במיפעל בחולון לפני שבועיים, גרמה ההנהלה לסילוקה של הפקידה שעבדה בחדר-הוועד. שרותיה של הפקידה נשכרו על-ידי הוועד בחברה פרטית לאספקת כותרי-אדם. ההנהלה הפעילה השפעתה באותה חברה, וזו מיהרה להוציא אותה משם. גם החברות האחרות לאספקת כותרי-אדם הבינו את הרמז, והוועד לא הצליח למצוא לה מחליפה.

סולידריות עם גרמנים

איגודי הימאים בגרמניה, המשביתים את כל צי הסוחר הגרמני, שלחו לארץ נציג, שביקש את עזרתו של איגוד קציני-הים כאן. אפרים מרקוביץ, מזכיר איגוד קציני-הים, נענה לבקשה, ועלה השבוע לאניה הגרמנית, אנקול קוריר, העוגנת בארץ, והבטיח לימאים למנוע כל נסיון של הפרת-שביתה.

פרס החליט: בנק ועוזי

החלטתה על מועמדותם של ראשי-העיריות הבאים בירושלים (עוזי נרקיס) ובכאר-שבוע (בנץ כרמל) התקבלה בלישכתו של שימרון פרס. ראשי-הממשלה, למרות עיסוקיו הרבים, מוצא לעצמו לאחרונה זמן להתערב בכל עניין מיפלגתי.

תעשיינים נגד מקסים

שיבעה מיפעלי תעשייה ענקיים בלוד עומדים לפתוח במאבק ציבורי חריף נגד ראשי-העיריה, מקסים לוי. הם טוענים כי לוי תובע מהם תשלום ארנונה בסכום כולל של יותר משלושה מיליון דולר, וכי התערפיים עלו כשנתיים האחרונות כ-2,300 אחוז. התעשיינים מאיימים בצעדים חריפים, שאת מיבם הם עדיין שומרים בסוד.

הגליון הקרוב של השופט הזה

יקדים את הופעתו ביום אחד, בגלל חג הפסח, ויהיה מצוי למכירה בתל-אביב בשעות הערב של היום השני, ה-21 באפריל, ולמחרת, היום השלישי, ה-22 באפריל, בכל רחבי הארץ.

תשקיף

יחזרו הפיחותים?

עם כניסתו המפתיעה של משה ניסים למישרד-האוצר, סבורים בבלגנים, תקום לתחיה שיטת הפיחותים הזוחלים, שבה תומכת הפקידות הבכירה במישרד. יצחק מודעי התנגד לחידוש הפיחותים מטעמי יוקרה אישית.

המשברים הבאים

המשבר של השבוע שעבר הטיל את צילו על מחוגי שעון-הקייז, אך העניין יחזור בקרוב לממשלה. חברת-החשמל לחצאים על שר-האנרגיה להביא להכרעה חיובית מהירה. בטענה כי מירב החיסכון של הזות-המחוגים נצבר בתקופה זאת, ראשי-הקייז, ובסתיו. ועוד משבר צפוי, שיספק עניין רב לפוליטיקאים: האגודה ושי"ם יאיימו בפירוק הממשלה אם יותר ל"די-בן-צב" להקים אכסניה לבני-נוער בעיר העתיקה בירושלים. הנימוק שלהם: לא ייתכן שצעירים בלבוש בלתי-צנוע ייראו במקום הצופה אל הכותל.

זיופים בעליון?

עורך-הדיון הירושלמי דרוויש נאסר פנה ליועץ המישפטי לממשלה בבקשה לחקור חשד של זיוף היתמותיהם של נושאי תפקידים מישפטיים בכירים, ביניהם רשם בית-המישפט העליון. המדובר במישפטי-קרקעות מסובך, שבו מנסים הסוחר שמואל עינב וחברת "בר" טורא בע"מ להשגת על מאות דונאמים בכפר שלתא שבגדה המערבית. נסיון אחד כזה נכשל בעבר, ואדם אחר, תושב הגדה, נדון לשנת-מאסר בפועל בעוון זיוף של מיסמך-בעלות על אותה קרקע. אחרי הרשעתו הגישו הסוחרים מיסמך חלופי, שהתיימר להיות העתק נאמן של מקור, השמור בכיבוש בגניזת המדינה זה 12 שנה. על המיסמך החדש התנוססו התימות הנוטריין הציבורי, מזכיר בית-המישפט המחוזי בירושלים ורשם בית-המישפט העליון, וכולן אישרו את בשרותו. חשדו של נאסר התעורר: אם בידי המבקשים היה מצוי מלכתחילה מיסמך כשר, כתב ליועץ המישפטי, "מדוע נזקק לזיוף את המיסמך הראשון?" עורך-הדיון פנה לגניזת המדינה, לבדוק את המקור. בספר הנוטריין הציבורי, וישם התברר לו כי המיסמך בעל התימות המרשימות גם הוא מזויף.

בקיעים במחנה לוי

תומכיו הקרובים של השר דויד לוי אינם מרוצים ממהלכיו השבוע. הח"כ מיכה רייס נעדר היעדרות רועמת משיבת סיעת הליכוד השבוע, והח"כים יהושע מצא ועובדיה עלי לא התבטאו כרוח שתאמה את עמדותיו. הח"כ אליהו בן אלישר, הנמצא באוסטרליה, דאג להתערבן בטלפון אצל הח"כ דן מרידור, שהוא אישי-שמר מובהק.

עוד שערוריה בסוכנות

אנב פרשת ברטיס-האשראי של אברהם כין נתגלתה בניו-יורק עוד שערוריה: כספי האי-

מכל מלמדי השכלתי

ישראל יצרה תקדים כאשר הפציצה את תוניס. האמריקאים אימצו לעצמם דרך נוחה זאת

בירושלים חגגו, אך נמנעו מהודעות מפורצות, כדי שלא להביך את האמריקאים ולא לעורר את הטענה שהיתה כאן קנוניה אמריקאית-ציונית. להפציץ את מרכזה של עיר עוינת — זוהי דרך נוחה ובלתי-מסוכנת למדינה שיש לה עליונות אווירית מוחלטת. עליסמך שיקול זה פעלה ממשלת ישראל כאשר שיגרה את חיל-האוויר להפציץ את מישורי אש"ף כתוניס, וכך פעלה ארצות-הברית השבוע, כאשר היא הפציצה יעדים בטריפולי שבליב.

חצי שנה אחרי הפצצת תוניס ברור כי פירוטיה היו אפס. נהרסו בניינים, נהרגו כמה אנשים, אך לא היו לכך תוצאות פוליטיות או צבאיות. להפציצה הגבירה את האהדה העולמית ליאסר ערפאת, וזו יכלה להנחיל הישגים גדולים לאש"ף אלמלא באה החטיפה המטופשת של האונייה האיטלקית אכילה לארוו וגרמה להתקוממות נגד אש"ף. אין ספק שהפצצת טריפולי תביא לתוצאות דומות. היא תגביר את האהדה למועמר קדאפי, המוחזק ברחבי העולם כמשוגע וכהרפתקן ילדותי. כלי העולם הערבי יאלץ להתלכד סביבו, וגם המנהיגים המתעבים אותו יצטרכו לסגוד לו.

אם נועדה ההפצצה לרמוז לעם הלובי שכדאי לו להפיל את קדאפי, הרי תשיג בדיוק את ההיפך. כל עם מותלכד מסביב למנהיגו, גם אם אינו פופולארי, כאשר אויב חיצוני זומם להפילו בכוח.

כל זה לא איכפת לרוג'ר רגן, הוא רצה לבצע פעולה שתשיב את רצונו של העם האמריקאי, שאינו רוצה להסתבך בהרפתקות מסוכנות וממור שכות. הפצצת טריפולי סיפקה צורך זה.

מיפלגות הסוס הטרויאני

בכל מדינה אחרת היו קוראים לה מיפלגה ניאורפאישטיטית.

בארץ היא זוכה בלגיטימציה של נשיא המדינה וראשיהממשלה

נשיא המדינה כיבד אותה בנוכחותו ובלגיטימציה הכרוכה בה. ראשימחית לגות, ובנייהם שימעון פרס ויצחק שמיר, התכוונו להופיע אך נאלצו לוותר על כך בגלל המשבר הקואליציוני המגוחך (ראוה הנדון).

יתכן שזוהו אחד ההישגים הגדולים ביותר של מאיר כהנא: הוא גרם לכך שתחיה תהיה חלק מן הקונסנזוס הלאומי, מחנה הוויכוח בלגיטימיות מלאה, כי בהשוואה לנאציון המשתולל של תנועת "כך", התחיה נראית כתנועה דמוקרטית, שקטנה ונאמנה.

אין כזב גדול מזה. קו דק מאוד מפרד בין התחיה לכך: בעוד שמאיר כהנא רוצה לגרש מן הארץ שני מיליון ערבים, הרי התחיה מסתפקת במעט. הודיע השבוע יובל נאמן, דרוקטור סטריינג'ולאב של התחיה, במעמד החגיגי: צריכים "להעביר" מן הארץ חצי מיליון ערבים.

רק חצי-מיליון — זה נראה, כנראה, בסדר. זוהי תוכנית פוליטית כבירה. למי שדוגלים בכך יכולים נשיא-המדינה וראשיהממשלה להעניק לגיטימציה כמיפלגה מן המניין. מביש-מטרה — יוק, בכל מדינה נורמלית, היתה קבוצת התחיה זוכה בתואר האמיתי שלה. מיפלגה ניאורפא-

השטחים הכבושים

תואר שני ושלישי

רמת-ההשכלה הולכת ומתרחבת, עד כי קשה למצוא אנאלפבטים

בשקט-בשקט קורה משהו בשטחים הכבושים: רמת-החינוך בהם עולה על זו שבחלקים ניכרים של ישראל. מחקר של בנק ישראל קובע כי עקב הרחבה ניכרת של מערכת-החינוך, והעדפת ההשקעה בהון אנושי, עולה בהתמרה רמת-ההשכלה של תושבי הגדה המערבית ורצועת עזה. עליית ההשכלה מתבטאת בכמות-לרגמה: מישקלם של בעלי תשע שנות לימוד ויותר בקרב אוכלוסיית הגברים בגיל העבודה עלה מ-22 אחוז ב-1970 ל-52 אחוז ב-1984.

בקרב הנילאים הצעירים, שיעור המשכילים גבוה יותר, ורק חלק זעום הם חסרי-השכלה. מיספרם של הסטודנטים במוסדות להשכלה גבוהה בגדה גדל במהירות, והוא נאמד ב-14 אלף סטודנטים, מהם 11 אלף בגדה המערבית, וכ-4000 ברצועת-עזה. עליית רמת-ההשכלה מתבטאת גם בשיעור גבוה יחסית של בעלי ההשכלה הגבוהה. בגדה, 21 אחוז מן הגברים, בגילאי 18-34 הם בעלי השכלה של 13 שנות-לימוד ומעלה. ברצועת עזה: 26 אחוז. במקביל ניכרת ירידת מיספרם של חסרי-ההשכלה מכמחצית בשנות ה-70 לכרבע ב-1984.

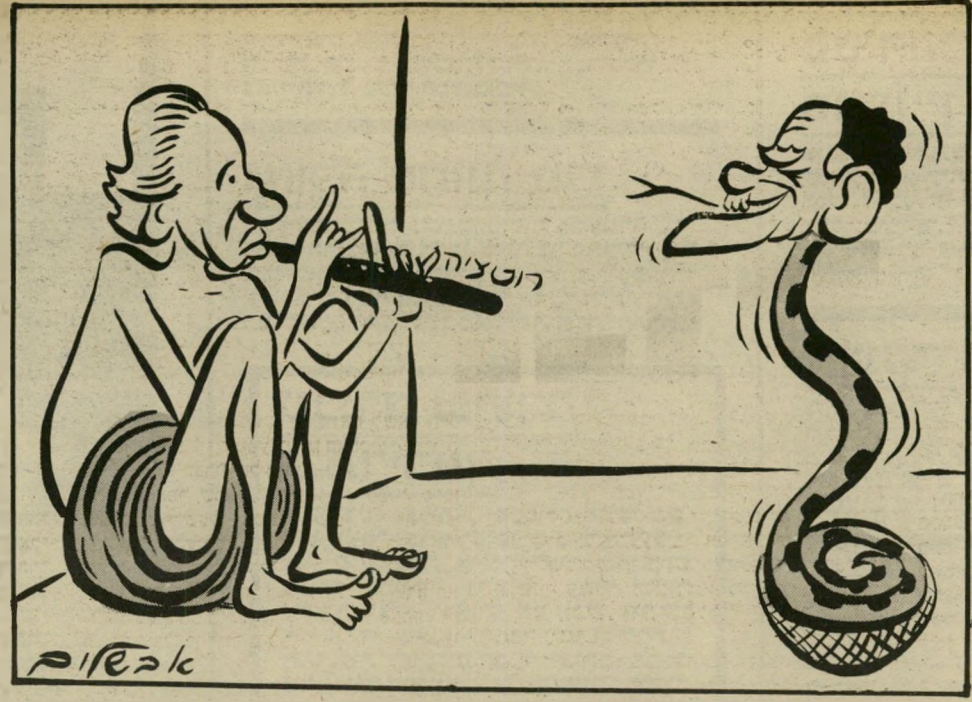
המילחמה מרחיבה השכלה. הסיבות, לדעת דן זכאי, מחבר המס' "מך, הן שבמשך שנים שימשה ההגירה מהגדה המערבית כלם לאבטלה, בנק זה חלק מעורפי כוח-האדם שלא מצא תעסוקה מתאימה באזור. באפריל 1983 הטילה ממשלת-ירדן מיגבלות על כניסת תושבי הגדה לשיטחה. (בין השאר: הטלת חובת שרות צבאי, הגבלת ביקורים לתקופה קצובה, מגי עת כניסת ילדים ללא תעודת-לידה ירדניות.) סיבות נוספות: המילחמה המתמשכת בין איראן לעיראק, הקטנת מיכסות-התעסוקה של עובדים ורים במפעלים חרשים בארצות-הנפט. האטמה הכלכלית בירדן ובארצות-הנפט, הרחבת אפשרויות הלימוד בגדה ובירושלים, ובעיקר התרחבות המס' דות להשכלה גבוהה, יצרו מצב חדש בגדה וברצועה.

חוסר מקומות-עבודה בישראל, בירדן ובארצות-הנפט מביא את צעירי הגדה והרצועה להמשיך בלימודים.

עיתונאי ציטרון עניין של עיקרון

סטודנטים רוחים את יציאתם לעבודה וממשיכים לתואר שני ושלישי, דבר המרחיב את האוניברסיטות ויוצר אפ' שרות לקבל סטודנטים נוספים, וחוזר חלילה. בוגרי אוניברסיטות ומכללות, שאיי גם מוצאים תעסוקה מתאימה במיק' צועם, הופכים מורים בבתי-הספר היסודיים והתיכוניים, דבר המעלה באופן אוטומטי את רמת-הלימודים. במחקר קובע זכאי כי רמת-ההשכלה הולכת ומתרחבת במידה ניכרת, וקשה היום למצוא בגדה וברצועה אנאלפבטים.

בשטח שבין ישראל לירדן — ללא הסתייגויות. צדק, ככל הנראה, יו"ר הוועדה המכנה, ח"כ מיכה חריש, שאמר: "בריוני הוועדה המכינה, כא לירי ביטוי בבסיס המשותף הרחב, הקיים כיום במיפלגה בנושאים השונים". הוועדה הוכיחה פעם נוספת כי הניצים שולטים בה. הם שקבעו את דרכה בעבר, והם שייטו את כיוונה בעתיד. הצעתו של אפרים זינגר, הקוראת לנתק את הקשרים הפרלמנטריים והכלכליים עם דרום-אפריקה, נתקלה בסירובו של חריש לרונן בנושא. חריש הסביר שיחסים דיפלומטיים בעולם אינם עניין של תמיכה ערכית כזו או אחרת אלא, לעיתים, קשרים שנועדו לפתור בעיות, לקדם אינטרסים...

הניצים המריאו מי אמר: איש לא ידבר איתנו, עם מצע בזה? לא היה זה אלא הויר, שימעון פרס

חיים רמון זעק: "אם המיפלגה עומ' רת על מצע זה, פירושו ש-50 אחוים מהגדה המערבית יסופחו לישראל". פרשת-מורעי הסעירה את ועדת מיפלגת-העבודה, ולרגע נשתכחו ענייניו של המצע המדיני. בשעות-לילה מאוחרות אימצה הוועדה הרביעית את החלטות הוועדה המכינה, שבראשה עמד מי שידוע כינה כרעיותי, הח"כ מיכה חריש.

סימדיהכ הראשון להחלטות: כל ההסתיוגויות שהובאו עליידי היונים נדחו.

סימדיהכר שני: ועדת מיפלגת העבודה עריין מונהגת בידי רוב ניצי, בניצוחה של התק"ם. סימדיהכר שלישי: שוב הופיעה מיפלגת-העבודה כאחותרהאומה של הליכוד, בשינויים מיועריים. הח"כ רמון, שעמד כראש קבוצת היונים שהסתייגו מחלקים במצע: "ההבדל בניינו לבין הליכוד הוא מינורי. אני יכול לצטט אדם מסויים שראה את המצע הזה ואמר שאיש לא יתחיל לדבר איתנו עם מצע כזה".

האיש המסויים הזה הוא ראש הממשלה, שימעון פרס, שהתפרץ בעת ריוני הוועדה המכינה כלפי תמר אשל, שלמה הילל וחברים מהתק"ם. בגלל אישור הסעיף המדבר על "איזורים התואמים את תוכנית-אלון, ואשר עלי' פי יעדי המשאזוהמתן צריכים להיות לעת-שלוש כריבנות ישראל". הנותן היא לביקעת-הירדן, גוש-עציון, דרום הרחבתו וכו'. פרס אמר לחבריו כי הם סוגרים לו אופציה למשאזומתו, וכי עליסמך מיסמך כזה איש לא ירצה לדבר איתו.

לא ערכי. רמון ניסה כוחו בהס' תייגות אחרת, אך גם כאן הוכיחה הוועדה, ובראשה אנשי התק"ם, כי הרמון לליכוד רב על השוני. כך גם התקבלה ההחלטה הקובעת כי ישובים יהודיים בשטחים שיפוטו יוכלו הישראיר על מכוים, ויובטח שלומם וביטחונם של המתיישבים.

כנ"ל: ההצעה הקובעת כי תישלל כינונה של "מדינה נוספת ונפרדת

ההסתיוגויות, האוסרת על העיתונאים להסגיר את מקורותיהם. הדיינים לא התרשמו. הם היו

עסקוים באתיקה של עצמם, בעוד שלאטיקה המיקצועית של העיתונאים לא העניקו אותה הכבוד, ואכן, מעוגנת בחוק לסרב למסור מידע, רוגמת הזכות שיש לעורכי-דין, לכוהנידת ובעלי מיקצועות נוספים. אנשי הלישכה גם לא התרשמו מכך שהתקנה האתית שלהם, לפיה הם דנים, נחשבת מיושנת ולא פעם נמתחה עליה ביקורת נוקבת מפי פרקליטים, בעוד החיסיון שרורש העיתונאי למקור רותיו הוא צורך מיקצועי חיוני ביותר. ציטרון כי לפי חוק ועדות חקירה הוא צפוי לו עליו כל סמכות שיפוטית, אם יעמוד בסירוב. העיתונאי חזר על עמדתו, ונקנס ב-100 שקלים.

הנקודה השעורריתית בכל העניין היא, כי אם יורשעו שני הפרקליטים בעבירה המיוחסת להם, הם צפויים לעונש של נויפה. ציטרון, אם ימשיך לעמוד בסירובו להעיד באתו בית-דין — שאין לו עליו כל סמכות שיפוטית, מלבד הסמכות לדרוש ממנו לתת עדות צפוי למאסר של שנתיים. עניין לסיפריילימוד. מדוע הוא כל-יך מתעקש "השבע השבוע אחד ממקורבי הלישכה, שהרי תמיד יוכל להעיד שהעניין התרחש לפני זמן רב וכבר נשטט מזיכרונו?" אבל ציטרון, העובד היום ברשת העיתונים מוניטין כספים גלובס. רואה בפרשה עניין של עיקרון. גם ה"ר" יהושע רוטנשטריך, נשיא מוע' צת העיתונות, התגייס להגנתו, וטען כי נהג כהלכה. יותר טוב שיחפשו מקור מות אחרים למיצוי הדין, ולא יחטטו בכללי האתיקה של העיתונאים, יעץ רוטנשטריך, עורך-דין במיקצועו, לי אנשי בית-הדין המישמעתי.

לא רק רוטנשטריך התייחס לנעה יין. אפילו ה"ר" ישראל פלג, מנהל לישכת העיתונות הממשלתית, הוציא בעניין הודעה רישמית חסרת-תקדים: "עיתונות חופשית ובלתי-תלויה היא מאושות הדמוקרטיה, והנסיון לחייב עיתונאי לשכור את העיקרון של חסיון המקורות שלו הוא מדאיג ביותר". אחרי שהוטל עליו הנקנס, פנה ציטריך בעירעור לנשיא בית-הדישטל העליון, מאיר שמגר, שפעל לביטול העונש. לא ייתכן שיהפכו עיתונאי לכניעורכה בידי גוף אינטרסנטי זה או אחר, ובכלל זה לישכת עורכי-הדין, הדן כסיכסוך פנימי בין חבריו". אמר. תהיה הכרעתו של השופט שמגר אשר תהיה, עשוי המיקרה להירשם כסיפרי-הלימוד של הפקולטות למישי פנים.

● או שישונו החוקים המיושנים בלישכה, האוסרים על הפרקליטים לעשות פירסומת לעצמם, ובדיכוד תעונו זכותו של העיתונאי לאתיקה מיקצועית משלו; ● או שהעיתונאי יוכל לכללא, כעב" ריין שביצע פשע נורא.

עיתונות אתיקה מול אתיקה

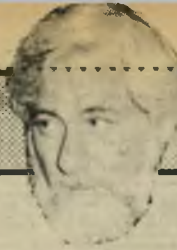
האם תקנות מישמעתי מיושנות של עורכי-הדין עדיפות על אינטרס מיקצועי בסוסי של העיתונאים?

לא, אומר, אפילו יאלץ ללכת לכלא? הכריז השבוע העיתונאי כך ציון (בני"י) ציטרון (30), שנדרש גלגות את מקורותיו העיתונאיים. האנשים שבסמכותם לשלוח אותו לכלא הם שלושה עורכי-דין, המשמשים כדיינים בבית-הדין המישמעתי של לישכת עורכי-הדין. הם זימנו אותו להעיד נגד שניים מחבריהם, החשודים בכך ש,עשו פירסומת לעצמם".

שנתיים מאסר. הפרשה כולה ראשיתה בכתבה שפורסמה בהעולם הזה לפני שנה וחצי, בעניין בניעת מזונות של זמרת ותיקה. בכתבה הוזכרו שמותיהם של שני עורכי-דין תל-אביביים, ומישוהו למיקצוע התלונן עליהם על כך, החשד שהוטח בהם. הם עצמם סיפקו את החומר לכתבה. ההאשמה: השניים עשו לעצמם פירסומת, בניגוד לאתיקה המיקצועית ולחוק לישכת עורכי-הדין.

כחשד יכח אין די. בריונים ה' מישמעתיים, המתנהלים כיישכות של בית-מישפט לכל דבר, יש למצוא ראיות כשרות. לכן הוזמן עורך העולם הזה, אורי אבנרי, להעיד. במקומו בא עורך הכתבה, ציטרון.

בין השאר נשאל ציטרון: "מי הניח על שולחן את החומר שישמש בסיס לכתבה?" הוא הכריז מייד שלא יענה על שאלה זו, סירב לתת כל עדות המתייחסת לררכי עבודת-המערכת והסתמך על תקנות האתיקה של מועצת-העיתונות, האוסרת על העיתונאים להסגיר את מקורותיהם. הדיינים לא התרשמו. הם היו

המשבר נגמר, ואני רותח מזעם

חאג' אמדין

האמינות היא כלי שביד מאור, ודי בזעזוע קטן כדי שיתבקע.

שמעון פרס הוא חיה פוליטית ותיקה, והוא חש כמה שהתרחש.

מכאן התופעה שצינה משבר זה: התהפכות התכופות. פרס, עשה שריר והירפה, אמר דברים נחרצים והסכים לפשרה, החליט לפוצץ והסכים שלא לפוצץ.

הוא החליט לפטר את מודעי, אך לא מן הממשלה. הוא תבע לסלקו מן האוצר, אך היה מוכן לקבלו במישרד החוץ. הוא היה מוכן להשאיר את האוצר בידי הליכוד, אך לא בידי מודעי. הוא תבע לסלקו מייד, אך הסכים למינוי משה ניסים. הוא קבע שמודעי לא יוכל לחזור לאוצר גם אחרי הרוטציה, אך לא הכניס זאת להסכם.

הוא נקרע בין השניים: הרצון לפוצץ את ממשלת האחדות והתחושה כי פרשת-מודעי היא העילה הגרועה ביותר האפשרית.

פיתרון שנמצא הוא שערוריה לאומית שאין חמורה ממנה.

כאזרח המדינה, אני רותח מזעם. אני נעלב, נפגע, מזועזע ונדהם. חמתי בוערת בי להשחית.

כאשר שמעתי לראשונה את הרעיון למנות את משה ניסים כשר-האוצר, עלה בראשי הפיתגורס הלטיני: CREDO QUIA ABSURDUM. אני מאמין בזה, מפני שזה אבסורד.

קשה להעלות על הדעת מעשה אבסורדי יותר מאשר מינוי זה.

משה ניסים הוא בחור טוב, אדיב ומנומס. הוא עסקן מן השורה השלישית, מכשיר בידי ארגוניו. הוא היה שרימישפטים גרוע שבגרוע, ותוצרתו החשובה היחידה בתפקיד זה הייתה הצעת-החוק לאיסור מיפגשים עם אש"ף. כמנהיג פוליטי או ככוח אינטלקטואלי יכולתו שואפת לאפס. בכלכלה אינו מכין דבר וחצי דבר. אין לו שום השכלה פורמאלית בנושא זה, כפי שיש למודעי, ואין לו נסיון מעשי כלשהו בענייני-כלכלה, כפי שהיה למודעי. שניהל חברה כלכלית גדולה.

המינוי הזה הוא חרפה למיסד שהוליד אותו, וחרפה לראש-הממשלה שהסכים לו.

מן המישרה החשובה ביותר בממדי שלת-ישראל סולק אדם מובשר, אם כי בעלי-שיגיונות, והיא נמסרה לאדם שאין לו שום ביטורים לכך — לא 90%, ולא 10%.

ש למשה ניסים רק תכונה אחת שהביאה לו את המישרה הזאת: הוא חבר המיפלגה הליברלית, מיפלגה פיקטיבית, שחדלה זה מכבר מלהתקיים.

זוהי שערוריית-השערוריות. ברור לחלוטין כי הממשלה שהמציאה את המינוי הזה, רצתה לפתור בעיה מיפלגתית ואי-שית שהתעוררה בין מרכיביה.

ברור גם כי טובתה של מדינת-ישראל מעניינת אותה כקליפת-השום. מינוי זה ממשיך במסורת מפוארת, שהחלה כאשר מינה הקיסר קאליוגולה את הסוס שלו כסנאטור.

הרבר חושף שוב תופעה, שהגרנו אותה כבר לפני שנות-דור: שמדינת-ישראל מתנהלת כמדי-נה פיאורלית, שבה ממוהו כל מישרה ממשלתית אחתה בלעדית של פיאורל מיפלגתי זה או אחר.

כאשר לוקח המלך שימעון את אחות-האוצר מן הדוכס דה-מודעי, הוא צריך להעביר אותה לאחיו, הרוון דה-ניסים. הכל צריך להישאר במישפחה.

האינטרס של המדינה והביטחון למלא תפקיד מסויים, הנוגע לעצם קיום המדינה ולחיוו של כל אדם בישראל, פשוט אינם שיקולים המובאים בשעה בזאת בחשבון.

העיקר הוא לאפשר לשימעון פרס וליצחק שמיר מוצא מן המשבר הקואליציוני — מוצא שיחזיר את האמינות לפרס ואת הרוטציה לשמיר. חאג' אמדין השיג את שלו. האמינות ניצלה. האומנם?

לשים קץ לאחדות-הלאומית, לטובת האינטרסים היסודיים של המדינה.

שנית: העילה צריכה להיות די פופולארית, הבאות את המנדאטים הרושים לו כדי להקים ממשלה כלעריו. כלומר: המישה ער שיבעה.

עילה הקשורה בתהליכי-השלום או בבעיה חברתית עמוקה יכלה לספק שני צרכים אלה.

העילה של דיבריו מודעי לא סיפקה אף אחד מהם.

אייאפשר לשכנע אדם אחד בישראל שכדאי לפוצץ את ממשלת-האחדות-הלאומית מפני ששר פלוני, ודווקא שר הנחשב כשותף עיקרי להצלחה החשובה ביותר של הממשלה, אמר כמה מילים חריגות, לא הכי נוראות.

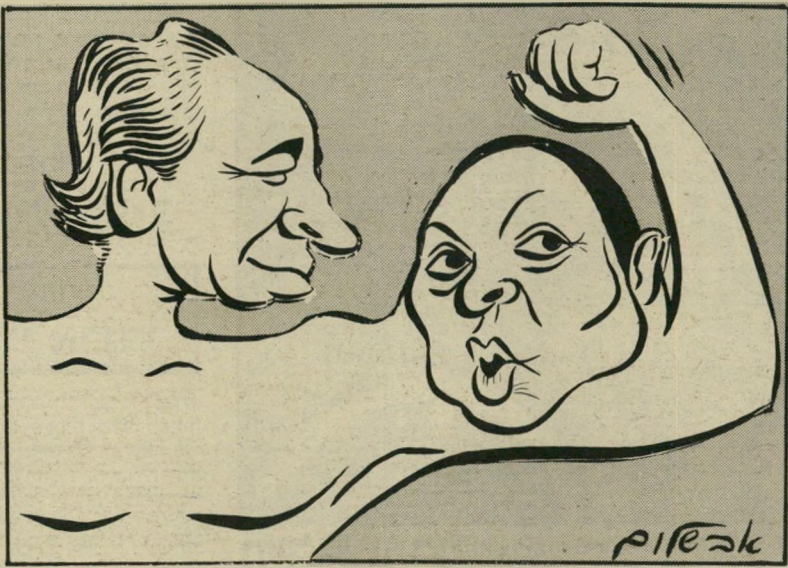
הציבור חש שאין באן עילה אמיתית, אלא אמתלה. תירוץ למעשה-המורמה.

אמתלה עלובה למדי. בהשוואה לשאר הרבים הנאמרים דרדיקבע בשוק האספסוף המיניס-טריאלי, היו דבריו של מודעי ממש דיבריינימוס. הוא לא אמר שפרס הוא מאניק, סחטן, סלפן, אש"פיסט, שפל, פסיכי ושאר מילות-תואר המקובלות בעולמם של אריאל שרון, מוטה גור, יצחק שמיר, משה ניסים ודומיהם.

בג'נטלמניות בלתי-רגילה אמר כי פרס הוא "ראש-ממשלה מעופף", וכי העברת כספי של מדינת-ישראל לגופים כמו סולל-בונה וקופת-חולים היא גזל.

קשה להתרגש מזה. מה גם שיש בדי-ברים מידה לאימעטה של אמת.

אולם הטובע נאחו בקש. שימעון פרס, שעמד לטבוע בביצת הרוטציה, נאחו בלשונו של מודעי. הבוונה היתה לפוצץ את ממשלת-האחדות, לקבור את הרוטציה. זה היה

לעשות שריר

היעד, ועל פיו יש להעריך את המיבצע כולל.

זוברת-היסוד השניה, הבולטת לעין, היא שמתכנני המיבצע הזה לא הצטיינו במידה רבה של ראיית-הנולד.

כאשר מתכננים מיבצע פוליטי או צבאי, צרי-כיים לשבת ולצפות מראש את המהלכים האפשריים של היריב. כמו במישחק שחמט, בטרם עושים מהלך כלשהו צריכים להעלות על הדעת את כל מהלכי-התשובה של הצד השני, ולתכנן מראש את התגובה על כל אחד מהם, וכן הלאה — כמה מהלכים קדימה. אמן אמיתי צופה מראש את כל המהלכים עד ה"מת" הסופי.

מתכנני המיבצע הזה לא היו אמני-שחמט, אם להשתמש בלשוני-המעטה. וגם לא אמני-שישיש או דמקה.

התוכנית הבסיסית קיימת כבר מאז הוקמה ממשלה זו. העולם הזה חשף אותה עוד לפני שנה וחמישה חודשים (ראה איגרת העורך, עמוד 4). זה היה מוקש שהוכנס בכוונה-תחילה לתוך הסכסוך-קואליציה, כדי שאפשר יהיה להפי-עילו לעת-מצוא.

אולם אחרי שימעון פרס הפעיל את המוקש הזה מתחת לכיסא הליכוד. הוא נדהם להיווכח שהיתה כאן טעות קטנה: המוקש היה מונח מתחת לכיסא שלו עצמו.

די לפוצץ את ממשלת-האחדות-הלאומית, דרושה עילה שתספק שני צרכים השלובים זה בזה:

ראשית: העילה צריכה להיות כה חשובה ונכבדה, עד כי יאמין הציבור כולו שאכן מן הראוי

כותי-היוצרים על כותרת זו אינה שלי. היא מגיעה לעזר וייצמן.

לעזר יש כישרון נדיר להגדיר אנשים במילה אחת. המרגישה את נקודת-התורפה שלהם.

כשהמציא ביטוי זה, בשיחה פרטית, לא הת-כוון להשוות את שימעון פרס לחאג' אמין אל-חוסייני, מי שהיה המופתי של ירושלים, אשר הרג בסיטונות כרייטים, יהודים ובעיקר את בני-עמו שלו, שסירבו לקבל את מרותו.

עזר ביקש, בסך הכל, לשים את הדגש על הבעיה העיקרית הרודפת את שימעון פרס: האמינות.

משך יותר משלושים שנה של פעילות ציבורית חמקה ההצלחה מידיו של שימעון פרס, מפני שהאנשים לא האמינו לו. אויבו הדביקו לו תווית של נוכל, של "חתרן בלתי-נלאה", של מי שמילתו אינה מילה, ושאינן להאמין אף למילה אחת היוצאת מפיו.

מבחינה זו היתה הקריירה של שימעון פרס דומה מאוד לזו של ריי-צ'ארד ניקסון, אשר ריביו פירסמו את תמונתו בכרזה שאמרה: "האם היתה קונה מכונת משומשת מידי האיש הזה?"

אחרי מאבק ארוך ומפותל, רצוף עליות וירידות, הצליח ניקסון להיבחר כנשיא. כמשך כמה שנים הצליח, והכל דיברו על "ניכסון החי-דש", שנים שהתבגר בתפקיד והסיר מעליו את תכונותיו השליליות. ואז באה פרשת ווטרגייט, ובניליל החליטו הכל שאין "ניכסון חרש", שניכסון נשאר ניקסון. ואילו ניקסון עצמו, שישב עדיין בכית הלכן, הופיע לפני האומה כנאום-תחנונים, שבו אמר בקול בכיני: "אינני נוכל!"

מאז שנכנס שימעון פרס לתפקיד ראש-הממשלה, הוא שופץ את תדמיתו באופן דרמאטי. נהג-המוניות האגדתי, אישי-הליכוד, אמר עליו: "עשינו לו עוול. הוא בסדר. הוא הרבה יותר טוב מהמערך!"

כשהופיע לפני הציבור בעירות-הפיתוח, שם נדרקו עליו עגבניות בבחירות של 1981, קיבלו את פניו בהתרגשות, בשרירה ובדמעות-גיל. פרס, שמעולם לא הורגל לכך, הגיב כאדם תועה במידבר שהגיע למקורמים.

והנה, בנילילה, הכל כאילו נעלם. מקוריהמים הפך שוב פאטי-המורגאנה. הסתבר כי שימעון פרס יכול לאבד תוך שעה את כל אשר השיג במרוצת השני-נים הארוכות.

בעיית האמינות שוב הרימה את ראשה המכר-ער. שימעון פרס שוב נאלץ לקום ולצעוק: "אינני נוכל!"

חאג' אמין.

כל התהפכות של המשבר המפוכר הזה, ששיגע את המדינה יום אחרי יום, בולטות כמה עובדות-יסוד, המעניקות לדברים את הפרספקטיבה הנכונה.

ראשית: שימעון פרס התחיל בעניין ברגע שחי-זו מארצות-הברית.

עובדה זו נכחה, משום-מה. לדעתי זוהי העובדה המכרעת.

אין לי שמין של ספק ששימעון פרס חזר מארצות-הברית כאשר מנוי וגמור עימו לנתן ולפוצץ את הרוטציה.

כלומר: ששרי-החוזר האמריקאי, שנבחרתו סעד ארוחת-בוקר ארונה, אמר לו, כמילים פשוטות: "הרוטציה היא אסון. היא תגרום לשנתיים של קיפאון הרה-אסונות במרחב. עליך למנוע אותה. אנחנו ניתן לך את כל התמיכה האפשרית."

בבואו הביתה חיפש פרס את האמתלה הדרושה — כל אמתלה שי-היא! — ומצא אמתלה בזאת בדברים שהשמיע יצחק מודעי.

הצבא לא בא. המישטרה לא היתה. הבריונים של הגוש וכהנא יכלו לעשות כאוות נפשם. והם עשו זאת

הרפת הבריון

לשם. ולשם מה — התרוצץ אנה ואנה. החלטתי שלא להיכנע לטרור. ופי סעתי קדימה, בכיוון חברון. עברתי עשרים צעדים, ואז נוצרה לפניי חומה חיה של אנשי הגוש וכהנא. ניסיתי לעבור, ומייד הוקפתי מכל עבר בכרי יונים. רבים מהם החזיקו בידיהם מוטות של רגלים. ניסיתי להתקדם, ואז צעק צעיר ממושקף, בהיסטריה: "היכית אותי! היכית אותי!" בו במקום הומטרו עליי מכות מכל עבר, והושלכתי ארצה. קפצתי מהכניש. מישוהו כעט בי מאחור. הסתובבתי במהירות וראיתי את האיש: בריון מגודל, שמן וממושקף. קפצתי לעברו והוא ברח. רדפתי אחריו כמה צעדים, אך ההמון תפס והי קיף אותי. באותה שעה ניהל אלוף

המפקד האיש בעל-הכיפה אירגן את המחסום. שנועד למנוע מבאי כינוס-השלום להגיע לחברון. הוא התיישב בחוצפה על כיפת מכוניתו של אורי אבנרי, כדי למנוע ממנו לפרוץ את המחסום שהקים. והתקשר באלחוט עם הממונים עליו בגושי-אמונים.

הבאות ביטא את החוצפה התהומית של כנופיית-הבריונים, שידעה כי השילטון נות לא יעזו לפגו בה, וכי יריביה אינם אלימים.

נתת איידס לערפאת!

במשך שעה התנהלו הדברים בכחוסר-אלימות יחסית. הבריונים גירפו, קיללו, השמיצו, ניבלו את פיהם — "אזיין את אחותך בתחת!" — אך הקפידו שלא להרים יד. מפקדם, שהתנהג כאילו הוא המושל הצבאי של הגדה, נתן את ההוראות.

יוסי שריד ושושמית אלוני הגיעו, וזכו לקללות, עברו את המחסום ברגל, והועברו עליידי אלוף-הפיקוד לחברון.

מאת

אורי אבנרי

האלוף אהרן ברק הגיע לפני כן במסוק. הכלי חג כמה פעמים מעל לאיזור האירוע, חיפש מקום לנחות. עמד לרדת בכרמים הסמוכים. התחרט. התרומם בחזרה ונחת על גיבעה, במרחקמה ממקום האירוע.

השעה 4 הגיעה ועברה. עשרות מכוניות נתקעו בכביש, כלי יכולת לזוז. מכיוון חברון הגיעה בלי הרף תגי בורת לבריונים. גם צביונם השתנה. נר סף על הבריונים עביר-הכרס של גוש אמונים הופיעו צעירים צנומים ומכור ערים, לבושי במדי כהנא. כמו שקורה תמיד בפעולות הימין הבריוני, עברה היוזמה לקיצוניים ביותר, ואנשי הגוש

מתנחלים הסמו את הכביש, שישה קילומטרים לפני חברון. דקה-דקותיים לפני שהגעתי למקום. הם היו בסרי-הכל עשרה בריונים, ה טיפוסים הרגילים של גושי-אמונים והמתרת היהודית: כחורים מגודלים, עביר-כרס, מזוקנים ובעלי-כיפות. שהתנהגו כאילו תפסו את אלוהים כזקן.

הם הביאו איתם כמה מכוניות — פורד 325'6185, גולף 975'509, 662'9684, 900'856 — והסמו את הכביש. אחרי-כך נמלכו בדעתם, והרו כמה מאות מטרים והעתיקו את החסימה למקום שני.

כמה שניות לפני הגיעה מכונית, ובה שני קציני-צה"ל. הבריונים התכוננו לפתוח להם את החסימה, אך כשנכדו חו לדעת שאני מתכוון לפרוץ יחד איתם, סירבו לפתוח. בריון התיישב על כיפת המכונית שלי, והקצינים נשארו לכורים.

כל זה קרה בשעה 15.20. בבוקר כבר הודיעו המתנחלים שהם מתכוונים לחסום את הכבישים, כדי למנוע את העצרת המשותפת של שלום עכשיו וראשי הציבור הפלסטיני בחברון. אם סבר מישוהו שאחרי הודעה חצופה זו, שבה העבירו המתנחלים לידם את השליטה כשטחים הכבושים, יתכוננו הצבא ו/או המישטרה לפתיחת כל חסימה כזאת בכוח. טעה. צה"ל התייחס אל ההודעה, כנראה, כאל דבר מובן מאליו.

בבוקר פרץ צה"ל לכית-ספר בחב"ר ונעשה בו שמות. נורה גאון מדמיע, עשרות נעצרו, אבל אלה היו ערבים, לא מתנחלים. למתנחלים יש חסינות — והם ידעו זאת היטב. כל מה שקרה בשעתיים

לרגע השתררה מבוכה בין הבריונים. לאחר מכן חזרו לקלל, לבעוט, לדחוף ולהכות. מאחורי אבנרי נראית אשתו. רחל, שמצלמתה נשברה בידי הבריונים.

הייל מתערב אנשי-הגוש מקובצים מסביב לאבנרי, וממטירים קללות. סגן במדים חש לעזרתו ושם עליו יד מגינה.

הפיקוד משאימתן נינוח עם ראשי הבריונים, במרחק של פחות מ-100 מטרים מן המהומה. הרוח האי-אלימה התגרפה כלא היתה. ראיתי עתה כי הולכים להתפתח

עדיין לא נראו כשטח חיילים, מלבד קבוצות קטנות שהורמנו למקום במיקרה במכוניותיהן. המישטרה לא הופיעה כלל. שוטר בודד של מיש-מרהגבלו — איש לא ידע איך הגיע

נגררו אחרי הכהניסטים. פסוקים כמו "כהנא אמר לעשור כך" ו"כהנא אמר לעשות אחרת" — פקודות שהתקבלו באלחוט — העידו שמצבי-הרוח של ההמון משתנה.

גבו מבית ערבי סמוך. שתושביו התחננו להחזירן. על הבית היתה טבלה, ובה תבליט של כיפת-השלע והפסוק הראשון של הקוראן. משמאל: טיפוס משול-הב, שהמטיר לאחר-מכן מכות על אבנרי מאחור.

ראשיח המחסום המתנחלים מקימים את המחסום. הם חסמו את הכביש לחברון במכוניותיהם, וחזיקו את החסימה עליידי אבנים וצמיגים. את האבנים

ובכל זאת! הכינוס במלון פארק בחברון. חנא סיניורה נואם. מימין: מוצטפה נתשה, ראש-העיריה המודח. משמאל: צלי רשף, מראשי שלום עכשיו. ח"כ מוחמד מיעארי ובני מיספ-חת קוואסמה. שהם בעלי המלון. כל איזור האסיפה נחסם בידי צה"ל.

אבנים מנהיג הכנופיה גונב אבנים מערימה של דיירים ערביים מהבית הסמוך.

דברים חמורים. מסביבי היו יותר ממאה איש, כולם חובשייכפופות, וביריהם מקלות-הדגלים. מפיהם נשפך זרם בלתי-פוסק של קללות (אש"פיסט! רוצחו! נתת איידס לערפאת! לך לירדן! בוגדו! אל תתנו לו לצאת חי! שונא ישראל! מאנייקו! מנוול! תודיין עם הערבים! ופנינים מסוג זה). מאחוריי דחפו אותי, בעטו בי, דרכו על רגליי, ומרי פעם נחת עליי מקל של דגל. את הדגלים עצמם הניפו לפני עיניי.

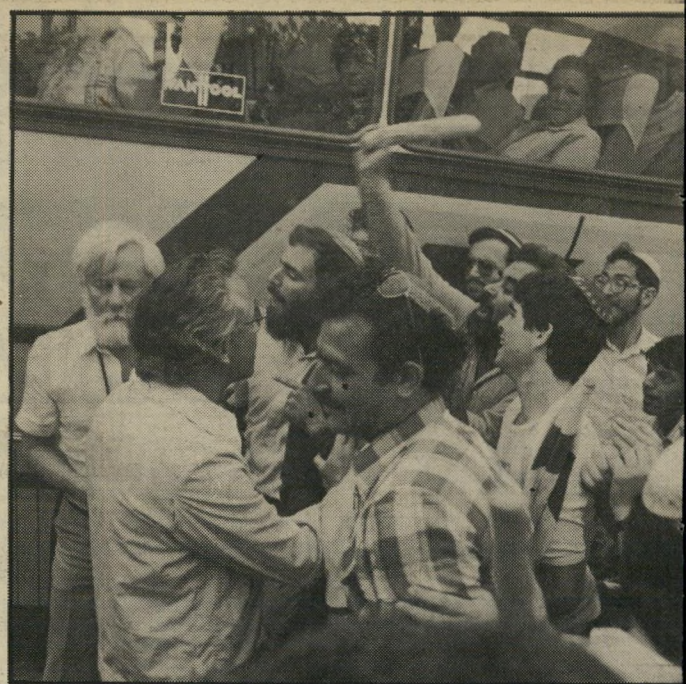
לידי היו אשתי ושתי צעירות של התנועה המתקדמת — מול ההמון ההולך וגדל, הולך ונעשה אלים יותר. אנשי שלום עכשיו לא היו במקום מפני שנעצרו לפני שהגיעו לשם והובלו על-ידי המישטרה בשבילים עוקפים.

נסוגתי באיטיות, אך ההמון לא הירפה. בעוברי בין מכוניות תקועות, ניסו לחסום את דרכי. המצב התחיל להיות מסוכן.

הגעתי למכונית צבאית תקועה, ועליה כמה חיילים חמושים וסגן, שלא התערבו. אתה לא חושב שעליך לעשות משהו כדי להגן על האזרחים? שאלתי.

הסגן היסס. הוא היה צעיר סימפאטי, והיה ברור שלא ידע מה לעשות. לבסוף נמלך ברעתו ופקד על חייליו ליצור מעגל סביבי.

או הופיע מאי-ישם סגן-אלוף בעל

קללות ומכות "בוגד! מנוול! רוצח-ילדים!" צעק איש-הגוש על אבנרי, שהתעלם ממנו. מימין מנסה אחד הבריונים להכות את אבנרי במכשיר כלשהו. פרופסור דניאל עמית מנסה להתערב. באוטובוס התקוע: אנשי התחיה, בדרכם לוויעדת מיפלגתם.

לעברו קללות וניסו לחסום את דרכם של החיילים. כמה זקות לאחר שזולמה תמונה זו נדחף אבנרי מן הכביש — אל מעבר לצוק של שלושה מטרים.

בחסות החיילים המקיפים אותו. צור-עד אורי אבנרי ב"כיוון חברון. אנשי גוש-אמונים לא הירפו. צעקו

כומתה חומה וכמה טירונים צעירים. הם חיזקו את המעגל סביבי, וככה חזרנו ופסענו בכיוון לחברון, כשהחזי יילים סביבי. ניסו לעקוף את ההמון המתפרע, שרחרף גם את החיילים, ושניסה להגיע אליי. פה ושם הצליחו לבעוט ולהכות, ואף לדחוף במקל של דגל. החיילים הגיבו בזעם, אך לא החזירו מכות.

כשעברנו ליד שפת הכביש, דחף אותי אחד הבריונים. נפלתי מגובה של שלושה מטרים על טרשים, אך הצלחתי לנחות בסדר. לא נפגעתי. לידי, למי שזה, היה אחד הבריונים, שהמשיך לקלל. פניתי לעברו וזה, משראה שנשאר עימי לבדו, הסתובב וברח.

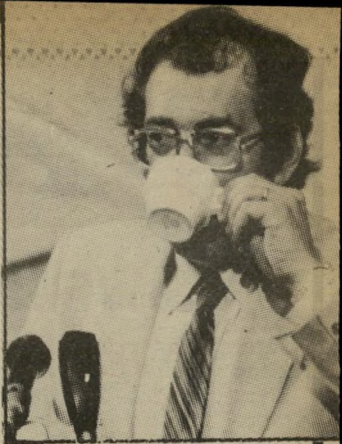
זאת היתה, אגב, התמונה הכללית: הגבורה באה לבריונים רק כשהיו בהמון גדול. ביחס של 50 נגד 1. הם ידעו, כמוכן, ששום חייל לא יגע בהם לרעה.

בדרך צץ תתי-אלוף, כנראה שליח אלוף-הפיקוד, ופקד על החיילים להעי ביר אותי במכונית צבאית לחברון. הגענו לטנדר אזרחי מגוייס, והוכנסתי פנימה. תוך רגע הוקף הטנדר בכריז ניס, שהלמו בו, ניסו לשבור את השמי שות ולטלטל אותו.

הנהג, חייל בשם דרור, התניע את המכונית וינק קדימה. לרגע נבהלו הבריונים וקפצו תצידה. סרן כבירי צעיר שחום שהחזיק את נישקו בידו, קפץ לתוך המכונית, ודהרנו קדימה. כמה אנשי הגוש, וכיניהם אשה שמנה מנופפת דגל, ניסו לחסום את המכונית בגופם, כדי לאפשר לחבריהם להשיג (המשך בעמוד 10)

מירדף האיש מימין בעט באבנרי מאחור. כשהסתובב אבנרי לעברו הוא ברח. למרות שהיה מוקף בעשרות מחבריו. אבנרי רדף אחריו והנחית עליו מכת-אגרוף, לפני שהבריונים סגרו עליו.

אולמרט
הרלוויח בחוף

עבודה זרה

משלת האחדות לאומית ה' עסיקה במושב החורף רק את האופוזיציה. רוב חברי האופוזיציה נכחו ככל ישיבות הכנסת, ובעיקר גילו פעילות ערה בוועדות.

הקואליציה נהנתה מרוב של 97 חברים, שרובם לא נכחו לא בישיבות המליאה ולא בוועדות.

את התופעה מייצג הח"כ **אהוד אולמרט**. אולמרט בילה את רוב זמנו בהסכם האיחוד לע"מחרות, או בשתי ות ממושכות כח"ל, אחת לכמה שבועות. הח"כ, שהתבלט בכנסות הקודמות, הופיע במושב זה רק ארבע פעמים על דוכני הנואמים.

אולמרט הוא אבטיפוס לתופעת חוסר-הנוכחות, חוסר-הפעילות וחוסר-העניין, שמגלים חברי-הכנסת בעבר דתם הפרלמנטרית.

אולמרט, כרבים מחברי-הכנסת, מגלה חוסר-עניין בעבודת הפרלמנט, שהיא מישנית לעבודתו האחרת.

לאולמרט מצטרפת רשימה ארוכה של ח"כים, שחוסר-העניין שגילו בעבודת-הכנסת בולט: **אבא אבן, שלמה עמר, דויד ליבאי, יובל נאמן, יצחק פריץ, מיכה חריש, עוזי ברעם**, חברי-הכנסת של ש"ס **רפאל פינחסו ויעקב יוסף**.

אי-אמון באי-אמון

מוסד האי-אמון פשט את הרגל במושב-החורף של הכנסת.

את האינפלציה בהצעות האי-אמון בממשלה אי-אפשר היה להכניע. שטף הצעות אי-אמון הציף את המליאה. הנוגים הם חסר-תקדים: 30 הצעות אי-אמון בממשלה במרוצת שישה חודשים של פעילות בכנסת. בממוצע קצת יותר מהצעה אחת לשבוע. הסיעות נקטו בשיטה זו גם כשלא ניתן להן להעלות נושאים חשובים ככל דרך אחרת. ההצעות, "הרגילות" לסדר היום כפופות למיכסות סיעות. הנושאים שללה את ה"רדיפות" של מן העניינים הרחופים והבווערים ביותר שהעלתה האופוזיציה.

מה שנחשב פעם כאקט פרלמנטרי רוויימתה, נגשים את כל חברי-הכנסת — אפילו ח"כים חולים היו מוצאים לא פעם ממיטותיהם כדי להשתתף בהצבעות האי-אמון. הפך לעניין שבשיגרה.

המוביל בהצעות האי-אמון — הח"כ הגיוען **מאיר כהנא**: 11 הצ'עות. אחריו סיעת התחיה — חמש הצעות. ואחריה מפ"ם — ארבע הצעות. ר"ץ — שלוש הצעות. המתקדמת, חד"ש והמפד"ל — שתי הצעות כל אחת. וגם תמ"י ואגודת ישראל ניסו כוחם בהצעות האי-אמון — הצעה אחת לכל אחת מהן. היריבויות שבין סיעות האופוזיציה הוציאו ממוסד האי-אמון את העוקץ. סיעות האופוזיציה משמאל ניסו להגיע להיריבויות, שלפה כל הצעת אי-אמון, שתגוש עליידי אחת מהס'י

סיכום מושב החורף של הכנסת

מושב ליציים

חוק — צחוק

שלוש הצעות-חוק שיגעו את הכנסת במהלך המושב שהתמשך שישה חודשים: החוק נגד גיוענות, החוק האוסר מיפגשים בין ישראלים ואנשי אש"ף והחוק המגדיר מיהו יהודי.

החוק המגדיר מיהו יהודי הוא כבר דבר שבשיגרה בכנסות ישראל. אחת למושב מעלים הרתיים את החוק על סדר-יומה של הכנסת. חברי-הכנסת מתגייסים. הרפורמים מופיעים כבניין, העיתונות מכריזה שהפעם יש רוב: ואז מסתבר לשר ולה רתית שלא כך הוא, והחוק אינו מגיע להצבעה. כעבור זמן קצר מחשבת השוילה חישובים ובטוחה ברוב, מעלה את החוק להצבעה — החוק נופל וממתין למושב הבא.

החוק המגדיר מיהו יהודי הוא היחיד מביין השלושה שהגיע להצבעה במהלך מושב החורף.

החוק נגד גיוענות, שנולד לכאורה כאמצעי נגד **מאיר כהנא**, נעצר. הרתיים גילו כי בניסוחו הוא עלול להכתים את ההלכה היהודית, והליכוד גילה שלחוק האוסר מיפגשים עם אנשי עשוי להסתמן רוב, וכך את שני החוקים יחדיו. במשך ששת חודשי המושב הגיעו שני החוקים לפחות ארבע פעמים כמעט לידי הצבעה. רק בתום המושב נזכרה האופוזיציה להעלות את הנושא כהצעת אי-אמון.

כנסת שבקושי הצליחה להצביע על חוק התקציב, ושרוב החוקים שעברו בה בקריאה ראשונה מעלים אבק בוועדותיה, לא הצליחה להעביר את החוק נגד גיוענות. וכך הפכה ישראל, "מדינת העם היהודי", ליחידה מביין מדינות-המערב הרמוקרטיות המתקשה להוליד חוק נגד הגיוענות.

כסוף המושב הבטיחה הממשלה להביא את שני החוקים — תאומי-סיאם-בעל-כורחם — להצבעה בישיבת-פרגה מיוחדת.

המטאטא של פרס

שני חברי-כנסת הצליחו לש' בור את השיעמום במושב החורף.

הראשון היה ח"כ **פינחס גולדשיץ** טיין, בהצעה לסדר-היום ביקש הח"כ הליברלי לכר את פשר התכנסותיו של שר-הבריאות, מרדכי (מוטה) גור, שכונה את עמיתו-לממשלה, שר-הארצ' צר, בשם "מאנייק" (באנגלית: מטורף, בערבית: הומו-סכסואל).

השני היה ח"כ **יוסי שריד**, אותו הטרדה שאלת קיום הרוטציה, בי עיקבות הסערות שהתחוללו בוועי' דת-חרות.

לשתי הצעות אלה, ולעוד רבות דומות, נשלח להשיב מטעם הממשלה שר-הארגון-הדת-השית' **משה שחל**, שזכה בכינוי "המטאטא של המערך ושל פרס".

השר שחל, שמונה עם הקמת ממ' שלת-הארגון-הלאומי-לתפקיד "המ' קשר" בין הכנסת לממשלה, נראה כמי שמתגעגע לתקופת היותו יו"ר סיעת-המערך בכנסת.

השר המגונדר שבר את שימרון מושב-החורף — אם בתשובתו לח"כ גולדשיץ, כשקרא מכמה מילונים את פירושי המילה "מאנייק", או כשחילק כמה שעות לפני תשובתו לח"כ שריד את נאום לעיתונות.

עות — תהיה בהסכמת שאר סיעות השמאל. הרצון להתבלט ולתפוס כותרות בעיתונים הרס גם הסכם בלתי-כתוב זה.

בימינו גילה הגיוען כהנא את החוק הפרלמנטרי הבסיסי: כמה שסיעה יותר חסרת-אונים, כך היא משתמשת יותר בהצעת האי-אמון.

מצוקת האופוזיציה התבטאה גם בתוכנן של הצעות האי-אמון: התחיה ניסתה כוחה בנושאים המדיניים — טאבה, הצעותיו של פרס בארצות-הברית. מפ"ם בנושאים החברתיים — מיספנות ישראל, חקיקת חוק שכר-מינימום.

ואילו כהנא, שהביע פעמים בחודש אי-אמון בממשלה, לא טטה ממצעו הגיועני: איסור מיפגשים בין תלמידים יהודיים לערביים, סכנת המיסיונריות המרומזנת, ארישות לסכנה הפיסית של המדינה וכו'.

סימן שאלה

ב על היר-הקשה, שר-הביטחון **יצחק רבין**, היה השר שהופגז יותר מכל עמיתו באמצעות שאילתות של חברי-הכנסת. הופגז אליו 309 שאילתות מתוך כלל 2009 השאלתות שהוצגו לשרי-הממשלה במהלך מר' שבי-החורף.

השר-בליתייק **יוסקה שפירא** זכה, לעומת זאת, רק בשאלת אחת: השני בתור הנשאלים הוא שר-המיטרה **חיים בר-לב**. היו לו 267 שאילתות. שר-החינוך-והתרבות **יצ'ק נבון** היה השלישי: 253 שאילתות.

אלוף השואלים הוא ח"כ **מתי פלד**, עוור לו ככך יועצו הפרלמנטרי **חיים הנגבי**. אחריו בטבלה הח"כים **תופיק טובי ודויד מגן**.

יש שרים, הנראים עסוקים, שמופיי עים הרבה על מסך-הטלוויזיה, ובכל זאת אינם מהווים מוקד-משיכה לי-חברי-הכנסת הסקרניים. כך, לדוגמה, **גד יעקובי**, שרהכלכלה-והתיכנון, נשאל רק חמש שאילתות במהלך המושב.

דוגמה אחרת היא שר-התיירות **אברהם שריד**. הוא נשאל רק 16 פעמים. נראה שחברי-הכנסת נואשו מהתיקווה למצוא אותו בארץ.

קול קורא במיזנון הכנסת

מזכיר הכנסת עבד-החוק **שמואל יעקובסון** התבלט במושב-החורף רף כקול קורא במיזנון.

אחת לכמה שבועות נשמעה בחלל המישכן קריאתו: "אני מבקש את תשומת-לב חברי-הכנסת... מישלחת מחו"ל ממקרת כבית. חברי-הכנסת מתבקשים לכבד את האורחים ולהי' כנס לאולם-המליאה".

יעקובסון הקפיד בכל פעם לחזור פעמיים על הודעת-הגיוס שלו, אולם רוב חברי-הכנסת עשו עצמם כלא שומעים והמשיכו לשבת במיזנון. חברי-הכנסת מעוניינים יותר כי מישלחת לחו"ל מאשר במישלחת מחו"ל.

יעקובסון
לחול לא מחויל
רזנית אנטלר

חרכת חברון

(המשך מעמוד 9)
אותי, בידעם שאיש לא יעז לדרוס או' תם. ררו עקף אותם.

יום בזיון לצה"ל

הדרך הקצרה לחברון היתה **לכניחת נופש**, אך בכניסה לעיר התחדש המחוז.

המוני בריונים שבאו מקריית-אראר בע, וביניהם אליקים העצני, ניסו לחסום את דרכה של המכונית כדי לעשות בי שפטים. ררו עקף אותם והגיע למלון פארק. האיוור מסביבו נחסם מראש על-ידי צה"ל, אך משני צידי החסימה התקלו בריוני הגוש, ששאבו עידוד מן הלגיטימציה שנתנו נשיא-המדינה והמיוסד הפוליטי כולו, יום לפני-כן, לתנועת-התחיה. כנופיות של אנשי הגוש עברו בעיר, והתנהגו כה כבעלים.

האסיפה עצמה עברה בשקט. כאשר חיילים שמרו עליה מכל הצדדים, באיה הגיעו באיחור רב באוטובוסים, שהובלו בשבילים עוקפים כנגבים בלילה. בשעה שחנא סיניורה ומוצטפה נתשה, כה כבעלים.

האספסוף שאג והניף אגרופים

ראשי-העיר המודה, דיברו על זכות ה' פלסטינים להגדרה עצמית ועל רצונם בחוץ, קטפו תותים והשתעמו.

אך כאשר הסתיים הכינוס, הסתבר שהאיוור נתון במצור. נתשה רצה להזמין כמה מבאיה-הכינוס, ואותי ביניהם, לספל קפה בביתו. אך כאשר פסעו ראשי-העיריה המודה, עמיתיו הערביים ואורחיו היהודיים לעבר קצה האיוור החסום, ראו מולם אספסוף שואג ומניף אגרופים ומוטות, וקבוצה קטנה של חיילים המגינה אל המחסום. הם היו במצור.

אותו הדבר קרה לבאיה-הכינוס, שרצו לחזור הביתה, צפונה. בקצה גבול-החסימה המתין המון של בריונים, כשמניו וגמרו עימו שלא להניח לבאיה העצרת לעבור.

היה צורך לארגן שיירה, כשמכוניות צבאיות בראש ומכוניות-מישטרה באמצע, כדי לאפשר לאנשי-השלום לעבור בשלום — וגם זה רק אחרי שה חיילים נאלצו להסתער על האספסוף כדי להסניס לשעה קלה. השילטון היה בידי כהנא ואנשי-הגוש, כחסות המושל הצבאי.

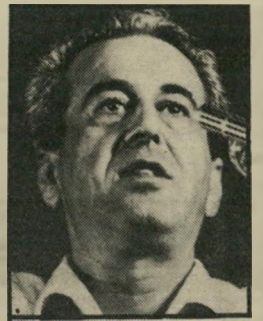
ברור כי במשך כל היום התעלם ה' ממשל המהכנופיות של פורקי-העול. אין ספק כי הרבר נבע מהחלטה מודעת ש"לא להתערב", שהתקבלה מבעוד יום. לא היה קושי לגייס המוני חיילים כדי להסתער בבוקר על בית-ספר ערבי, ולא חסרו חיילים לחברון כדי לחסום את איוור העצרת. אנשי גוש אמונים ותחיה בעיר זכו בהגנה מלאה ויעילה. הם ידעו שהם יכולים להתפרע בלי שהצבא והמישטרה יגעו בהם לרעה, איש מן המתפרעים היהודיים לא נעצר — אך עשרות תלמידים ערביים נעצרו בבוקר.

במשך שעה וחצי לא הגיעו חיילים, שוטרים ואנשי מישטרה-גבול למחסום שבו אירעו ההתפרעויות. לא נעשה דבר כדי להגן עליי במשך חצי שעה, כשעמדתי לבדי מול אספסוף-ליניץ', ו' לא היתה כל תכונה להגן על איש מן האורחים. חברי הכנסת הובאו אומנם לחוף-מיבטחים, בעזרתו האישית האי דיבה על אלוף-הפיקוד — בשעה שכמרחק 100 מטרים משם התפרע המון סכיני. ועל כך התנצל לאחר מכן אחד הקצינים, בשם אלוף-הפיקוד, ואני מודה לו על כך. אך זה לא היה עוור לו, אילו שכנתי באותה שעה כי בית-החולים).

היה זה יום של בזיון לצה"ל, ויום של בזיון לרמוקרטיה הישראלית. הוא ביי שר רעות לגבי העתיד להתרחש בארץ זו.

היהודי ששל היהודים

כאשר קמה התנועה הערבית המתקדמת, היתה שאלתי הראשונה: "האם סמי מרעי מצטרף?" ועוד אידן אמרו לי, ובכך סולק כל ספק מליבי. אהבתי את סמי מרעי. אייפאשר היה שלא לאהוב אותו.

מרעי

עברון, וסיפר בקולו השקט, כלי שמץ של שינאה על החוויה שעברה עליו — הסיוט של מאסריללאסיבה — כבש גם את ליבם של שונאי הערבים המושבעים שבין הצופים. היה לו חן שופע, קסם אישי בלתי נדלה, היה לו גם כוח עבודה בלתי ירגיל. הוא היה שקוע בעשרות פרויקטים — לימוד, מחקר, כתיבה, טיפוח ערכים ישראלים וערביים. חלומו העיקרי היה הקמתה של אוניברסיטה ערבית בגליל. אם ככלל אפשר לדבר על "ערבי ישראל" כעל דמות חיה, הרי היה סמי מרעי כזה. הוא חי בשתי התרבויות. לא בצופה פאסיבי, כצרכן של תרבות, אלא כמעצב וכפעיל.

לפני שנה הופעתי איתו באסיפת עם גדולה בשפרעם. אני הסברתי לציבור את הסכם חוסיין-ערפאת, מול ההתקפות הפרועות של רק"ח, וסמי דיבר על בעיות הציבור הערבי בישראל. הוא קרא לציבור הזה שלא לסמוך על הזולת, לחולל בקרב עצמו את המהפכה החברתית הדרושה, להתגייס לפיתוח הציבור הערבי בכוחות עצמו, לשנות את יחסו למעמד האשה. כשסיים, הייתי מוכן לנשק אותו.

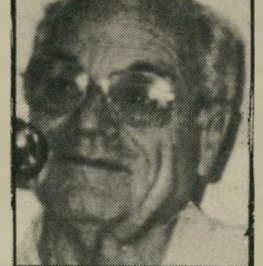
בחודשים האחרונים גיבשנו ביחד פרויקט גדול להקמת מוסד קבוע לשם קיום רושיח אינטלקטואלי של יהודים וערבים בישראל. הרגשתי שליבו כבר עליו. לא ידעתי שהוא חולה לב. גם הוא לא ידע. לפני שבוע עבר בדיקות של אלקטרון קארדיוגרם, ולא נמצא בו פגם. אך הוא חש שאינו מסוגל לעבוד, שאינו מסוגל ללכת. הוא הוזמן לכדיקת צינתור בהדסה בירושלים, ובאמצע הבדיקה נפטר.

אלפי אנשים — ערבים ויהודים — ליוו אותו השבוע. בכלי התקשורת הישראליים כמעט שלא הוזכר המאורע כלל. בדרך הלהויה חשבתי על רמתו. עלתה בראשי המחשבה שבעצם הוא היה "יהודי" — לא יהודי ישראלי, אלא טיפוס יהודי כפי שהתגבש בגולה: אינטלקטואל, אישיות, הומאניסט, רגיש, עדין, אירוני, ספקן, שונאי אילמות, שייך לאשייך. כל התכונות שאנחנו, היהודים, מאכריזים אותן בארץ. הן עוכרות עתה לכני המיעוט שבקרבנו.

מרעי נקבר במרומי כפר ערעה, בבית הקברות המשקיף על נוף נהדר. אייפאשר היה לקבור אותו בכפר-מולדתו. כי הוא נולד בכפר ככרי, וכפר זה אינו קיים עוד. במקומו מתנוסס קיבוץ.

רצח ברמלה

מייד עם הקמתה של מדינת ישראל כבש הצבא הירדני (הגליון) את קבוצת גור. הגברים נלקחו בשבי ונשלחו לירדן. הנשים הפצועות הובאו לרמלה, שם טיפל בהן רופא מצרי, שנשפח לכוחות הפלסטיניים.

סימון

כאשר נודע ברמלה שנמ"צאות במקום צעירות יהודיות, התאסף המון כרי לעשות בהן שפטים. הרופא המצרי שלף את אקדחו והגן עליהן בגופו.

לאחר מכן נשלחו הנשים במשוריינין של הגליון לבני-שמן הסמוכה. לזרועה של כל פצועה היה מחובר גליון נייר, ובו פירט הרופא המצרי את הטיפול שנתן לאלשה, ואת הטיפול שעליו הוא ממליץ בהמשך. כעבור כמה ימים נכבשה רמלה עלידי צה"ל. בווזים יהודיים פשטו בעיר.

יהודי אחד הרג את הרופא המצרי, כדי לבזוז את מכוניתו — את הסיפור הזה סיפר השבוע הדר"ר אריה סימון, מי שהיה אז מנהל כפר-הנוער בן-שמן. הוא אמר את הדברים בערב לזיכרו של עיצאם אל-סרטאווי. את המסקנה הסכימו לדורות של תלמידים, וגם לבאיהיכינוס: לא כל היהודים הם כמו אותו רוצח, ולא כל הערבים הם כמו אותו רופא, אך יש מאלה ומאלה בכל אחד משני העמים, ואיש אינו יכול לדעת אם יש בין היהודים או בין הערבים יותר אנשים כמו הרופא או כמו הרוצח. ועוד סיפור של המחנך הוותיק: באחד הימים הוחלט לארח בבני-שמן קבוצה של צעירים ערביים, חברי מועדון במזרח ירושלים. לתלמידי בני-שמן נאמר שהאירוח הוא בהתנדבות, ומי שאין ליבו לכך, משוחרר מן האירוח.

צעירה אחת סירבה לבוא. היא שיכלה שני אחים במלחמה, ואמרה: "הם הרגו אותם" כשהגיע מועד בואם של האורחים, נדהם סימון מהיווכח כי גם צעירה זו נמצאת בקהל מקבלי הפנים. הוא חשש שמה הופעל עליה לחץ, ועל כן שאל אותה. היא אמרה: "לא הופעל עליי שום לחץ. אבל מאז השיחה חשבתי ויחשבתי, ובסוף החלטתי שצריכים לערוך פגישות כאלה, כדי שלא ייהרגו עוד."

הערב לזכר סרטאווי נערך מטעם המועצה הישראלית למען שלום ישראל-פלסטנין, ובו חולקו הפרסים השנתיים ליצירות שתרמו לרושיח בין הערבים. מחצית הפרס הוענקה להצגה הפלסטינית של תיאטרון חיפה, והמחצית השנייה לסמי מרעי.

אורי אבנרי

איש יומן

מרעי נפטר במפתיע יום לפני מתן הפרס, והיתה שאלה אם לדחות את האירוע. הצעתי לקיימו כדי לכבד את זכר האיש. רבים מבאיהי-ערב באו ישר מהלוויית מרעי, אחרים באו מן האוכרה שנערכה באותה שעה עצמה בשכם לט"אפר אל-מצרי, במלאת 40 למותו. (היום ה-40 הוא אצל המוסלמים כמו יום ה-30 אצל היהודים.) כך התאחדו שלושה אירועים: אוכרה לאלי-סרטאווי, אוכרה לאל-מצרי והלוויית מרעי. שלושה אנשי שלום. כפי שאמר סרטאווי עצמו: "המיקצוע המסוכן ביותר במזרח התיכון הוא המיקצוע של משכיד השלום."

גבורה רטרואקטיבית

הארכיאולוגים עוסקים בעבר הרחוק. כלומר, עד שעניין מסוים הופך נחלת העבר הרחוק, אין הם עוסקים בו. זה טוב. זה גם נוח. פרעה מצרי או מלך בבלי לא יתנכל לארכיאולוגים. מכאן יחסם של הארכיאולוגים למשה דיין. קבוצה של ארכיאולוגים פירסמה מחאה חריפה על התוכנית לערוך תערוכה של אוסף העתיקות של משה דיין. דיין השיג את רוב המוצגים האלה בחפירות בלתי-יחוקיות, ולמעשה הם בבחי' נת רכוש גנוב. לפי החוק הם שייכים למדינה. אולם המוסיאון שילם חו"עקת לאלמנתו של דיין כדי לרוכשם. התערוכה תינתן לגיטימציה לשור העתיקות ותעודר שורדים. על כך יצא קיצ'פס של הארכיאולוגים, ובצדק.

אולם יש לי שאלה קטנה לאותם ארכיאולוגים עצמם: היכן הם היו כאשר ניהל שבועון זה מלחמת-חזרה נגד הגניבות הארכיאולוגיות של דיין? זה היה כאשר משה דיין ישב על תקן של אליל תורני, וכל מילה נגדו עוררה זעם ושינאה כלפינו. פנינו אז לארכיאולוגים וביקשנו את עזרתם ותמיכתם. נענינו בשתיקה רועמת. הוא אשר אמרנו: לארכיאולוגים מתאימה יותר גבורה רטרואקטיבית.

שורשים

לפני שבועיים כתבתי רשמים מכיקורי בירדן. מישפט אחד עורר התנגדות עזה מבית. ענת סרגוסטי, רכות-המערכת, כתבה לי: "אני מוחה בתוקף על קביעתך: לנו, הישראלים, אין שורשים מישפחתיים. אתה, אולי, אינך יודע דבר על מישפחתך מעבר לשני הדורות שקדמו לך. אני חושבת שאתה יוצאידופן בעניין זה."

"לישראלים רבים שורשים מישפחתיים ענפים. יש המתגאים, אפילו, בכך ששורשיו של אילן-היהוסין שלהם מגיע עמוק עד כדי דיד המלך. אני לא מרבת רק על מישפחתי, ששורשיה מגיעים לפחות 500 שנה (כ-17 דורות) אחורה, אלא על עוד מישפחות רבות אחרות. רק השבוע ראינו את ראובן ריבלין וגם אילן-היהוסין שלו ענף, עמוק ומוטעף לדורות רבים. ואלה רק שתי דוגמות מיקריות."

מרדכי הרשע

הסרט אסתר עומד להישלח לפסטיבל קאן, שם יוצג

בתחרות-המישנה מטעם מבקר-הקולנוע.

יוצר הסרט, עמוס גיתאי, איפשר לי השבוע לחוות בו. הסרט מתאר בצורה פיוטית את אירועי מגילת-אסתר. מסמך העלילה הוא, לדעתי, בסופו. במשך כל הסרט מופיע המן הרשע בגליליה חומה כהה, ואילו מרדכי היהודי לבוש בכנר צהוב בהיר. אחרי נפילת המן ומיצע רצח העם שביצעו היהודים באויביהם, מופיע מרדכי לפתע בגדי של המן, ומתנהג כמוהו. מוסר-ההשכל: ברגע של ניצחונם, דומים היהודים לרודפיהם מאתמול.

את מרדכי משחק בסרט שחקן ערבי — מוחמד באכרי. את המן משחק ג'וליאנו מר, שהוא חצי-יהודי וחצי-ערבי. את השוורוש מגלם שחקן אומני, ואת הכרוז שחקן יהודי, ניצול-השוואה. אסתר המלכה היא צעירה משכונת-התיקווה.

בסוף הסרט מופיע כל אחד על המסך ומספר בקצרה על מוצאו. לדעתי, זהו החלק הטוב ביותר בסרט כולו. השבוע ראיתי גם סרט שני — והוא כאילו השלים את הראשון, זהו סרט תיעודי קצר המתאר את העלאת ההצגה הפלסטינית בתיאטרון-חיפה — הצגה שבה מתערכים תפקידי היהודים והערבים, כשכל אחד משחק מדי פעם את הצד שלו ואת הצד שמנגד.

בסרט זה משחק מכתם חזרי רבי-הפעלים. באחד הקטעים הוא מופיע כשחקן ערבי המשחק תפקיד של בחור-ישיבה יהודי. בעודו לבוש כאבר-משי, הוא שופך את ליבו הערבי על המצב של בני-עמו בישראל. לרגע משיג יהושע טובול את אשר ביקש להשיג: הצופה שוב אינו יודע אם כאן מדובר יהודי בגלות על רדיפתו בידי הגויים, או גוי בישראל על רדיפתו בידי היהודים.

האיש בעל הקוקו

ויקטור שם-טוב טילפן לי ואמר שוולאדי בא לארץ ומבקש לשוחח איתי.

מי זה וולאדי? וולאדי הוא צייר מכסיקאי חשוב מאוד, המצייר תמונות בגודל של 40 מטרים על 40 מטרים.

אמרתי שאשמח להיפגש איתו. קבענו פגישה. אמרו לי שאכיר אותו בנקל, מפני שיש לו שערות-שיבה וקוקו.

ולאדי

כשעה ובמקום המיועדים הסתער עליי איש בעל כובע מיצחיה, שהסתיר קצת את הקוקו, ולפני שיכולתי להוציא הגה מפי אמר לי (בצרפתית): "אני מכיר אותך, אני קראתי את דברך, אני אוהב אותך, אתה אומר מה שאתה חושב, אתה מצפצף על כולם, אתה לא מתברג בשום מקום, אתה איש אמיתי, הדיעות שלך נהדרות, אני כמון." בסור-בסור גילה לי, לאחר מכן, ששמו האמיתי הוא וולאדימיר קיבאלצ'יק, שאביו היה טרופיקאי, שהוא קצת אנארכיסט-נידקליטי, שהוא שונא את כל המיפלגות, שהוא חצי-יהודי (מצד האם).

אחרי-כך דיברנו קצת על ישראל ועל אמריקה הלטינית. בעיקר על ניקראגואה. וולאדי תומך, כמוכן, במישטר הסאני-דיניסטי, כמו כל האמנים והסופרים באמריקה הלטינית. הוא מותח עליו ביקורת, אבל הוא תומך בו. אין הוא מבין את מעשיה של ממשלת-ישראל. המחמשת את ה"קונטראס", סוכני ארצות-

ציור ארוטני של ולאדי

הברית ויש לה ברית עם כל הרודנים המושחתים, רוצחי עמיהם, ביבשת הלטינית. מרוע אנחנו עושים ואת? הוא שאל את טדי קולק, וקולק לא יכול היה להסביר לו. הוא שאל אותי, ואני הסברתי.

הוא שאל אותי על ערפאת האיש, על ישראל ועל אש"ף, ושתה את כל הדברים בצמא.

הוא הביא לי כמתנה אלבום של ציורים ארוטיים שלו, ועוד אלבום של ציוריו האחרים. איני מומחה לציור, אך ראיתי שזהו צייר מן הגדולים.

כשנפרדתי ממנו נותרה בליבי מחשבה נוגה. הוא אדם. מן הטובים והיקרים. אדם תוסס, שופע, חי, מוכשר, מעורב, אידיאליסטי. איש של חופש וקידמה. אדם כזה היה לפני דור תומך אוטומטי בצנינות. כיום הוא נאלץ להסתייג כמעט מכל דבר שישראל עושה.

האם שווה לאבד איש כזה — ואלפים כמוהו, ומיליוני התושבים של אמריקה הלטינית — כדי לעשות טובה לרונלד רגן ולהרוויח כמה דולארים ממכירת כלי-הרצח לרוצחים?

הרודנים ישנם וייעלמו. וולאדי, ואנשים כמוהו, ישנם וישארו. כדאי לחשוב על זה.

מישרד החוץ שתל את המדליפה אצל ראש הממשלה ושחל ינדב מחליפותיו לח"כ המערך

■ נראה ששימלת ה-69 דר' לר, שרכשה **אופירה נבון**, כפי שדווח כאן בשבוע שעבר, היא החכיבה עליה בימים אלה, שכן זוהי השימלה — כצבע שחור לבן — שבה הופיעה גם לפתיחת ועידתה של מיפלטת העבודה. נכון, מטופחת ונאה, ישבה ליד שר הביטחון, **יצחק רבין**, והקדישה לו תשומת לב מיוחדת במשך הערב החגיגי.

■ בזמן העיבוד המיוחד לדיברי דויד כנגוריון, כביצוע מרגש של **יהורם גאון**, כפתיחתה של ועידת העבודה, ניתן היה לזהות בקהל, בשורה הראשונה, אדם נרגש במיוחד. היה זה **יריב בן-אליעזר**, דוקטור לתיקונות המונים, שהוא גם נכרו של כנגוריון.

■ בעת שנאמו של ראש הממשלה התמהמה להגיע לבינייני-האומה (ראה מיסגרת), עקץ **יוסי אחימאיר**, יועצו של **יצחק שמיר**, את **ברוך אסקרוב**, אחד מדובריו של פרס: "נו, נו, איפה הנואם עדיין במחשב?" משהוכרז אסקרוב כתגובה את שמה של הפקידה המפורסמת ביותר בשירות המדינה, שפוטרה, **אורנה קורן לנסקי**, ירה אחימאיר בתגובה: "על מה אתה מדבר? אנחנו לא פיטרנו את קורלנסקי, אלא הכנסנו אותה אליכם. תברוק אצלכם".

■ השר **יגאל הורביץ** החליט לבקר בדיוני ועידת מיפלטת העבודה, שעמיה הוא מקיים משאומתן בימים אלה. אחרי כמה נואמים תפס הורביץ את העיקרון וביקש לפרוש, אלא שיתמקדה עליו מצלמת הטל-

וויזיה, ופרישתו היתה משוררת לאומה. לכן המתין, קצרות, לסיום דבריו של הנואם. אז קם וביקש לפרוש, אלא שהנואם הבא היה השר **גד יעקובי**, ופרישתו בעיתוי הרגיש הזה היתה זוכה כפירושים מפהוישים.

חחה של ועידת העבודה. הגיב בתימהון **יחיאל גוטמן**, היועץ המישפטי של המערך: "אני לא מבין אותך! מילא אני מוכרח, אבל למה את מוכרחה ללכת לשם?"

כצחוק או ברצינות. על כל פנים, קופמן טען באוזניה שאין זה מקובל שאשה תהיה נציגה בוועדה זו, ומלבד זאת, לסייע אין תקציב לקנות לה ביגדי שרד מיוחדים — קפוטה ושטריימל.

■ בעת משבר מודעי התחיל

יצחק שמיר במרכז התמונה. מתכופף למטה. שמיר, שבא לערב הפתיחה של ועידת מיפלטת העבודה, שהתקיימה בבינייני האומה בירושלים. הניח מתחת לכיסאו ניירות שונים שהיו בידיו, למען תהיינה פנויות כדי למחוא-כף לנואמים השונים. השרים **יצחק רבין** ו**חיים בר-לב** דיברו זה עם זה מעל לראשו. משמאל: **רותי ברעם**, אשתו של עוזי ברעם, מזכ"ל מיפלטת העבודה.

■ **יושבראש הכנסת, שלי מזה הילל**, לחץ בשבוע שעבר את ידה של **ירדנה ארזי**, בטקס חגיגי בכנסת, והעניק לה תעודת-קלף, כאות תודה על התנדבותה לככב באחד מתשרייה הפירסומת בטלוויזיה

להפתח הווי מתאים במיסדרות נות הפוליטיים. הברירה הפופר לארית ביותר אודות פליטות הפה של שרה-אוצר הופצה דווקא ממקורות הליברלים, אם כי המקור נקט בטכסיס הסוואה: יושבים שני דייגים — אחד מיוזר-גרמני והשני מערבי-גרמני — משני עברי החומה, ומנסים לרדג דגים. בעוד המערבי-גרמני מעלה בהכתו שלל, אין מצליח עמיתו, בעבר השני, להעלות אף דג אחד בהכתו. "איך זה יכול להיות?" תמה הדייג הכושל. "אצלכם", הסביר לו המערבי, "אפילו הדגים למרו שלא כדאי להם לפתוח את הפה".

■ כיום השלישי פירסם הא-רץ בכותרת ראשית: "הושגה פשרה — מודעי למישרד-החוץ, פרס יקבל את תיק האוצר לאחר הרוטציה". באותו היום נפגשו כי תב הארץ **שוקי מאירי** וחבר הכנסת **פינחס גולדשטיין**. זה טען שהכותרת הנ"ל היא "בלתי אפשרית". מאירי התעקש שכך אומנם יקרה, והשניים התערבו על ארוחה סינית. מאירי, המצפה עתה למימוש ההתערבות, טוען שיש לו שתי ערות: חברת-הכנסת **שרה דורון** ו**רונית אקשטיין** מלישכת דובר הלי-כור.

■ **רשיה כמיוזן הח"כים**, השבוע: השר **משה שחל** הגיע למקום, מהורר ואלגנטי, כרגיל. חבר-הכנסת **חיים רמון** החמיא לו על כך, והוסיף: "ביום שבו אחליט ללבוש חליפה, אבוא אליך ליעוץ". שחל: "בסדר גמור, אתן לך כמה מהחליפות שלי". רמון: "הן יתאימו לי, אנחנו לובשים את אותה המידה".

■ לחבר-הכנסת **חיים קום** מן היה השבוע עימות עם חברת-הכנסת **שרה דורון**, היא דרשה, די בתוקף, להיות נציגת הליכוד בוועדת-המינויים לדיונים. לא ברור אם זה היה

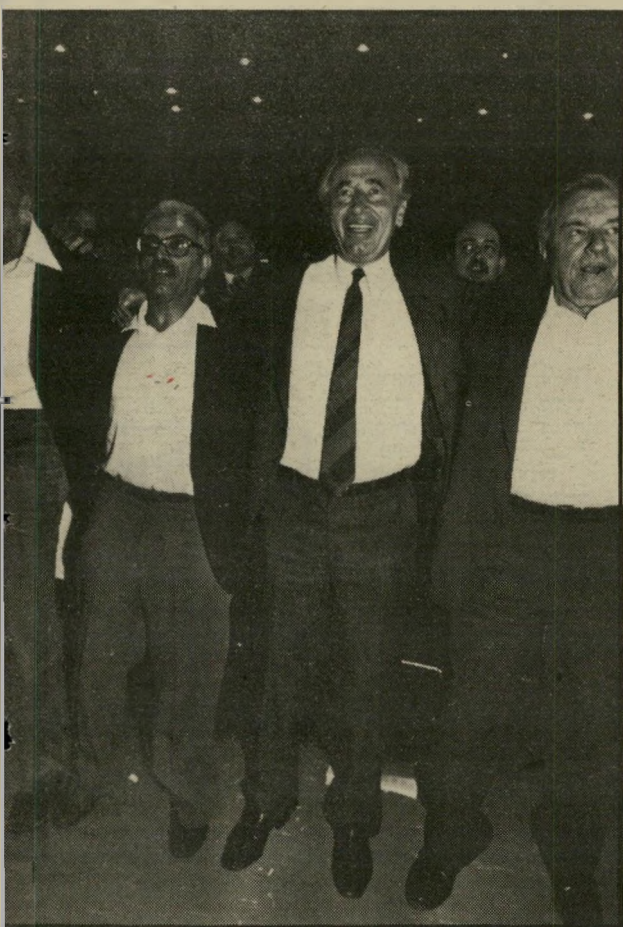
של האגודה למניעת עישון. אבל הצלמים שהומנו לאירוע לא הסתפקו בלחיצת-יד, וקראו לעבר יו"ר הכנסת: "תן לה נשי קה" הילל היה נבון לשניה קצרה, אחרי-כך נראה מבסוט מן הרעיון, ואמר לצלמים: "בסדר, אני מנשק, בתנאי שאף אחד לא יסתכל". יחד עם ירדנה, האומרת בתשרי, בעולם המושגים שלי סיגרה לא קיימת, קיבלו תעודת-קלף גם הכורסלן **דורון ג'מצי** והכורסלן **אלי אוח**, נה, שהשתתפו אף הם בתשרי האגודה.

■ **ישראל דרש**, הסדרן הוותיק של מישכך-הכנסת, סיים 35 שנות-שרות ויצא בשבוע שעבר לגימלאות. במסיבת-פרושה עצובה-מעט, שנערכה לכבודו במישכך בשעת צהריים, נכחו הכל: שרים, חברי-כנסת, הרמט"כ, נציגי שרות בתי-הסוהר וחד בריו לעבודה.

■ **רפי סויסה**, נציג שרות בתי-הסוהר, עורר גלים של אהדה בקרב באי ועידת-העבודה, בפרט אחרי הפירסומים האחרים נים עליו. סויסה רק ביקר בוועידה, שכן במיסגרת תפקיד הנוכחי אסור לו לקחת חלק פעיל בכינוסים פוליטיים.

■ אצל מישפחת סויסה שר-רה בימים אלה השימחה, שכן **דויד** — בנם המרצה עונש-מאסר סר בצרפת — עתיד להשתחרר בתחילת מאי. האב מתכוון לניסוע להביא, ואילו **אלי**, רעייתו של סויסה, מתכוננת לאירוע בביתה.

■ אילו ידע מנהל-הטלוויזיה החדש, **חיים יבין**, איזה כאב

טדי קולק ראש-עיריית ירושלים בא גם הוא לדיוני הוועידה. הצירים פתחו בשירה בציבור, וה-מכובדים בשורה הראשונה קמו לרקוד. מימין: **קולק**, שימעון פרס, **ישראל קיסר** ועוזר ויצמן. היה מי שאמר שבועידת-חרות באה השירה בציבור כדי להרגיע את הרוחות, ואילו בוועידת מיפלטת העבודה אורגנה השירה בציבור דווקא כדי להלחיש את הרוחות.

דויד ליבאי ביום הדיונים האחרון של ועידת-העבודה עוררה שרה-לה שרון את הצירים המשר-עממים בהיכל-התרבות. בלהט השירה בציבור קמו רבים מן הצירים והתחילו לרקוד. הם סחפו איתם גם כמה מחברי-הכנסת והשרים. ליבאי הצטרף למחוללים. שרקדו בשורה על בימת הנשיאות.

מה מעסיק בימים טרופים אלה את השר יוסף שפירא? שפירא, ציג מורשה בממשלה, שלא התברך בתיק או בכשרות-תיווך כמו הרב-נים יצחק פרץ ואברהם שפירא, בחר להתמחות במרשת אסירי אירגון-הטרור היהודי. בימים אלה הוא מסתובב, חדור-שליחות, כשניירותיו ע"מוסים שמות ותאריכים שונים. אלה הם הימים הבטוחים והימים הפחות-בטוחים של נשותיהם של אסירי-המחתרת. הם של אסירי-המחתרת. שפירא, יהודי דבק ב"מיצוות, נטל על עצמו שליחות: שאסירי-המחתרת ונשותיהם יוכלו לקיים את אחת המיצוות החשובות, מיצוות פרו רבו. לשם-כך יום השר הנכבד גישות דחופות עם נציגי שרות-בתי-הסוהר, שהיו טרודים במאזן השנתי ובסיכומיו. אולם כבוד השר הייבם להתעסק בסוגיה זו תע"סוקה מלאה.

תמונת השבוע

השר אריאל שרון היה אחד משרשי הליכוד שהוזמנו לערב החגיגי, שבו נפתחה ועידת-מימלגת-העבודה. שרון בא עם הראשונים. כל השורות הקדמיות בבנייני-האומה הוקצו למוזמנים מכובדים. הצירים ישבו בשורות האחוריות. לכל כיסא היה מוצמד שלט, ועליו שמו של החשוב.

אחרי שמצא את מקומו ישב שרון. לידו מימין, הוקצו מקומות לאברהם שפירא ולשר ניסים. משמאלו באותה השורה למשה קצב. לפניו הוקצו מקומות, מימין: לתמימה הלל, אשתו של יו"ר הכנסת, לאפרים קציר, נשיא-המדינה לשעבר ולטדי קולק, ראש-עיריית ירושלים. ניסים, קצב והגברת הלל לא הגיעו לערב הפתיחה. צילומים: ענת סרגוסטי

ראש חסך לאחד הבכירים כנציבות שרות בתי-הסוהר, היה בוודאי מופתע. המדובר במפקד כלא איילון, סגן-גונדר פרץ חן. זה היה אמור לארח, בן כותלי בתי-הסוהר, את צוות התוכנית מה השאלה: האירוח היוקרתי הזה הרי שניה מעיניו בגלל המתח שבו שרויים חלק מהאסירים. כשרות חששו כי ריכוזם של אסירים והפגשתם עם אזרחים — צוות התוכנית — באווירה הנוכחית, עלול לגרום לצרות. צוות התוכנית מצד שני, הבין את הגורם ה"אטרקטיבי" באתר-הצילום ולחץ לקבוע תאריך מוקדם ביותר של ההקלטה. מבלי לדעת על הש"תלשלות העניינים, ביטל יבין את התוכנית, וכך חסך מתחים מיותרים.

אוקלת בארוחת-הבוקר, פירות ומיץ טיבעי, היא ענתה, "לא כמוך. אשתך בוודאי מכינה לך קפה, חביתה, גבינה... תשובתו של דן: "אשתי לא מכינה לי שום דבר, אני מכין את האוכל ל"עצמי". המרואיינת: "זאת אומרת שאתה מכין לשיכס" דן: "לא, אצלנו כל אחד מכין לעצמו, אוכלים בנפרד". המרואיינת, ש"היתה ככל הנראה מודעת לרכי"לות על מישפחת כנר, שאלה בחופצה: "אתם גם ישנים בנפ"רד" כנר, מיקצועי מאוד, לא הרשה לעצמו להפגין מבוכה מול 200 עיניים סקרניות, ר"שאל: "מי כאן המרואיין, את או אני?" ועבר בקלילות לשאלה הבאה.

המיסערה שבה הוא עובד כמלצר בכיר. במיסערה זו נוהגים להת"ארח פוליטיקאים, אנשי-עסקים ושאר ירועים, ומכאן מערכת-היחסים האישיים שיצר "עוז" עם נבחרי-האומה. כאמתחתו אף מצויים צילומים בהכרת רובם.

■ **רון לינדברג**, אלוף-הכפילים העולמי שזכה בתואר הנכסף ב"1981 באנגליה, יזכה את הקהל הישראלי בביצועיו בחופשת-הפסח. לינדברג בן ה"53, העוסק במיקצוע המסוכן מזה 25 שנים, ירגים את "הצל"י לה אל המוות". המוות, במיקרה זה, הוא חבית-מים שעומקה 160 סנטימטרים, שעל פניה צף מבער-דלק. אל היופי הוא יקפץ לינדברג ממגדל שגובהו 25 מטרים, בעוד שגופו אפוף בלה"בות.

טרליה. היא הופיעה פעמיים — בסידיני, לפני קהל של 2000 איש, ובמלבורן, באולם קטן יותר, לפני 1000 איש. בשני המיקרים היו האולמות מלאים בישראלים וביהודים. הקהל אהב אותה ולא נתן לה לרדת מן הבימה. היה איתה, כמובן, מנהלה האישי, בצלאל אלוני, והמר סיקאי דוד קריבושי, שניצח על תזמורת בת שמונה נגנים מקומיים וניגן על הפסנתר.

■ **קרולין לגנסור** צפ"תה בהקרנה מיוחדת בסרטי-ה"תיוות החדש של יהודה ברקן, ניפגש בסיבוב, שבו היא משי"תפתח. אבל זו לא הספיקה לה. היא היתה סקרנית לדעת כיצד מגיב הקהל, ומאלו מתיחות צוחקים הכי הרבה. לכן נכנסה השבוע, בחושך, לאולם וישבה במשך חצי שעה.

יש לו שש מועמדות, והשבוע הוא עומד לעשות, יחד עם מנהלו האישי, איתן גסני, את הבחירה הסופית.

■ **אבי קורן ואלדר שרים** כתבו עבור המופע הלה"קות חוזרות שיר-פארודיה על עיניים שלי של יהודה פרי"ליקר. לשיר שלהם, בסגנון יוני כמובן, הם קוראים שיניים שלי. זה הולך בערך ככה: "מהטבק הם נורא שחורים, מהמלח יש בהם חורים..."

■ **אייבי נתן** החליט שאצ"ל על הספינה יהיה שעון-קוץ, בלי קשר להחלטת הממשלה. החל ב"6 באפריל הוא הורה לשדרנים שלו להזיז את שעו"ניהם שעה אחת קדימה, ולהודיע על כך תוך כדי שידור, בצירוף המילים, "זמן-הקוץ של ספינת-השלום".

■ **גל אוהבסקי** כבמחנה, על להקת מיפקדת חילות"הלהקה הוו היא הוכחה לכך שצעה"ל מאמינים עדיין שיופי זה לא הכל".

עוד לא אבדה תיקוה ריטה

האורות בבנייני האומה עומעמו. באי הפתיחה של ועידת מימלגת-העבודה השתתקו. אל מרכז הבימה נחפזה צעירה שחורת-תלתלים, עטויה לבן, הקהל נרדף. לפתע נקעו מגרונה צלילים אדירים, והיא החלה וזה בדרמאטיות. הקהל נקלע מעט למבוכה, עד שהכל ויהו, להפתעתם הגמורה, כי הצלילים הגמים האיטיים אינם אלא אינטרפרטציה אופראית להימנון הלאומי. כביצוע של ריטה. הקהל התחיל לקום לצלילי ההברות האיטיות: "עוד... לא... א... ב... דה... תיקוה...נו...". חלק ממארגני הערב סברו כי זהו "גימיק אדיד", אחרים סברו כי זוהי "פארסה אדירה".

חיורונה של הזמרת לא נבע מגורל המעמד, או מהחוויה, כי אם מהסיבה הפשוטה. שכיאה לכוכבת הגיעה לאולם כחמש דקות לפני שנקראה לבימה. לכן לא הספיקה להתאפר, שאלה אודם מזמרת אחרת שהופיעה בערב זה — ג'יתית שובל — ואצה לבימה, קיצרת-נשימה, יתכן שגם זה הוסיף לדרמאטיות שבהופעתה. הביצוע המפתיע של ההימנון הלאומי הפך שיחת-הערב בקרב היושבים באולם וגנב את ההצגה.

מאחורי הקלעים שאלה המבצעת, בלבן כוהק: "צילמו אותי לטלוויזיה?"

"לא" עני לה, "מצלמים את ההצגה הראשית" הכוונה היתה לנאומו של שימנעון פרס, שכלל את החלטתו הנחושה לפטר את יצחק מודעי מהאוצר. והכרה הרשמית בעם הפלסטיני.

■ **עד עכשיו נהג אבי טוי"לדנו** להופיע לבדו, בליווי עצמי במצב הנוכחי, נישא שבוע שעבר, אחרי רומן ממושך בן שש שנים, לחברתו מלסדה. הוא בן 28, מסיים את לימודי המיש"פטים שלו. היא עורכת-דין, קשישה ממנו בשנתיים. כח"פהילוס-מסיבה שנערכה בח"מאם ביפו נכחו החברים של יוסי מתחלפה הצבאית, ובכללם רון בריישי. המפקד לשעבר, נחמן שי, המפקד הנוכחי, רפי רשף ואחרים.

"ה" גברת, תני לו יד..."

הציפיה בבנייני-האומה ביום השלישי לנאומו של פרס לזאת במתיחות קלה. משבר-מורעי היה כשיאו, והנוכחים אבו לשמוע את דעתו הפומבית של ראש-הממשלה. אולם הציפיה לנאום התארכה והתמשכה. בעוד המתח מורגש היטב באוויר, עלתה לבימה מא"שה לובלסקי, המזכירה הכללית של נעמת. עיון קל בתוכניה הבהיר שהגברת לא נכללה כלל בתוכנית המקורית של הערב. היא נכללה, ועוד איר"ת התעקשה אחת מדוברות המערך, מבלי להתעמק בתוכניה שהיתה בידה. לובלסקי פתחה בקריאות מיל"מתיות על מעמדה הגאות של האשה... כל ההשפלה הזאת... עד מתי...?" עוררי דוכרו של שימנעון פרס הסתובבו כאחוזי תזזית והחליפו מבטים עצבניים. לפתע נשמע מעט המיקרופון, והמזכירה נראתה לשניה חסרת-ישע, אבל רק לשניה. "עוזי", פנתה אל המזכ"ל עוזי ברעם, "היה גבר, תן לה יד..." ברעם נתן לה יד, והיא המשיכה להתקיף כעוז, עד שהגיע הרגע הגואל.

נאמו של פרס הגיע, אחרי דקות מתוחות, לאולם. הסתבר כי הלעיסה הממושכת של התוכנית המקורית והוספת תוספות בדקה ה"90 נבעו פשוט מהעיכוב שחל בדרך שעשה נאומו של פרס לאולם. הנאום, שהיה עדכני ושהתייחס למאורעות השעה, שוכתב בשעות האחרונות ולכן התממהו טפסי הנאום להגיע לאולם. הסתבר כי לובלסקי נתנה יד לפרס, ולא להיפך.

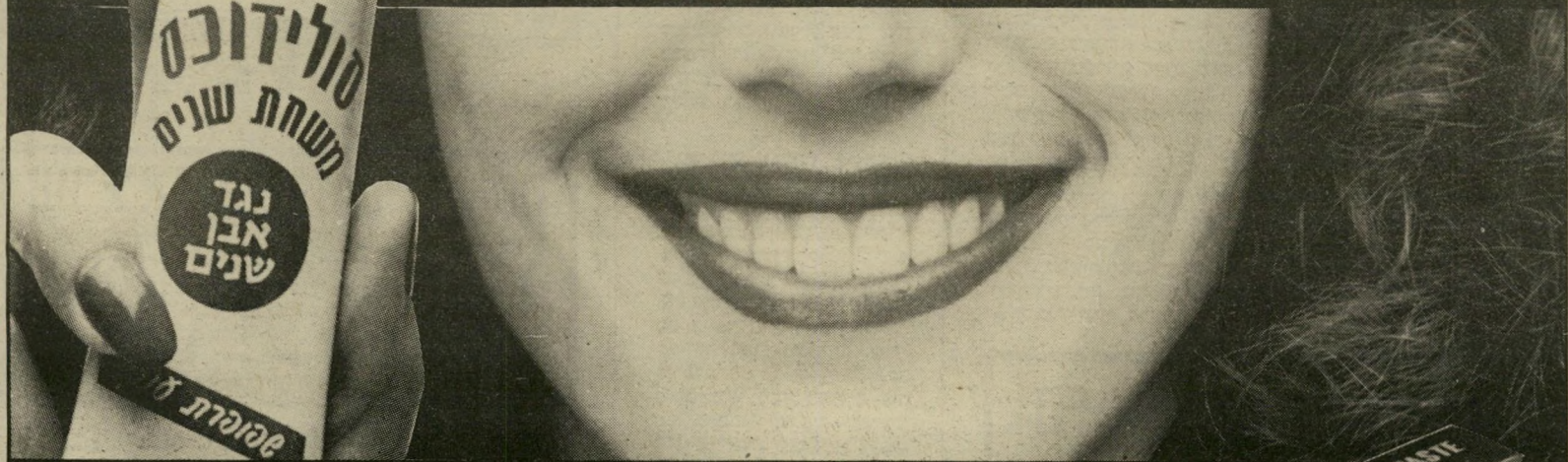
■ **יוסי עבאדי**, שהיה בע"בר מנהל יומן גלי צה"ל וכיום הוא עורך תוכנית-הבוקר בשבת, במצב הנוכחי, נישא שבוע שעבר, אחרי רומן ממושך בן שש שנים, לחברתו מלסדה. הוא בן 28, מסיים את לימודי המיש"פטים שלו. היא עורכת-דין, קשישה ממנו בשנתיים. כח"פהילוס-מסיבה שנערכה בח"מאם ביפו נכחו החברים של יוסי מתחלפה הצבאית, ובכללם רון בריישי. המפקד לשעבר, נחמן שי, המפקד הנוכחי, רפי רשף ואחרים.

■ **שימו תבורי** הופיע ב"שבוע שעבר, בחופעת-יחיד, ב"אולם היוקרתי ביותר בפאריס: אולימפיה. המקום היה מלא עד אפס-מקום. נכחו 2000 איש, ב"חוף נחלה שלט: כל הכרטיסים נמכרו. 13 נגנים מקומיים, מה"טובים בצרפת, ליוו אותו. בניצור"חו של המוסיקאי ננסו ברנ"רס, אנשי צוות-טלוויזיה, שבאו לצלם שני שירים עבור כתבה קצרה בחדשות, נדהמו מהתגור"בות הנלהבות של הקהל, והחלי"טו לצלם את התוכנית מתחילתה עד סופה.

■ **עופרה חזה** חזרה הש"בוע במיקור בן 10 ימים כאוס-

כולנו פה אחד. סולידוקס.

כ י סולידוקס היא משחת שיניים מעולה שטעמה מרענן וריחה נעים. סולידוקס שומרת על בריאות השיניים ובעלת פעולה מיוחדת נגד אבן שיניים. ולא פחות חשוב – הילדים "משתגעים" על הטעם של סולידוקס.

בית יצהר

נחמד יצודד

סולידוקס. משחת השיניים הנמכרת ביותר בישראל.

אדמו

ג'סי ג'קסון, המנהיג מס' 1 של השחורים בארצות-הברית, מספר בראיון משותף מיוחד במינו לעורך „העולם הזה” ולעורך „אל־פגד” על יחסו ליהודים, לישראל, לבעיה הכלסטנינית, לכהנא ולפרחן. הראיון מתפרסם בזמנית ב„העולם הזה” וב„אל־פגד”

„התצלומים ביד ושם הזכירו לי תמונת מילדותי בקרוליינה הדרומית”

רֵאִינֹו אֹרִי אֲבֹנִי וְחַנָּא סִינִיֹורָה

„נכאשנו עם אודבציב והעלינו על סדר־היום את זכויות־האדם בברית־המועצות”

„אבוא למיזרח התיכון אם יזמינו אותי גופים אמינים משני הצדדים”

„אני מצדד בערבים וביהודים הלכודים בחיבוק־המוות ההדד”

„בגלל התערבותי למען השלום במיזרח־התיכון, הגדירו אותי כאנטישמי”

„אל לנו להגזים באיום של פרחן, ואל לנו להתעלם מן הסכנה האמיתית של כהנא”

„אינני אויב-אל

יהפכו אותי לאויב!”

לדמשק והשיג מחאפט' אל־אסד את שיחרורו של טייס אמריקאי שחור שנפל בשבי בלבנון. הדבר העניק לו בן־לילה מעמד בינלאומי. הנשיא רונלד רגן, שצחק ממנו יום לפני כן, נאלץ בחריקת־שניניים להזמינו לבית הלבן. משם התקדם ג'קסון בצורה יעילה ומ־תוכננת, בנתיב הבחירות המוקדמות. הוא צבר כוח ממשתי. המוני השחורים התמלאו גאווה. בפעם הראשונה קם להם נציג אמיתי בבחירות לנשיאות. מיליוני הקולות הכריזים, שהיו מונחים בשדה כאבן שאין לה הפוכין, התחילו להפוך לגוש של כוח פו־

הביאו חומר, ביקשו החלטות, ענו לטלפון ניס. אחדים מהם היו שחורים. רובם לבנים. בכלם שלט ג'סי ג'קסון - אדם המקרין מנהיגות. הנותן פקודות. המקבל החלטות. ג'קסון נטל לידו את המנהיגות של השחורים בארצות־הברית. כאשר קיבל את החלטת ההצגה את מועמדותו למינוי המיפלגה הדמוקרטית לנשיאות. תחילה צחקו הכל. זה נראה כמחווה חסרת־שחר וקלת־דעת של מוקיון פוליטי. מסוגם של התימהונים הצצים בכל מערכת־בחירות בארצות־הברית. אבל ג'קסון הפתיע את הכל. הוא טס

שנסחפו פעם על־ידי כושר־הדיבור של המטיף מרטין לותר קינג. מורו ורבו. הרעיון של עריכת ראיון משותף עימו עלה בדעת אחד מחסידיו. שמע את סינורה ואותי באחת מהופעותינו בושינגטון. „מדוע שלא תערכו ראיון משותף עם ג'קסון?” שאל. שנינו הסכמנו בהתלהבות. סיכמנו שנפרסם את הראיון בזמנית בשתי השפות - בעולם הזה בעברית ובאל־פגד. העיתון היומי המיזרח־ירושלמי, בערבית. בשעה היעודה נסענו למלון גפרסון בושינגטון. שם גר ג'קסון. עלינו לסוויטה שדמתה למטה־בחירות. אנשים באו והלכו.

אין ספק שהוא מנהיג כריזמאטי. אתה מרגיש בכך ברגע שאתה נפגש עימו. הוא גבוה מאוד - קרוב לשני מטרים. יש לו גוף אתלטי ופנים צעירות. יש לו עיניים עצובות. המבטאות איכשהו את העצב של בני־עמו. צאצאי העבדים. הכל קוראים לו „רוורנד” (הכומר). ואכן יש בו הרבה מן הסיגנון של מטיף שחור. יש הסבורים כי זהו סיגנון מיושן. שהשחורים המודרניים רוצים להתרחק מן הדימוי הזה. אך אין ספק שהמוני הציבור השחור בארצות־הברית מושפעים מכושר־הנאום המלהיב והסוחף של המטיף ג'קסון. כשם

(המשך מעמוד 15) לטי.

ג'קסון הגיע רחוק במערכת הבחירות האחרונה למרות שתקנון המפלגה הפלה אותו לרעה. הוא לא התקרב. כמובן, לנשיאות. אבל הוא יצר תקדים. במערכת הבאה. בעוד שנתיים, יופיע ג'קסון ככוח פוליטי רבי-עוצמה, ששום מועמד לא יוכל עוד להתעלם ממנו. תהיה לו השפעה רבה

הנשואה של ישראל אינה יכולה לעמוד בזעזוע של פיתרון אכזרי

על עיצוב מצע המפלגה. ואם תנצח - על המינויים למשרות הבכירות. הוא מצטיין בדבקות מוחלטת במשימה. מקורבני טוחים שלעולם לא יסתפק במעמד של חברי-קונגרס או סנאטור, וגם לא יסכים להיות מועמד לתפקיד סגן הנשיא. הוא שואף להיות הנשיא השחור הראשון של ארצות-הברית - בעוד שנתיים.

התיכון, ובמיוחד בעניין הסיכסוך הישראלי-פלסטיני?

ג'קסון: נמשך להיאבק למען מדיניות-שלום כוללת במיוחד-התיכון, בניגוד למדיניות של מילחמה של ממשלת רגן. כדי ששלום יהיה בר-קיימא, הוא צריך להיות צודק ביסודו. שלום אין פירושו שאין מילחמה. שלום פירושו שיש צדק. כי כדי שיהיה צדק צריכה להיות השלשבות בצנזרות של בני-האדם שנלכדו בסיכסוך, ויש לקחת בחשבון את התפקיד שממלאות מעצמות-העל.

עמדתנו היא שהשלום צריך להתבסס על הזכות של הישראלים והפלסטינים כאחד להתקיים בביטחון. בגבולות מוכרים, ועל כללים מסויימים ליחסים שביניהם. אם אינך דוגל בהכרה הרדית, בכבוד הרדי ובדריקים, הברירה היא מצבי-מילחמה בצנזורה מתמיד וסופי. אנחנו בוחרים במדיניות-שלום.

כשם שאנחנו תומכים בזכותה של ישראל לביטחון בגבולות המוכרים על-ידי חברת העמים, כן אנחנו תומכים במדינה לעם הפלסטיני, כדי שיהיו להם חיים ממלכתיים עצמאיים. אנחנו גם מאמינים שרוששה מחויבות ללבנון, כשם שהיינו פעם מחויבים לשיקום של אירופה ויפאן, ררושה לנו כיום מחויבות לשקם את לבנון ולהגן על שלמותה הטריטוריאלית. אסור לנו להתייחס אל המשבר במיוחד-התיכון כזן בצורה צינית וחסרת-תיקווה. איננו יכולים להדחל מלהיות בעלי-מצפון ולהיפטר מן האחר

ג'קסון ואשתו בשכם (1979)*

פעם היינו ילדים, והתייחסו אלינו כאל ילדים...

ריות לבני-האדם במיוחד התיכון, מפני שכה רבים מהם מתו. חוץ מזה אנחנו רוצים בנורמליזציה של קישוריה-מיסחר שלנו עם העולם הערבי. מכיוון שמעצמות-העל מעורבות במשבר, ומשתמשות בסוכנים מקומיים הממלאים את רצונן, אנחנו מאמינים שצריכה להיות "פיסת שלום" מיוחדת-לכתיבה, בהשתתפות שתי מעצמות-העל. ייתכן שזה לא היה כך לפני 10 שנים, אך זה המצב עכשיו.

סיניורה: שיחות-השלום שהוצעו בחודש פברואר בעמאן נכשלו בגלל עניין ההגדרה העצמית והייצוג של העם הפלסטיני. איך היית פותר בעיה זו?

ג'קסון: עניין העצמיות והממלכתיות של העם הפלסטיני הוא גרעין הבעיה המיוחדת-תיכנית, כפי שאנחנו מכירים אותה. על כן המדיניות של ארצות-הברית וממשלת-ישראל שלא לדבר עם אש"ף - המשלה הפלסטינית בגולה - אינה מדיניות יעילה. אם אינך מרבה, אינך פועל. אם אינך פועל, אינך משנה את המצב. המדיניות של אי-דיבור הופכת למדיניות של הדרדרות מיום ליום. התיקשורת בין בני-האדם היא בסיס התובנות. אסור לוותר על כך. זהו המפתח לשלום.

גם כאשר רואים באש"ף אויב - הרי ישוע אמר שעלינו לדבר עם אויבינו. עליך להאזין את אויבך. זוהי המדיניות הנכונה. מדוע? ראשית, אם אתה אוהב את אויבך, אתה תיצור איתו קשר. שנית, אם אתה אוהב את אויבך, אתה יכול לנטרל את איבתו. שלישית, אם אתה בא בקשר עם אויבך, אתה יכול לשנות אותו.

מימין: חבר הסנאט הירדני ונשיא אוניברסיטת אל-ג'נאח בשכם. חיכמת אל-מצרי. אחיו של טאפר אל-מצרי שנרצח.

רביעית, אתה עלול לגלות שעשית משהו שהפך את אויבך לאוהבך. וחמישית, כאשר אויבך חדל מלהיות אויבך, ואתה מגדיר מחדש את היחסים ביניכם, התוצאה היא שלום.

סיניורה: המדיניות של ממשלת-רגן במיוחד-התיכון נראית במדיניות של טיפול במשברים. איך אתה רואה זאת?

ג'קסון: ממשלת-רגן מסתכלת במיוחד-התיכון בעיניים ציניות מאוד. קודם כל, הנשיא לא ביקר מעולם באיזור זה. לנשיא עצמו אין חוש אישי לאיזור. הוא יודע ששלחנו לשם חיילים, בניגוד לעצת רבים, שרבים מהם נהרגו ושארבים עזבו בחיפזון, זה השאיר בלב האמריקאים הרגשה של בושה. אנחנו יודעים שבני-הערכובה נשארו, שאיננו מסוגלים לחדור אותם בכוח, ושלא שיהיו רגועים ברחבי-העולם. אנחנו יודעים שהושקע שם יותר כסף, שנשלח לשם יותר נשק ושנהרגו יותר אנשים, אך היחסים הורעו עוד יותר.

כל זה קרה מפני שרגן אינו יודע לנהל, והוסר הניהול שלו גורם לכך שמתפלים רק במשברים. אפשר שלא להסכים עם קארטר, אך צריכים לומר שהוא האמין שאפשר להשיג שלום במיוחד-התיכון, אפשר להסכים או לא להסכים לנוסחה שלו, אך הוא האמין שזה אפשרי. תחת השתמש בצניורות הרפולומטיים הרגילים, הוא פיתח יוזמה נשיאותית, הגשיש שני כוחות יריבים חזקים - בגין וסאדאת - והשתמש בכוח וביוקרה של מעמדו הנשיאותי כדי להשיג הסכם. מה שהיה חסר באותו הסכם היה קולם של הפלסטינים והצרכים שלהם. אך היה זה לפחות צעד חשוב לקראת יחסים של כבוד הרדי. ממשלת רגן היתה צריכה לבנות על היסודות של קמפיין-יוזמה כדי להכניס אל תוך התהליך את האנשים שנותרו בחוץ, הפלסטינים. אך לא זה בלבד שממשלת רגן אינה מקיימת קשרים עם הפלסטינים, אין היא באה בקשרים גם עם הסורים. עוד אומה הגובלת בישראל, אי-אפשר להוציא את סוריה ממישור-השלום במיוחד-התיכון.

ובכן, התערבותנו הצבאית נכשלה, והתערבותנו הרפולומטית לא היתה מספקת. הממשלה האמריקאית אינה מפתחת גישה מיוחדת-תיכנית המובילה לשלום כולל.

סיניורה: אילו היית אתה הנשיא עכשיו, מה היית עושה?

ג'קסון: קודם כל הייתי מגדיר את האינתיפאדה האמיתית של ארצנו באותו איזור. מעל לכל יש לנו אינטרס סודי באנושיותם של 150 מיליון בני-האדם באיזור. חוץ מזה יש לנו אינטרס גיאוגרפי באיזור ובמקורות-האנרגיה שלו. כדי להגן על האינטרסים שלנו, עלינו להיות תקיפים בצבירת נוסחה שתבטיח את הסיום המילחמתי באיזור, המסכנות את האינטרסים של כולנו.

הייתי בא ברברים במישורין עם הישראלים, הייתי בא ברברים במישורין עם כל הערבים - הסורים, הירדנים, המצרים, הסעודים, הפלסטינים - והייתי טוען שהישראלים ירוויחו, ושגם אש"ף ירוויח, אם תקבל מדיניות של הכרה

"כמה מן האירגונים היהודיים נרתו ברית עם אויבנו ההיסטוריים הגרושים ביותר"

הרדית. הם ירוויחו מזה יותר מאשר מן המדיניות הנוכחית של אי-הכרה, הגורמת למצבם הנוכחי. אני משוכנע שאם תופעל היוקרה של הבית הלבן, זה יביא גם את הישראלים וגם את הפלסטינים לקבל עליהם את הסיכון-של אמון הרדי. זה אפשרי רק באמצעות אמריקאי, יותר מאשר בציוני של מגע ישיר ביניהם. בעיקרו של דבר, התפקיד של אמריקה צריך להיות של מתווך, של מעצמת-על, של בורר, של מדינה המסוגלת להיות בעלת-כרית של שני הצדדים. אני מאמין שאם ניתן סיכוי לדיפלומטיה, אנחנו יכולים לשחרר את שני העמים מהמצב הניצחי של מילחמה. לישראל לא יכול להיות שלום עם פלסטינים החיים תחת כיבוש, הפלסטינים לא ינוחו לעולם

תחת כיבוש. ברגע זה שני העמים נעולים בחיבוק-המוות ההדדי. האתגר שלנו הוא להתיר את החיבוק הזה. יתכן שאף לאחד משני הצדדים אין הביטחון הדרוש כדי להשתחרר מן החיבוק ההדדי. שניים נאלצים להחזיק זה בזה. בגלל זה חשוב כליכך תפקידה של אמריקה. אנחנו הכוח שעלינו יכולים שני הצדדים לבנות יחסים חדשים ביניהם. אנחנו יכולים לעזור להם לשנות את היחסים. לשחרר אותם מחיבוק-המוות. לאור המציאות הפוליטית בארצות-הברית, על הקהילה היהודית-האמריקאית לבסס את ה

אינטרס שלה על ההנחה שביטחון ישראל תמכו בביטחון הפלסטינים. הוסר הביטחון של הפלסטינים מכניס את שני העמים למצב ניצחי של מילחמה. והמילחמה, כמובן, נוטלת את הביטחון משני העמים. על כן דרוש כיוון חדש, מדיניות חדשה.

אבנרי: בציבור הישראלי שוררים חששות מסויימים כלפיך. האם אתה מוכן להגיב עליהם?

ג'קסון: למען האמת, זה בלתי הוגן, כליכך קל לאמריקה להדביק למישהו תווית של אנטישמיות, כאשר אי-הסכמה או יחידה איתו היא על הדרך הטובה ביותר להשיג שלום. אילו היה לציבור האמריקאי חופש-הביטוי שיש בכנסת, היינו מגיעים לוויתור על הררכים לשלום. היינו מטילים ספק בתבונת הגישה של הוולת, אך לא ביאשרו של הוולת. אז כל היחסים היו יותר בריאים. בציבור האמריקאי יש מעט מאוד ויכוח על האופציות הפתוחות לפנינו. מבחינה מסויימת אני נאבק כדי שיהיה לנו ברצונו לפחות אותו חופש-הדיווח שיש בכנסת ב-1978. תכננו פראנק קולינס והנאצים של מיצעד בעיריה סקוקי במדינת אילינוי (פברז של שיקאגו, שבה חיים רבים מניצולי-השואה היהודיים). רבים האשימו את הקהילה היהודית בתגובת-היתר, כאשר האגודה לזכויות האזרח הגנה על זכותו של קולינס לערוך מיצעד בסקוקי. חשתי שקולינס נגנז על מיתרי הפחד, שהוא מנצל את מחגב חופש-הדיווח שיש לנו בארץ זו. למרות העובדה שהיתה לו הזכות לערוך מיצעד בסקוקי, הוא ניצל זכות זו למען מטרות לא-נכונות. הוא פתח פצעים ישנים וזרז מחדש פחדים.

על כן, כעניין של עיקרון, אנחנו ביטאנו את הסולידריות שלנו עם היהודים שם. אמרו עלינו שאנחנו נוקטים את העמדה המוסרית הנכונה. כאשר אנדי יאנג והשגריר של קארטר באר"ם פוטר מפני שריכר עם (נציג אש"ף זדה"ל טרזי ב-1979, הומינו אותנו כמה קבוצות של אמריקאים-עירבים לבקר במיוחד-התיכון. ניסיונו להיות בעלי רגישות, ועליכך החלטנו, ביוזמתנו, לבקר גם בישראל. הלכנו לשם מפני שרצינו בכך. אך ראשיה-ממשלה, בגין, לא קיבל את פנינו כפי שקיבלו אותנו ראשי כמה מדינות ערביות. במהלך המסע שלנו גילינו שכמה אנשים שפגשנו בסקוקי נסעו גם הם למיוחד-התיכון. ביקשנו מהם להצטרף למישלחת שלנו. היות חלק מהמישלחת, אולם הם סירבו. לא נסענו במסלול שלהם. אז הם ערכו מסיבת-עיתונאים במלון המלך דויד, ויצרו שם את הרושם כאילו הם נפרדו מן המישלחת שלנו. שאיכשהו איבדנו את השליטה במישלחתנו. אולם הם לא היו כלל חלק מן המישלחת שלנו. זה היה ניסיון לחבל במסע שלנו, ולשלוח הביתה מסר רע. מושו-כך היה המסע הזה מאוד שנוי במחלוקת.

הלכנו לגדה המערבית וקיבלו את פנינו בהתלהבות. האנשים העלו אותנו על כתפיהם כאשר הלכנו ברחוב. אמרנו את אותו הרבץ בישראל. בגדה-המערבית ובירדן: "אם רוצים שלום, צריכה להיות הכרה הרדית. לא יהיו שלום בצד אחד של הירדן אם אין צדק בשני הצדדים". קראנו לשני הצדדים לדבר זה עם זה תחת להילחם זה בזה. אמרנו זאת לטרי קולקל ואמרנו זאת בגדה המערבית.

היו שהשימוצו אותנו כמי שמצדדים בערבים מפני שהלכנו לגדה המערבית, ומפני שהראינו ראה לאנושיות של הפלסטינים שם, ובמיוחד לילדים במחנות ולמצב הכיבוש. ובכן, אני מצדד בכל האנושיות הסובלת. אני מצדד בערבים וביהודים הלכורים בחיבוק-המוות ההדדי. למחרת היום נסענו לירדן. כאשר עברנו על הגשר לירדן, וראינו את הנשק המכונן בשתי הגדות זה כנגד זה, אמרתי שוב: "לא יהיה שלום בצד אחד של הירדן, עד אשר יהיה צדק בשני הצדדים". נסענו ללבנון ופגשנו עם ערפאת. טעננו באוזניו שעלי לסלק את העירפול ביחס להכרה בזכות-ההיקום של ישראל. זה היה חשוב, מפני שאי-הכרה בקיום דהיפקטו של ישראל היה קלף פסיכולוגי, אבל זה היה קלף שמשך את האש אל הגב שלו. זה כאילו היתה לו צלחת של מרק, אבל המרק נשפך לחימו. זה לא קלף שצדק להחזיק בו.

סיניורה: הייתי רוצה להתחיל ולומר שעקבתי אחרי מאמציה, בייחוד במערכת-הבחירות האחרונה, ואני יודע שאתה מתכוון למערכת-הבחירות הבאה. מה אתה מתכנן לעשות בשנים הקרובות לגבי עמדתה של המפלגה הרמיקרטית בענייני המיוחד-התיכון?

ג'קסון ובני אבנרי וסינורה, בידיים בלונות
הלוואי והיה בציבור האמריקאי חופש-זיכוח כמו שיש בכנסת...

הדמוקרטיה קראנו למדינה שלנו, ולכל המדינות המערביות, להפסיק את מכירת הנשק, את השקעת הכספים ואת המיסחר עם דרום-אפריקה. קראנו לבריטניה, ליפאן ולכל בעלות-הברית של ארצות-הברית להפסיק לעשות עסקים עם דרום-אפריקה. והנה ישראל מוכרת נשק לדרום-אפריקה; זה לא עניין שהומצא עליידי כמה מומחים באיזשהו מקום. והי עובדה ידועה-היטב מזה 10 שנים ויותר!

מן הראוי הוא שתהיה לישראל עמדה תקיפה ובעלת-עקרונות לגבי נושא זה של אימכירת נשק לדרום-אפריקה. ישראל צריכה להבין את ההשלכות של מכירת-הנשק שלה לדרום-אפריקה. אילו היתה מדינה אפריקאית כלשהי, למשל ניגריה, מוכרת נשק לאש"ף, ישראל היתה אומרת שיש לה הזכות להפציץ את המקור הזה של נשק לאויביה. מכאוב לנו שישראל מוכרת נשק לדרום-אפריקה, כשם שיש לה מכאוב לישראל אילו מכרה ניגריה נשק לאש"ף.

יתר על כן, מכיוון שגברה יעילות החרם שלנו על דרום-אפריקה, היא מעבירה עכשיו את הסחורות שלה לישראל, ומוכרת אותן כאמצעות ישראל לארצות-הברית. לא זו בלבד שישראל מוכרת נשק לדרום-אפריקה, אלא שהיא גם משמשת כצינור כלכלי לשינוע סחורות דרום-אפריקאיות לישראל. זה גורם לכאוב רב. זה חותר תחת המעמד המוסרי של ישראל!

מתור לנו לקרוא לישראל להפסיק את מיטלוח הנשק לדרום-אפריקה ואת המיסחר איתה, כשם שאנחנו קוראים למדינה שלנו עצמנו לעשות כן. הייתי מקווה שתשרור בארצנו אווירה שתאפשר לאדם לנקוט עמדה זו, מבלי שירביקו לו תווית של אויב!

סינורה: אמרת שאתה בעד הברה הדרית של שני הצדדים. האם אתה יכול למלא תפקיד בהפגשת שני הצדדים? ג'קסון: הלוואי שיכולתי! אינני בטוח שאני יכול. אילו יכולתי, הייתי עושה זאת.

למשלת ארצות-הברית הנחונים הטובים ביותר למלא תפקיד כזה. זהו עניין הכרוך בסיכון גבוה, אך אילו היתה ארצות-הברית משמשת

לממשלת ארצות-הברית הנחונים הטובים ביותר למלא תפקיד כזה. זהו עניין הכרוך בסיכון גבוה, אך אילו היתה ארצות-הברית משמשת

לממשלת ארצות-הברית הנחונים הטובים ביותר למלא תפקיד כזה. זהו עניין הכרוך בסיכון גבוה, אך אילו היתה ארצות-הברית משמשת

לממשלת ארצות-הברית הנחונים הטובים ביותר למלא תפקיד כזה. זהו עניין הכרוך בסיכון גבוה, אך אילו היתה ארצות-הברית משמשת

לממשלת ארצות-הברית הנחונים הטובים ביותר למלא תפקיד כזה. זהו עניין הכרוך בסיכון גבוה, אך אילו היתה ארצות-הברית משמשת

השחורים והיהודים בארצות-הברית, ושכנתו צאנו מכך פחתה התיקשות ביניהם. בשעתו נתנו היהודים עורה חשובה למנהיגות השחורה בדרום. שורנר, גורמן וצ'יני (שלושה פעילים לזכויות האדם שנרצחו בדרום, בשנות ה-60) — שני יהודים ושחור אחד — מתו ביחד. אבל גם שחורים ואיטלקים, שחורים וכל מיני לבנים אחרים מתו ביחד. המאבק הזה, העלאה זו על הצלב, היו התנאי המוקדם לתחייה שבאה לאחר מכן.

מעולם לא עלה על דעתי שהיהודים יכלו שלא להפגין בדרום. מרועי מפני שהפשיסטים הטיפו לשינאת היהודים והשחורים כאחד. בהרבה מקומות היו שלטים שאמרו: "אין כניסה ליהודים, לכרשים ולכלבים". לכן היתה ליהודים החובה להפגין בדרום, ממש כמו לשחורים. אחרי הכל, היהודים היה נסיון עם האופי הטוטאליטארי, הרשע של הפאשיזם. הפגנו ביחד, מפני שהיתה לנו סיבה משותפת להפגין.

כאשר השחורים נכנסו פנימה, לתוך החברה, אחרי שהיו כה זמן בחוץ, וביקשו לעלות בסולם החברתי, הם תבעו "פעולה חיובית" (שיטה של העדפה רשמית של בני-מעמדות, במישורות ובאוניברסיטאות). כדי לקדם אותם באופן מאוזן) בשבילנו זה היה כמו שילומים. הבנו את קריאתה של ישראל לשילומים, שהם בבחינת שיטה בינלאומית של "פעולה חיובית". הבנה זו היתה כה רבה, עד כי ראלף באנץ' (הסגן השחור של מזכיר האו"ם, שנימלא תפקיד מרכזי בהגעת הסכמי שביתת-הנשק אחרי מל"ח חמת-העצמאות של ישראל) עזר להקמת ישראל. הוא היה אחד האנשים שניהלו את המשאומתן בסוגיה זו. ורוב השחורים תמכו בהתפתחות ישראל, בזכותה להתקיים, למרות כל האנחות שהיו כרוכות בכך.

כשהגיע הזמן לשילומים שלנו, הפעולה החיובית" שלנו, היו כמה מן המבקרים הקולניים ביותר של שיטה זו יהודים. זה יצר הרבה חרדה, זעם ולפעמים גם איבה. כל זה טובב את עניין ה"מיכסות".

ליהודים היה באירופה נסיון רע עם שיטת ה"מיכסות" (הכוונה לשיטת ה-נומרוס קלאוזוס). המיכסות שהגבילו את שיעור היהודים באוניברסיטאות. במיוחד-אירופה). אולם לא טוב היה להעביר את הטענה הזאת לארצנו. מפני שבאירופה השתמשו במיכסות כדי להציב תיקרה להתפתחות היהודים. בעוד שאצלנו באו המיכסות להציב ריצפה. אין לנו בעיה של תיקרה. ברוב שיטחיהחיים אין לנו ריצפה. איננו תומכים בתיקרה, אבל אנחנו תומכים בריצפה. מפני שזו הדרך היחידה בשבילנו להיכנס.

המיכסות היו המוצא האחרון. הצעד הראשון היה "ההפרדה אינה חוקית". השני היה "הפסיקו את האפליה". השלישי היה "פעולה חיובית מרצון". או בא ממשפט של בק, שבו נטען כי הפעולה החיובית היא "אפליה במהופך". הכאוב לנו לראות אירגונים יהודיים שתמכו בבק, ושכרתו ברית עם אחרים מאויבינו ההיסטוריים הגרועים ביותר.

עכשיו, כתוצאה ממישפט בק, יש ירידה ניכרת במימספר השחורים באוניברסיטאות, בבתי-הספר המיקצועיים ובמיקצועות החופשיים. הסחורות שתמכו בבק, ושהתנגדו לפעולה החיובית, היו לנו מאוד. זה הפך למקור של מתיחות בינינו ובין הקהילה היהודית.

להשיג הידברות עם ארצות-הברית. הוא לא יכול היה לעשות צעד משמעותי לקראת הכרה בישראל מבלי לקבל איזשהי ערובה מידי ארצות-הברית. בגין היה אומר: "אפילו אם הם יכירו בנו זה לא חשוב. מפני שאנחנו כבר מכירים בעצמנו". היה ברור, על כן, שהיה הרבה מן האמת בטענת ערפאת, ושאפשר היה לעשות צעד.

מה שאמר ערפאת היה שאם ארצות-הברית תמלא תפקיד ותערוב לכך שכל תזווה (של אש"ף) תוכה בתמורה, אז הצעה היא מעשית. הוא ביקש לדבר איתנו, אך לנו היתה, כידוע, מדיניות שלא לדבר כלל עם אש"ף.

אני זוכר שהבאתי את רשימותי מאותה שיחה לרונברט שטראוס, מי שהיה או איש-אמונו של קארטר. שטראוס הודה לי ואמר: "נו, אין בזה חדש" אך האמת היתה שהתחילה דינמיקה. אילו היתה לנו היוזמה הדיפלומטית והמשכנו ברעיון זה, משהו היה קורה. חייהם של אלפים היו ניצלים. אך בגלל התערבותי, פטרו אותי כאנטישמי. זה לא היה הוגן, וזה לא היה נכון.

בשנה שעברה, בימי שיתוף-הפיסגה, נסענו לז'נובה. ההנהגה היהודית פעלה כדי לכלול את שאלת זכויות-האדם (בברית-המועצות) בסדר היום של הוועידה. הם לא הצליחו בכך, למרות כל ההפגנות שלהם במישרי חברת אירופלוט (חברת-התעופה הסובייטית). אולם לנו היתה פגישה ישירה עם גורכצ'וב, והעלינו את העניין, מפני שחשבנו שזה הדבר הנכון לעשות.

אחת הדרכים להערכת האופי של מדינה מסוימת — תהיה זאת ברית-המועצות או ארצות-הברית — היא לבדוק איך היא מתייחסת לבני-המעמדות שלה, ולא חשוב אם אלה יהודים או ארמנים ברוסיה, או שחורים, ולאט-טט אמריקאים בארצות-הברית. אנחנו סבורים שיש להשתמש בקנה-מידה אחד לגבי זכויות-האדם. לכן, הטענה כאילו איננו רואים ליהודים או לקהילותיהם אינה נכונה ואינה הוגנת.

● אבנרי: הידרדרות היחסים בין היהודים והשחורים בארצות-הברית מעציבה אותי מאוד. מה ניתן לעשות, לדעתך, כדי לתקן את המצב?
ג'קסון: מבחינות רבות התברר שהשחורים ב-20 השנים האחרונות. עמדנו על דעתנו כצינור, שהיה שרוי במשך זמן רב במצב ילדותי, כתוצאה מן העברות, האפרטהייד הרישמי וההפרדה, עכשיו, אחרי שהשחורים הפכו אזרחים מלאים, אזרחים ממדרגה ראשונה, אזרחי העולם, שיש להם אותן השאיפות הלגיטימיות כמו לעמים שוחרי-חירות אחרים, צריכים בעלי-בריתנו להתאים את עצמם ולהסתגל לבגרותנו. פעם איננו עצמנו ילדים, ובמשך זמן רב היינו מוכנים לקבל שיתייחסו אלינו כאל ילדים. עכשיו, כשאנחנו מבוגרים ומכירים באחריותנו, יש על כולם לחץ להתאים את עצמם. חבל שבשנים האחרונות נוצרו מתיחות בין

האמת היא שהוא יכול היה ליטול לידיו את היוזמה המוסרית של מדיניות ההכרה ההדרית, ולהשיג תאוצה.

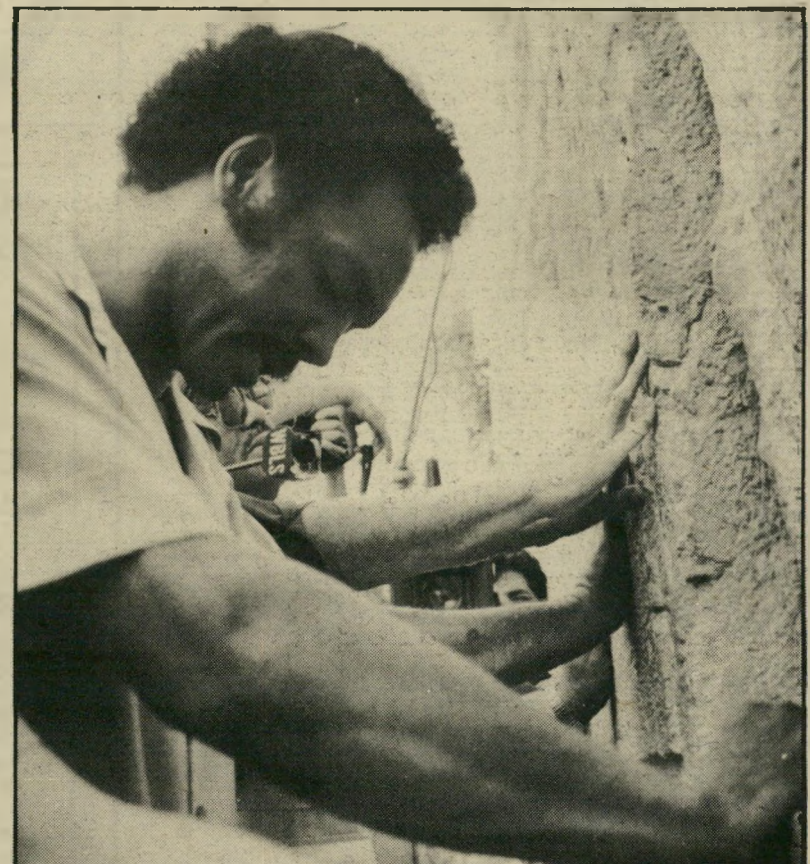
תצלום שצולם בלבנון הראה אותנו מתחבקים. ובכן, כשאתה נכנס לבית יפאני אתה מסיר את נעליך. זה הנימוס. זה לא אומר שאתה מסכים

למשהו. זה רק אומר שגם הם בני-אדם. במיוחד התיכון האנשים מתחבקים ומנשקים את שתי הידיים. אולם ניסו להתמש בתצלום הזה כאילו חילוקים, צולם עיוור או מושחתת. כל מה שערפאת אמר או עשה אייפעס. ללא סייג. זאת לא היתה האמת או, ואינה האמת גם עכשיו. אני יודע שבפוליטיקה הטורריסט של אתמול הוא לוחם-החופש של היום. (ראש-הממשלה של זימבאבוה הוברט מוגבה הוא דוגמה לכך.)

החלטנו ללכת למצרים ולדבר עם סאדאת. דיברנו הרבה על יחסי הארוכים והאישיים של סאדאת עם ערפאת. לסאדאת היו חילוקי-דיעות ומתיחות עם ערפאת, אחרים מהם אף מן הימים שבהם היו סטורנטים ביחד. אך אחרי שציין זאת, אמר סאדאת שלדעתו עניינו של ערפאת צודק. הוא ביקש מאיתנו לפנות לדעת-הקהל האמרי-קאית כדי לשים קץ להתנחלות הישראלית בגדה המערבית. הוא אמר שההתנחלות הזאת היא מיכשול עיקרי לשלום, וגם הפרה של הסכמי קמפ-דייוויד.

הוא ביקש ממני לפנות לערפאת, כדי שינצל את הרגע, כפי שסאדאת ניצל את הרגע. הסכמתי איתו. סאדאת היה בלי-כך משוכנע שמשוהו יקרה, עד שנתן לי את מטוסו האישי כדי שאחזור ללבנון ואפגש עם ערפאת שוב. לעולם לא אשכח מן המצרים שהיגו היתר מיוחד לנחות בלבנון. מפני שבאותה תקופה לא היתה להם זכות-נחיתה שם. נפגשנו עם ערפאת שוב, וערפאת התעניין בתמיכתנו למען מדיניות של הכרה הדרית. הוא הגיעקש שנשאר עוד יומיים, ושניסע לסוריה להיפגש עם אסר שם.

כך נפגשתי עם אסר בפעם הראשונה, וכעבור כמה שנים זה עזר לי לשחרר את גורמן (הטייס האמריקאי שנפל בשבי בלבנון). הטענה העיקרית בפי ערפאת היתה שהוא חפץ

ג'קסון ליד הכותל המערבי (1979)
ראיתי בילדותי גרתייל מדי-פסים ושלאולת...

הדבר בפרספקטיבה הנכונה, להניח למים לרדת אל הגובה הטיבעי שלהם. אל לנו להעלות את גובה המים ולתת להם לגלוש.

● **אבנרי: יש אייהבנות רבות לגבי תפקודן, ולגבי היחסים בין השחורים והיהודים בכלל. אני סבור שחשוב מאוד שהישראלים ויהודי-אמריקה יקבלו תמונה אמיתית.**

● **ג'קסון: התמונה הזאת לא נודעה אף פעם ברכים. תמכתי בקהילה היהודית כסקוקי. מפני שאני החלטתי לתמוך בה. לא הייתי חייב. אני בחרתי בזה. במסע למיורח התיכון ביקרנו בישראל מפני שהחלטנו לבטא את הכבוד שאנחנו רוחשים לה. אילמלא הייתי רגיש לדאגת היהודים, לא הייתי מחליט לעשות את המעשים האלה. מתארים אותי בצורה מעוותת. הנה דוגמה: כשבאתי לישראל, ביקרתי בידושם. ראיתי את גרדיהתיל, את מדי הפסים. את השלשלאות. הייתי עצוב. אבל זאת לא היתה הפעם הראשונה שראיתי מראה כזה.**

גדלתי בקרוליינה הדרומית. ראיתי שחורים מאחורי גרדיהתיל. אנשים שנאספו ברחובות והושלכו לכלא לסוף-השבוע. אנשים במדיפסים שי-

(המשך מעמוד 17)
● **ג'קסון: ובכן, ישראל מקבלת יותר נשק, אבל יש לה פחות ביטחון. ישראלים בונים בתים בגדה המערבית, אבל הם חיים בפחד גדול יותר. זה מזכיר את הדברים שאמר ישוע לפני הרבה זמן: שצריכים לבנות בית על סלע. ולא על חול.**

ההתנהלויות בנויות על חול. לא חשוב כמה חזק החול — בית הבנוי על חול נתון תמיד בסכנה. אם נמשך באנלוגיה: כאשר הרוח נושבת, מתפורר החול.

הדבר האחרון שאמר לי סאדאת היה: תגיד לישראלים שיפסיקו לי הקים התנהלויות." ישראל יוצרת מצב ממוסד של מילחמה ניצחית. זה מכריח את ישראל יותר ויותר לנקוט דרך של פיתרון אכזרי לסיום הבעיה הפלסטינית. אני חושב שהנשמה של ישראל אינה יכולה לעמוד בפני הזעזוע של פיתרון אכזרי נגד עם אחר. לכן המדיניות של התנהלות בגדה המערבית אינה מדיניות טובה. היא מהדקת את חיבוקיהמוות.

● **אבנרי: אני חייב לשאול אותך לגבי לואיס פרחן (מנהיג אימת האיסלאם). רבים סבורים שהוא סתם אנטישמי.**

ג'קסון בין סיניורה ואבנרי

צריכים לבנות בית על סלע, ולא על חול.

שלשלאות לרגליהם, העובדים עובדת פרד. על כן ראיתי את גרדיהתיל, את מדיהפסים ואת השלשלאות לפני כן. כשיצאתי משם בא אליי עיתונאי ושאל מה דעתי על זה. אמרתי: "זהי טרגדיה. העולם כולו צריך להגיד לעולם לא עוד פאשיזם. לעולם לא עוד שואה!"

העיתונאי שאל: "האם אין זה יחיד במינו?" אמרתי: "זה טראגי." הוא שאל: "יחיד במינו?"

ובכן, עד כמה שאני מבין זאת, המילים "טראגי" ו"יחיד במינו" מבטי את שני רגשות שונים. לטרגדיה יש משמעות עמוקה יותר. "יחיד במינו" זה יחסית, מונח שיש בו פחות רגש. אז אמרתי לעיתונאי שהשואה לא היתה בהכרח יחידה במינה. הכותרת לסיפור הזה היתה: "ג'קסון אינו מכבד את השואה". זה היה פשוט בלתי-הוגן. אני אינני אויב, ואל יהפכו אותי לאויב!

ההיסטוריה מדברת בעד עצמה. היילים שחורים היו הראשונים שהגיעו למתנהדררכו בוכנוואלד. השחורים שירתו בחיליהנדסה, ותפקידם היה לפרק מוקשים. לכן הם הלכו לפני שאר החיילים.

כאשר יהודה של שחורים התקרבה למחנה בוכנוואלד וראתה את הארובות, היא חשבה תחילה שזה בית החושת גרמני.

החיילים וחלו לראש הגיבועה וצפו. השערים נפתחו, והם ראו את היהודים נוהרים החוצה. הם דמו לשלדים, והגוף שלהם היה מכוסה בפצעים. הם ראו ערימות של גוויות.

(המשך בעמוד 20)

זיוה תלם

דוד המלך 10, הרצליה פיתוח

אביב - קיץ 1986

הנך מוזמנת לראות ולקנות

את אונית העור של זיוה תלם

"זיוה תלם"

בפיפת' אבניו... ובהרצליה פיתוח

מחירים סבירים כל השנה ייתן להזמין, לפי מידה ובכל גוון

זיוה תלם מארחת את:

האופנאי ג'רי מליץ - בגדים ליום ולערב

זואלה - בגדי-ערב

M/N - בגדי בד אופנתיים

חגורות * תיקים * אביזרים שונים מותאמים לכל הדגמים בחדר-התצוגה.

המכירה תתקיים ביום שישי 18.4.86 וביום שבת 19.4.86 דוד המלך 10, הרצליה פיתוח

איתן עמיח

הדברת מזיקים

בע"מ

מומחים להדברת תיקנים (ג'וקים), תולעי עץ, חרקי סכרים ובגדים.

ומת-גן, רח' מודיעין 18, ת.ד. 2272

טל. 481/75 790114-5-6 רש' מס' 21 עסק 481/75

שמירה על בריאותך ורכושך

סקס ועסקים

ללא שותפים סמויים

אנו מספקים:

- * מכשירים למניעת ציתותים בטלפון
- * שרות לגילוי מיקרופונים מושתלים
- * מגלי מתכות
- * מזכרות אוטומטיות

רדיו דוקטור בע"מ

שלום עליכם 18, ת"א. טל' 286444

שולה

ציפורניים מלאכותיות בשיטה אמריקאית חזקות באחריות וכן השתלת ריסים

רח המלך גורג 72

טלפונים: 282969

● **אבנרי: אם כן, אינך חושב שהוא בעיה?**

● **ג'קסון: לא. פשוט איני חושב שעלינו להפריז בתגובותינו. עלינו לשים את**

תכשיר פלא

KLID

* משחת הפלא החדשה *
תוצרת אנגליה

אידאליה לתיקוני מיידי ויסודי של תנורים, כיריים, סירים, כיריים, אסלות, אמבטיות, בריים, סלום, כלי נחושת, יקל, נירוסטה וכו'

מחשק נטו: 372 גרם

מצוי לניסוי בחמי חלודה

הוראות שימוש: שימי מעט KLID על מטילת לחץ ושפשי - הכל יבדוק מיד כמו חדש

אנדרסקה בע"מ רח' החשמל 19, טל. 624865 ת"א

שיווק:

מסיר חלודה ומבריק ניקלים ברכב

תן טרמפ לחייל

● לעמוס כרמלי, כתב הטלוויזיה בחיפה, על מיסמך אנושי מרתק על האבטלה בצפון. כרמלי ליווה כמה ממונטלי אתא ומיספנות ישראל בעת הפגנותיהם הסוערות ובעת חי פושיהם הנואשים אחרי עבודה.

כרמלי עבד על הכתבה במשך חודש ימים, כשהוא הולך בעיקבות הפועלים והפגנות בירר שלים ובתלאביב. חלק קטן מן הקטעים ששולבו בכתבה היו קיטעי־ארכיון, ואלה היו של השרים אריאל שרון ורויד לוי, שנאמו נאומים מבטיחים לפועלים. חלק מן הקטעים שצולמו לכתבה לא שולבו בתוכה, מכיוון שכרמלי לא רצה לגלוש לכתבה סוחטת־דמעות.

גם הקטע המסיים של הכתבה — שבו נראים שלושה פועלים בלישת־העבודה ואחריכך ב־מישרי מסי־הכנסה, שם אומרת להם הפקידה שהם לא יכולים לקבל את העבודה המוצעת מכיוון שהם זקנים מדי — לא היה מביימים.

מאחורי המירקע

הוציאה את בוטרוס

כשהכל היו בטוחים שוועידת־מיפלת־העבור דה תהיה משעממת להחריד, ושלא יהיה בה כל היבט תיקשורתי חזותי שניתן יהיה להעבירו אל המירקע, ישבו נשים מחלקת־החדשות של הטל־וויזיה, ובעיקר **ניסים מישעל**, עורך מוקד, ו**יאיר שגורן**, מנהל־המחלקה, ושברו לעצמם את הראש מה לעשות כדי שבכל זאת יהיה

חודשו היחסים!

זו הפעם השנייה שאני מדבר איתו בש־לוש חצי השנים האחרונות, אמר **שימעון שיפר**, הכתב המדיני של קול־ישראל, בי התרגשות לאנשים שהיו סביבו.

רגע לפניכן סיים שיפר ראיון עם אריאל שרון, שרה־תעשייה־הומיסחר, שהיה כרכו החוצה מערב הפתיחה של ועידת־מיפלת־העבודה, זמן קצר אחרי נאומו של שימעון פרט.

שרון ושיפר הפסיקו לדבר זה עם זה, אחרי שיפר כתב את סיפורו כדור של־ג על מילחמת־הלבנון.

ואו הגיע היום השני שעבר. שיפר מצא את עצמו ככתב בודד של הרדיו הממתין לשרי הליכוד שייצאו מן הישיבה שעסקה במשבר מודעי. הישיבה הסתיימה, השרים יצאו. שיפר ניגש לעוזרו של שרון ושאל אם יוכל לראיון את השר. העוזר נכנס לחדר לברר, ויצא כשבפיו תשובה חיובית, בין השניים — המראיון והמראיון — לא הוחלפו דיבורים שלא נגעו לראיון הקצר עצמו.

כתב שיפר מראיון את השר שרון בפעם השנייה

הפעם השנייה היתה נבנייני־האומה, וערכת־מיפלת־העבודה, וגם עבר־פתיחת ועידת־מיפלת־העבודה, היא היתה לצורך ראיון עיתונאי בלבד, ולא היו בה חילופי־דברים אחרים.

והמסכם של כל העניין. אנשי הטלוויזיה נענו, כמובן, לתנאי שהציב ראשיה־הממשלה.

הטלוויזיה לא צילמה

צוות מבט לא צילם את נאומו של בוטרוס בוטרוס־ע'אלי, שרה־המדינה המצרי לענייני־חוץ, לפני צירי ועידת־מיפלת־העבודה. אנשי־הטל־וויזיה היו כאותה שעה בארוחת־ערב. איש מהם לא היה בהיכל־התרבות והנאות לא הונצח.

מי שצילם את הנאום היה צוות של **איתן אורן**, שהכין כתבה נרחבת על הוועידה ליומן ליל־שבת. וקטע ממנו שודר ביום השישי בערב. גם שימעון פרט, ראשי־הממשלה, לא נכח כנאום בעת נאומו של בוטרוס־ע'אלי. הוא שהה באתר השעה בחדרו שבקומה השנייה של האולם והיה עסוק בעניינים בוערים אחרים. כשבאו אליו והודיעו לו שהשר המצרי נואם, רצה למחר למטה, אך בדרך תפסו אותו אנשים שונים וכינתיים סיים השר המצרי את נאומו. באולם נכח יצחק רבין, שרה־הביטחון, שאף נאם לפניו נאום מדיני.

לכטל את הביטול

הוועידה־מנהל של הטלוויזיה ביטל את המיכרו על מישרת מנהל־הביטחון־התוכניות.

עם מינויו של **חיים יבין** כמנהל־הטלוויזיה, עולה הנושא שוב לסדר־היום. כוונתו היה סיכום בנת־כתוב בין כמה נוגעים־ברבר, לפיו יהיה יבין מנהל־הטלוויזיה ו**ניסים מישעל** יהיה סגנו ומנ־הליחטיב־התוכניות. בינתיים זרמו הרבה מים בנהר השערוריות סביב מינויים שונים בטלוויזיה, אך עם מינויו של יבין עלה ההסכם שוב על הפרק.

חברי הוועידה־מנהל, וגם **יצחק נבון**, השר הממונה על רשות־השידור, תומכים במינויו של צמח לתפקיד. כוונתו, כשנפתח המיכרו, לא הגיש צמח את מועדותו, אך עם ביטול המיכרו היא עולה שנית.

ועד־עובדי־עיתונות־הפקה קרא לוועידה־מנ־

ראשי־מערכת מרגלית סנדוויצ'ים לצוות

הל לכטל את ביטול המיכרו ולפתוח אותו מחדש. אחרים מחברי־הוועד הכריזו כוונתו הכרות חד־משמעיות נגד מינויו של צמח לתפקיד.

מאחורי המיקרופון

מצא את ההבדלים

בוועידת־מיפלת־העבודה בהיכל־התרבות

גילה, סופ־סוף, **דודי מרגלית** את ההבדל הא־מיתי בין תפקידו הקודם בקול־ישראל לתפקידו הנוכחי.

מרגלית משמש מזה חודש כראש מערכת הרדיו בתלאביב. לפני כן היה העורך והמגיש של תוכנית הטור־השבועי והעורך הראשי של כל ציבועי הרשת.

"קודם" הוא הסביר ברצינות, "הייתי בא למקומות כאלה ושומר לי את הראש את מי לראיון ביום השלישי. היום אני בא הנה כדי להביא סנדוויצ'ים ושתייה לצוות של קול־ישראל העובר פה כל היום."

הקריין פרץ בצחוק

מהדורת־החדשות המסכמת של היום החמישי, המשודרת ב־1 אחרי חצות, כמעט שלא הגיעה לסיימה. הידיעה האחרונה במהדורה, לפני שידור תחזית מזג־האוויר, היתה על טחורים ודרכי הטיפול בהם. **יגאל רביד**, קריין־החדשות, פרץ בצחוק היסטרי כשקרא את הידיעה, ולא יכול היה לסיים אותה. הוא סיים את המהדורה במילים: "סליחה, לילה טוב!"

דרושים קצינים שיתלוננו

במיסגרת לוח־המישרים החדש של גלי־צה"ל יש תוכנית מודרנית לענייני צבא וביטחון, הנקראת יעד משודר. את התוכנית מגישים סא"ל **יצחק טוניק**, ראשי־ענף־שר־לעיתונות ביחידת דובר־צה"ל, ו**יוסי עבאדי**, עורך התחנה הצבאית. במיסגרת התוכנית מראיינים השניים קצינים בצה"ל בנושאים שונים, לאו דווקא נושאים בוערים ואקטואליים. בין השאר הם מתכוננים לערוך פינה שבועית, שבה ידבר קצין בכיר מן הצבא על דברים המרגיזים אותו. השם הזמני של הפינה יהיה אפשר גם אחרת. בינתיים דיבר בתוכנית הראשונה תא"ל נחמיה דגן, קצין־חינוך־ראשי של צה"ל, אבל השניים מתפשים קצינים נוספים שהיו מוכנים לדבר על נושאים שונים. קצינים כאלה, כנראה, לא כל־כך קל למצוא. והשניים חושבים איך לעודד אותם לבוא ולדבר מעל גליה־אתר על דברים המטרידים אותם בצבא.

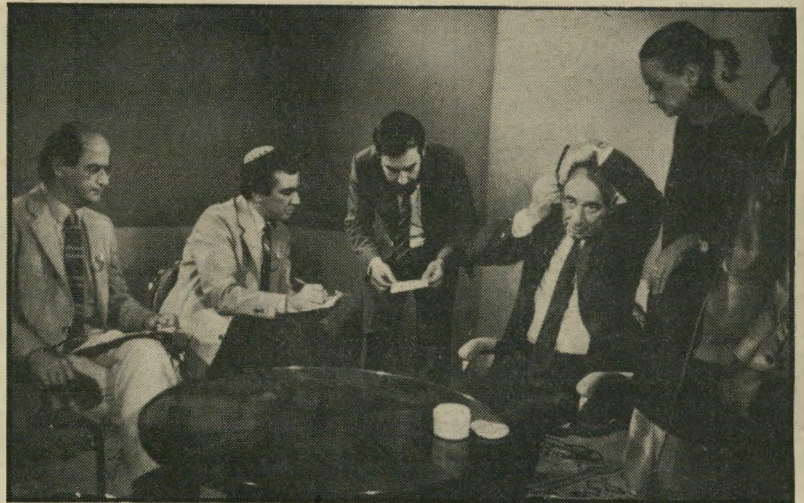
את התוכנית עורכת **רחל בורטה**, והיא משודרת מדי יום שני, ב־6 אחרי־הצהריים.

מה נקנה להם מתנה?

יכוח התנהל בין עובדי־הרדיו בירושלים לבין ועד־העובדים והנהגלה. הנושא: המתנות שיקבלו העובדים לחגי־הפסח. אחת ההצעות היתה שכל עובד יקבל תלושי־קניה בסך 30 דולר, אך היה מי מהנהגלה שטען שהשנה קיבלו כבר העובדים את מתנתם, ואין צורך להוסיף.

לפני כמה שבועות נודח, סופ־סוף, לעובדי קול־העבודה בכירה חניה נורה, קרובה לאולפני הרדיו. מישרי קול־ישראל בירושלים שוכנים ברחוב הלני המלכה, שהוא סימטה צרה ותלולה, הסמוכה לשכונת מוסררה. אין שום אפשרות לחנות בסימטה זו, ואחרי תלאות רבות הוקצה לעובדים שטח־חניה ליד מיגר־הרוסים. הנמצא במעלה הסימטה. היה מי שטען שזו מתנה מספיקה לפסח. העובדים התנגדו ודרשו עוד.

ענת סרגוסטי

פרס מסתרק לפני הראיון* להיות אחרון

פעמיים. תוך זמן קצר ראגה לפנות את החדר מכל יושביו המכובדים.

כמשך היום הוקם שם אולפן־טלוויזיה. במשך כל היום ניסו אנשי־הטלוויזיה במקום, **ניסים מישעל**, עורך מוקד ו**דן רביב**, הכתב לענייני מיפלות, לשכנע את נערי־פרס, שיפצירו בפרס להתראיון במוקד. תחילה הסכים, אחריכך חזר בו וסירב, לא לבסוף נעתר.

לפי פרס זומן לראיון באולפן יצחק רבין, שר הביטחון. הוא בא למקום קצת לפני השעה 9, שעת שידור מהדורת־מבט המורחבת. הוא הת אפר וישב במקומו המתין לבסלנות. אחרי 15 דקות של המתנה התחיל לנוע באי־נוחות בכיס או, כשהוא מביט בשעון ככל רגע ושולח מבטים עצבניים לכיוונו של ניסים מישעל. "אמרתם לי חמש דקות!" זרק לעבר הנוכחים בחדר. מישעל הרגיע אותו. שגם הוא ממתין לאות מן האולפן בירושלים.

מישעל ביקש מכשר־מוניטור באולפן, כדי שיוכל לצפות במהדורת־החדשות ששודרה מירושלים. המכשיר הוצב מולו, אך החשמלאי ניגש והזיז אותו הצידה, כדי שגם הוא יוכל לצפות. אחריכך הזיז **דני גור־אריה**, מנהל־הבימה, את המכשיר בחזרה לעבר מישעל, והחשמלאי לא הוזיז והזיזו בחזרה. כך נע לו המכשיר הלוך ושוב במשך כל המהדורה.

התנאי של פרס להשתתפותו במישודר מוקד היה, שהופעתו תסכם את החלק המדיני של המהדורה. הוא לא רצה להיות עוד ידיעה בין כל הידיעות המדיניות, ושאחריה תהיה זכות־דיבור לאנשי הליכוד. הוא רצה להיות החלק החשוב

* מימין: המאפרת עדה לזרוביץ, פרס, ב־רון אסקרוב, עוזר הדובר של פרס, ניסים מישעל, דן רביב.

יהודי,

לא אישו!

מהדורת החדשות בקול־ישראל של השעה 6 אחרי־הצהריים. ביום הרביעי שעבר, נפתחה במילים: "המישטרה עצרה כספרי הערבים בגליל ובמשולש ב־50 איש ויהודי אחד."

(המשך מעמוד 18)

תחילה לא הבינו החיילים השחורים לאן הגיעו. אבל כאשר היהודים ראו את השחורים, הם תפסו שאינם נאצים. לרבים מהם הייתה זאת הפעם הראשונה בחייהם שראו אדם שחור. החיילים השחורים עזרו לניצולי מחנה הריכוז לעלות למשאיות ולקבור את מתיהם. בחוויה זו נוצרו קשרים אמיתיים. ליחסים שבינינו — הי שחורים והיהודים — היה בסיס של הדדיות. זה לא רחוב חד-סטרי. אבל ההיסטוריה של יחסינו אינה ידועה.

● סיניורה: אם יארגנו לך דיונים עם המנהיגים, האם היית בא למיזרח התיכון כדי לתרום לתהליך הדו-שיחי?

ג'קסון: כדי שאפעל ככוח מוסרי למען הצדק, דרושים לי בעלי-שיח שיש להם קשרים עם הממשלות משני הצדדים, בעלי-שיח החפצים בשירות. את אלך מבלי שיהיה לי תיק ביד האחת והשנייה ביד השנייה, יעילותי תהיה מוגבלת. השערות לגבי המניעים שלי יכשילו את שליחותי. אולם אם אומן עליידי כוחות אמינים משני הצדדים, וזה היה נותן לי מעמד, הייתי קובע יעדים.

ליבי כואב בכל יום שבו מתפוצצת מכונית-תופת. בכל פעם שנהרג שוב מישהו, זה מביא לי כליך הרבה כאב. אני רוצה בשלום בכל נפשי. השלום חיובי, הוא ציווי מוסרי.

השלום חשוב כליך לנו, כאמריקאים, מפני שאנחנו רואים עכשיו איך מילחמת המיזרח-התיכון גולשת אל תוך ארצות-הברית. אלכס עודה (מראשי השדולה הערבית בארצות-הברית) נרצח בלוס-אנג'לס, ויש איומים על אמריקאים-ערביים בכל רחבי ארצות-הברית. עכשיו אנחנו רואים סרטים כמו מחץ דלתא. שהוא מלא בסטריאוטיפים שליליים. הוא שותל את הסיכסוך המזרח-תיכוני בתוך התודעה האמריקאית, ויוצר קיטוב נוסף בציבור האמריקאי.

לא זה בלבד שאנחנו זקוקים לשלום. אלא — כך אני סבור — יש גם סיכוי לשלום. פרס נראה כמי שחפץ בשלום. הוא הוריד את עוצמת הריטוריקה, והוא יכול לעזור עוד יותר. לטתרה את האווירה במיזרח-התיכון. ייתכן שגישתו לא תביא לפיתרון, אך לפחות הוא עוזר להוריד את רמת הזיהום המילולי.

גם לערפאת יש שאיפה אמיתית לשלום. אני מאמין שהוא מחפש דרך לצאת מן המלחמה, דרך לעצמאות ממלכתית. הבעיה שלו היא שאין לו גישה לממשלה המסוגלת לבצע את זה. ארצות-הברית אינה רוצה לדבר עם ערפאת.

בעיית הגישה היא הקובעת. לישראלים יש גישה לפלסטינים, יש להם גם גישה לארצות-הברית. לפלסטינים יש גישה לישראלים רק בשרדה-הקרוב, ואין להם גישה לארצות-הברית. זה לא בריא.

יתכן שהשגיאה העיקרית של כמה מן הצדדים נסיבוב האחרון של השיחות במיזרח התיכון היתה שהם האמינו שרגן רוצה בשלום. רגן הוא בעיקר אנטי-סובייטי, ולא פרו-שלום. הוא אפילו לא אנטי-טרור. בשעה שהוא מדבר נגד הטרור במיזרח התיכון, הוא מממן את הטרור באמריקה המרכזית ותומך בו בדרום-אפריקה. הוא התעלם ממנו עד הרגע האחרון בפיליפינים ובהאיטי.

אני רוצה לעזור לנו לעבור ממדיניות כזאת אל מדיניות של שלום. אני מאמין שאל לנו לתת לחוויה המיזרח-תיכונית לבוא אנה. תחת זאת עלינו לעבוד כדי לייצא את החוויה האמריקאית למיזרח התיכון. עלינו לתת סיכוי לשלום.

אני זוכר שלפני כמה שנים העברתי קורס בקליפורניה. בכיתה שלי היו ערבים ויהודים, שחורים ולאטינו-אמריקאים. הם למדו ביחד, הם גרו ביחד והם אכלו ביחד. זוהי החוויה האמריקאית, והו החזון שעלינו לייצא למיזרח התיכון ולתת סיכוי של שלום.

המתנה - לחג בימים שכאלה תלושי קניה של קו-אופ

בתלושי קניה של קו-אופ ניתן לרכוש הכל: מזון, כלי בית, ביגוד, מתנות ועוד 12,000 מוצרים.

תלושי קניה של קו-אופ - רשת הריבוע הכחול טובים ל-200 סניפי קו-אופ והיפר קו-אופ ו-17 בתי כליבו של המשביר לצרכן בכל הארץ. תלושי קניה של קו-אופ מתנה שזקוקים לה ונהנים ממנה באמת! פנו אל יוסי סומך. במשרדי הקו-אופ.

03-779141-0

קו אופ, רשת הריבוע הכחול

מלוואח תימני לכבוד ההצגה ה-501 ותרגילים על כיסא-גלגלים לכבוד שותף חדש

חפלה תימנית אמיתית בכרם

חפלה תימנית אמיתית התקיימה במסערה מגנדה בכרם התימנים. כוכבי ההצגה אהבה אפשרית, המספרת את סיפורה של מישפחה תימנית בימי העלייה השנייה, חגגו את הצגת ה-500.

השחקנית פנינה גרי בירכה את כל צוות ההצגה ל-500 הצגות נוספות. הזמרת כוכבה הררי, המשתתפת בהצגה, הכינה בביתה מלוואח תימני והגישה אותו לכל החוגגים. אל המסיבה הגיעה ביתה של שושנה נרב, שעליה נסובה עלילת המחזה.

צוות השחקנים ברובו תימני והם שרו ורקדו ריקודים תימניים מסורתיים במשך הלילה כולו.

אל המסיבה נקלע במיקרה הברזן חופני, שהוא בן דורו של בימאי ההצגה, רזי אמיתי, והוא בידר את האורחים הרבים בכדיחות על עדות ישראל השונות.

סיגלית ארוסי גילתה מצב-רוח עליו בחפלה התימנית שהתקיימה במסעדה מגנדה שבכרם התימנים. היא הסתובבה בין האורחים כשכוסית יין מלאה בידה והרגישה כמו בבית. בתמונה: סיגלית בחברתם של זכריה טובי ואמיר בט. המשתתפים גם הם בהצגה, כשהם שרים שיר.

איב דה-מרדיקס מעיין רומן

חנה עדן באה למסיבה בחלצי זהב מבהיקה, ורקדה בתמונה למטה: הדוגמניות אנבל ט

ענת ברזילאי ועופרה יקה. מכוכבות ההצגה, היו מסמרה-מסיבה. בתמונה למטה: שלום ימיני ושימעון סיאני מרימים כוסית. מאחוריהם כוכבה הררי, השרה בידיש דווקא.

העייפים מרמת-השרון

בט מירלר לא היתה במסיבת יום-ההולדת של הספר סיני בר, אבל הוא עצמו הופיע ברמותה. לקראת סוף המסיבה, כשאורחיו העייפים כבר החלו לנטוש את המקום, הראה סיני את כישרונו בחיקוי הזמרת השערורייתית.

קלוזין קרלה הבלונדה היפהפיה מגרמניה המערבית שאהבת צרה. שחשפה את רגליה הארוכות בחברתו של מעצבת-הבובות גיא פטל.

סיני בר הוא האחראי לעיצוב שיערה של הזמרת שרון ליפשיץ, שכולם חיכו לבואה אך היא לא הגיעה. המסיבה נערכה בביתה של אחת הלוקחות הנאמנות של הספר מרמת-השרון. בירה מחבית הירוותה את צמאונם של הרוקרים המעטים שהגיעו למסיבה. גם המוסיקה המיושנת לא הצליחה לעודד את רוחם של האורחים.

חנה גלאון וידידה, עורכת-הסרטים חנוך עינב, הם מהמבלים הקבועים של תל-אביב. חנה, העובדת כרואת-חשבון, אוהבת את חניי-הלילה, הגיעה למסיבה בחליפת סריג שקופה.

כניסתו של מומו נקווה כשותף לעסקים.

מומו נקווה, ישראלי שחי בארצות-הברית זה יותר מעשר שנים, הוא אלוף העולם של הספורטאים הנכים.

בכניסה למסיבה שנערכה במועדון-הלילה המפואר של מלון שרתון, עמד שולחן ובו נאספו כל המדליות והגביע עים בהם זכה נקווה המתכוונן להשתקע מחדש בישראל ולהפיץ את כגריו של איב דה-מרדיקס בארצות-הברית. לקראת סוף המסיבה הפגין נקווה את כישוריו הספורטיבי לאורחים הרבים שהתגודדו סביבו: על כיסא-הגלגלים שלו ביצע נקווה תרגילים מסובכים בריקוד ואתלטיקה.

קארן דונסקי, אנבל תמור, אביבית נחמני ועוד רוגמניות רבות הגיעו למסיבה כשהן לבושות בבגדים שעיצב איב דה-מרדיקס.

עולם-הספורט יוצג במסיבה על-ידי שחקני הכדורסל של מכבי תל-אביב: **דורון ג'מצי** השתולל על רחבת-הריקודים בחברתה של אשתו, והי כדורסלן השחור **קווין מאגלי**, התי כודר בפניה במשך כל הערב.

אביבית נחמן, חיילת ו-אביבית דוגמנית הבית של איב דה-מרדיקס, שתתה מיץ.

חנה ערן, השחקנית שהיום מת-עסקת בתורות נסתרות ומתגוררת בצפון הארץ, באה למסיבה מלאת מרץ ולא עזבה את רחבת-הריקודים במהלך כל המסיבה.

המשקאות הרבים שחולקו במהלך המסיבה הסוערת נתנו את אותותם במצב-הרוח המרומם של אורחי המסיבה, שנשארו במקום עד שעות-הבוקר המוקדמות.

התופרות שעבדו אצלו בטודיו - נישואין שהסתיימו לאחר זמן קצר מאוד - הפגין מצב-רוח מרומם במהלך מסיבת יום-ההולדת שלו, שנערכה במועדון תל-אביב.

האופנה, שניהל סוער וממושך עם נישואי-בזק לאחת

דלית כהנא הזמרת הצעירה שהופיעה בקדם-צמרץ במשך הערב, נמנית עם לקוחותיו הנאמנות של מעצב האופנה איב דה-מרדיקס.

שחורה ובחולצת צמרץ במשך הערב, יור וקארן דונסקי.

הספורטאי

הנכה,

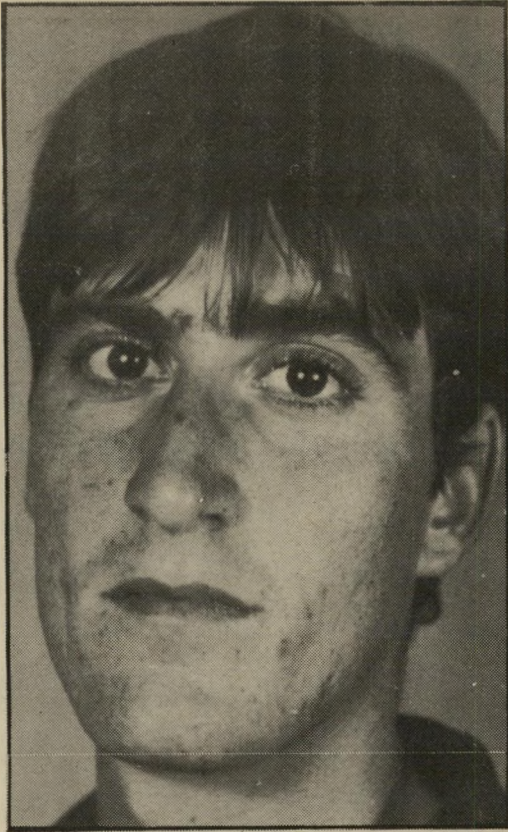
האופנאי,

והכדורסלן

המתבודד

במסיבה מפוארת חגג האופנאי איב דה-מרדיקס את יום הולדתו ואת

יהושוע מאירי:

„שפירא הורה לאסור עליי להיכנס לחדרו!”

פרשת מודעי העלתה את העיתונות לתפקיד פעיל יותר מאשר במיקרים דומים בעבר. תחילה היו אלה זאב חספר מחדשות ויואל מרקוס מהארץ שפירסמו את פנינו של שרי האוצר, וסירבו לחיות בשלום עם הכחשותיו מאוחר יותר. אחר כך עלה לכותרות יהושע מאירי מהארץ, שפירסם בעיצומן של הספקולציות על איך ומתי תתפרק הממשלה, את הפרשה המפורסמת שהושגה בין מודעי, יצחק שמיר ואברהם שפירא. בדבר חילופי התיקים בין מישרדי החוץ והאוצר.

● איך נודע לך על ההסדר, שהיה אמור להישאר בסוד עד סוף השבוע?

מי שמכיר את הנפשות הפועלות, יודע שזה לא יכול היה להישאר בגדר סוד. עכשיו לעניין: הגיעו אליי ציטוטים מדויקים ביותר משיחות טלפון משולשות שניהלו שפירא, מודעי ושמיר. פירסמתי את התוכן המדויק של השיחות, מילה במילה. על פי השיחות הטלפוניות, כבר ידעתי אז — ביום השלישי — על התוכנית שנקמה, למשוך ולמשוך את המשבר, מבלי לשתף את שרי הליכוד.

● איך נהגת בהמשך השבוע, כשההצגה נמשכה — התפטרות מודעי וכל המתח מסביב — כשירדעת על התוכנית המפורטת?

אין לך מושג כמה מוזר היה לי לראות את מודעי עושה תרגילי התפטרות, כשירדעתי שהוא יתיר על תיקי האוצר כבר ביום השני? הקטע הוא, שהפירסומים שלי זכו בכנסת להרמת גבות ולעירעור על אמיתותם, עד שהמשכו של השבוע הוכיח את האמת בפירסומיי. נורא הפליא אותי גם הייעוץ התיקשורתי שקיבל שרי האוצר, שהכניס אותו למליכוד. כעת הוא צריך לעמוד לפני חבריו לליכוד ולהסביר מודע הונה אותם.

● מה קרה לך אישית בעיקבות הסקופ?

טוב, אז למרות זה שמודעי ושפירא הזרזו להכחיש את הדיעה שפירסמתי, הורה שפירא לעזור לי לאסור עליי את הכניסה לחדרו בכנסת. זאת מפני ששיחות הטלפון, אותן ניהל משם ביום השני, פורסמו על ידי.

ג'ניטה להביאנקה:

„לא נעלבתי שהעיתונות הדתית מחרימה אותי!”

האמרגנים שהביא ארצה את הזמרת הוותיקה, המוכרת בארצות הברית גם כהזמיר מבופלו, ניסו לפרסם את דבר בואה בעיתון הצופה. מדוע דווקא שם? כי להביאנקה מפורסמת ברחבי ארצות הברית בשירי החזנות שלה ושירי היידיש. העורך התורן בעיתון הדתי נבהל ושאל: „השתגענתם! אשה שרה, ועוד שירי חזנות! היא יהודיה בכלל! אינכם יודעים שקול באשה — ערוזה? כך חוסלו סיכווייה של להביאנקה לזכות בפירסום בעיתונות הדתית? היא גם אשה, גם נוצריה, טפוטפוטו. וגם שרה שאיני יהודיה ושרה רפרטואר יהודי. שם אוהבים את זה לאר דווקא יהודים. לעובדה שאני אשה בכלל אין התייחסות מיוחדת, גם מצד שומרי מסורת.”

זה בסדר, אני מבינה, לכל אחד יש מסורת. זו דת שלהם, המדיניות של העיתונים שלהם. בנידווק לא מתייחסים לעובדה שאיני יהודיה ושרה רפרטואר יהודי. שם אוהבים את זה לאר דווקא יהודים. לעובדה שאני אשה בכלל אין התייחסות מיוחדת, גם מצד שומרי מסורת.

● איך הגעת דווקא לרפרטואר בעל ציביון יהודי? לפני שנים רבות פגשתי במלחין שלום סקונדה. הוא לא מוכר פה? בארצות הברית הוא מאוד מפורסם. הוא שם גדול שם: הוא כמובן יהודי, ולימד אותי לשיר שירים יהודיים. זה נורא מצא חן בעיניי ובעיני הקהל, אז המשכתי. גם הנשיא ריצ'רד ניקסון מאוד אהב את הרפרטואר שלי. אני בכלל מופתעת ממה שקורה פה.

● באיזה מובן?

חשבתי שישראל זאת ארץ יותר דתית, מסורתית, כשהאמר גנים ראו את הרפטואר שלי, הם אמרו לי שחזנות ושירים ביידיש לא הולכים כל כך בישראל. ממש הופתעת! הורידו לי את רוב קיטעי החזנות מהופעותי הצפויות פה, וגם את החלק היידישי צימצמו לטובת שירים קיצוניים אמריקאיים. כל זה, בצירוף הסיפור עם העיתון הדתי — גרם לי להפתעה גמורה.

עדי אמוראי:

„אני מת לא לבוא כמה ימים לאוצר!”

בכל הבילבול בחילופין בין תיקי החוץ והאוצר נותרים סימני שאלה רבים. מי יהיה, למשל, סגן שרי האוצר? הוזכר שמו של שרי האוצר לשעבר מטעם הליכוד יגאל כהן אורגד. במערך מסרבים בכלל לשמוע על כך שמישרת סגן השר במישרד האוצר תופקע מהם. באווירת בלגאן זו שוחחתי עם סגן שר האוצר עדי אמוראי, בשעותי האחרונות במישרתו זו.

● מהו התסריט של השבוע הקרוב לגביך?

טוב, אז כשרי האוצר יצחק מודעי מפורט, מפורט גם סגנו — אני, במיקרה זה — אוטומטית. אני צריך לעשות שום דבר בנושא. זהו תהליך אוטומטי. יש להניח, שמיד אחר כך אחזור לתפקידי.

● שמעתי דווקא את שמו של יגאל כהן אורגד במועמד למישרה.

אני מאמין שהמערך יסכים לוותר עליי. אולי כשימיעון (פרס) יגיע למישרד, לאחר הרוטציה, יסכימו לוותר עליי. אני אומנם עובד בשקט. כלי הרבה תיקשורת, אבל אני הצינור של שימיעון באוצר. כשנכנסתי לתפקידי, הוא צילצל אליי ואמר לי: „עדי, אתה העיניים והאוזניים שלי באוצר!” אני גם אחראי על תחומים מסוימים וגם מעביר לו מידע. הנה, כשניסו להטיל מס בו שמונה עד עשרה אחוזים על חסכונות הציבור, אני עצרתי זאת. נאבקתי על כך שני לילות.

● דיברו איתך כבר על עתידך הקרוב ביותר?

לא, אף אחד לא ריכר איתי על מה שיקרה השבוע. אני קיים במישרד גם בזכות עצמי וגם כנציג של שימיעון. עכשיו, מכיוון ששמיר לא מבין בכלכלה, אולי מפחדים בליכוד שאעשה כרצוני. לכן מבקשים למנות נציג משלהם תחתיי. אני אומר ששמיר לא ילמד על כלכלה, תוך כדי עיסוק שוטף בענייני המישרד, אך חצי שנה זהו טווח זמן קצר מדי. לפרס, שגם הוא אינו כלכלן אך הוא כבר מתמצא היטב בנושא, לקח שנה להגיע לדרגת הידע שלו.

● בכל מיקרה, אני מבינה שאתה עלול לחזור להיות חברי כנסת מהשורה, אפילו לזמן קצר.

הלוואי! את יודעת כמה שעות ביום אני עובד? אני מת לא לבוא כמה ימים למישרד, רותי, אשתי, מקווה שזה יקרה בחגי הפסח, שאעזור לה בבית.

פולה מוזס:

„ראיתי איך התחלנו מכלום ואיך הגענו למה שאנחנו!”

ב-15 באפריל תשנ"ה הנהלת ידיעות אחרונות. העורך הוותיק, הד"ר הרצל רוזנבלום, פורש לגימלאות. לתפקיד העורך מתמנה מי שהיה עד עכשיו מרכז המערכת, דב יודקובסקי. שני מנהלים חדשים ייכנסו במשותף לתפקיד מנהל העיתון: עודד מוזס וארנון (נוני) מוזס. פורסם כי מינויים אלה הם חלקיים וצפויים מינויים נוספים. במועד מאוחר יותר.

ספק אם קהל קוראי העיתון יבחין בשנויים בעיתון. לפחות בהתחלה. אני שאלתי את הגברת פולה מוזס. אלמנתו של אחד מבעלי העיתון, נח מוזס המנוח. האם לפי דעתה יהיו שינויים. בגלל בעלי התפקידים החדשים. אני לא חושבת. אני גם לא רוצה לדבר על שינויים.

● **את מלווה את „ידיעות אחרונות” מ-1948. בשנישאת לנח מוזס, בוודאי ראית כבר שינויים. אולי תדברי על אלה.**

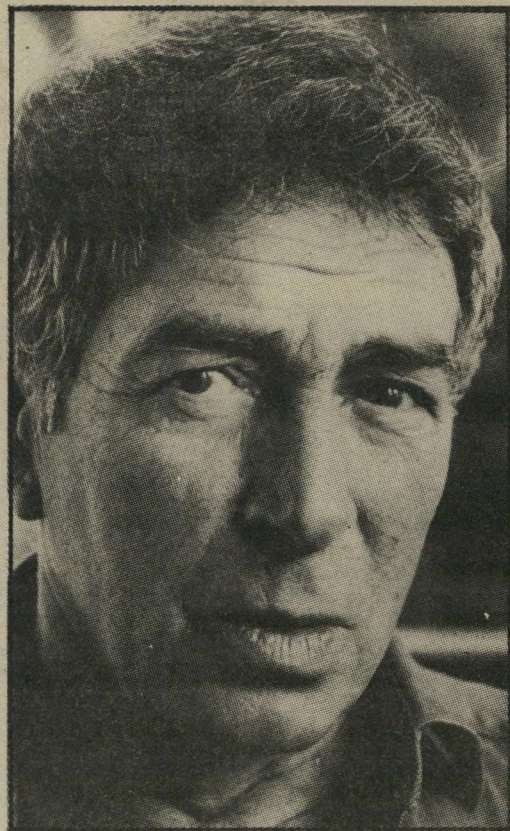
אני ראיתי איך התחלנו מכלום ואיך הגענו למה שאנחנו. כלומר ידיעות אחרונות עכשיו. אבל כמו שאמרתי לך, אני לא יכולה לדבר על שינויים, אם בכלל יהיו. אני לא ממש עובדת בעיתון. אני לא מגיעה לשם כל בוקר.

● **ובכל זאת, את מגיעה למערכת לעיתים קרובות. ולא סוד הוא שכל אחד ממאות עובדי העיתון רואה בך כבר שנים את האמא של „ידיעות אחרונות”.**

זה בגלל העובדה שאני רואה בכל אחד מהם בן מישפחה שלי. ואם מישפחה צריך עזרה או תמיכה, זה מייד נודע לי ואני פונה אליו. לא מחכה שהוא יפנה אליי. אם אני מצליחה לעזור, אני מאושרת. אבל תראי איך את מושכת אותי בלשון. את הרי יודעת שאני לא אוהבת פירסום ולא אוהבת להשווין. אז אולי תוותר ואל תכתבי כלום.

● **אל תקחי ממני סקופ כזה. לא כל יום אני מראינת אנשים שלא אוהבים פירסום ולא רוצים להשווין. תני לי לשאול אותך עוד שאלה אחת: שתי בנותייך, תמי וגדוה, עובדות בעיתון. בנך, נוני, התמנה כאחד משני מנהליו. את רואה את נכדיך משייכים במיפעל המישפחתי?**

אני רק יכולה להגיד שהייתי מאוד רוצה שהם ימשיכו. מה יהיה — רק אלוהים יודע.

יוסי שטרן:

„אני מחכה כבר 40 שנה שאליהו הנביא יבוא!”

בין עשרות הגדות הפסח המוצעות למכירה בימים אלה מצאתי אחת גדולה והדורה ומוזהבת. שמשכה את תש"ו מת-ליבי. כשפתחתי אותה מצאתי בה, במקום תחריטי-עץ ישנים, אקוורלים של יוסי שטרן; ציור אחד של בת פרעה ומשה הקטן בתיבה; ציור אחד של חומת ירושלים כ" שלמרגלותיה נוסע אוטובוס; ציור אחד של בני ישראל בונים מירמידות; וציור אחד של עם ישראל. כולל חתיכות בלונדיות מסובות לליל הסדר. איזו מין הגדה היא זאת! שאלתי את יוסי שטרן.

כשהתחלתי לעבוד על ההגדה חשבתי על הרוד הצעיר היושב ליד שולחן הסדר ומת משיעמום.

החלטתי לעשות הגדה כמה שיותר פולקלוריסטית, ואולי אפילו עם קצת הומור, כדי שהחברה יתעוררו. הסתכלתי מה קורה בשפונה שלי לפני החג. ראיתי איך מגיעילים את הכלים, איך מנקים את הבתים, וצירתי את זה. גם את ארבעת הבנים נחרתי מתוך השכונה שלי, בירושלים. רצייתי שזו תהיה הגדה של כל העדות החיות בירושלים ושל כל הזמנים. ולכן את רואה גם את בת פרעה וגם את האוטובוס.

● **ראיתי שבהגדה שלך אליהו הנביא מגיע, שותה ואפילו מתמסמטל קצת לפני שהוא עולה שוב השמימה.**

נכון מאוד. אני מחכה לאליהו הנביא כבר 40 שנה. תמיד מבטיחים לי שהוא יגיע והוא אף פעם לא בא. אז החלטתי להביא אותו בעצמי.

● **האם לעשות הגדה של פסח זה חלום של כל צייר יהודי?**

אצלי זה לא היה חלום. ברוב הזמנות שאני מקבל אני קודם כל אומר שאני לא יכול לעשות את זה. כך היה גם עם ההגדה הזאת. אבל אחר-כך החלטתי בכל זאת לעשות אותה, כאות-תודה למישפחת בצנלסון-תמיר, שעל שולחנם אני מבלה את ליל-הסדר כבר 40 שנה. כל מה שאני יודע על פסח למדתי מהם. קודם מאביו של שמואל תמיר ומישפחתו, ואחר כך משמואל תמיר ומישפחתו. אני הרי גוי גמור, ורק בזכותם אני חוגג כל שנה את ליל-הסדר. ההגדה הזאת היא תודה, כשיצא הספר, הלכתי לכל אחד מבני-המישפחה ונתתי לו ספר במתנה.

● **יצאו כבר מאות ואולי אלפי הגרות של פסח. איזו מהן אתה אוהב במיוחד?**

אני לא מכיר מספיק. אני יודע שכל צייר המכבד את עצמו כבר עשה הגדה: נפתלי בזס עשה, יוסל ברגנר עשה, שמואל גת. בעצם כל החברים שלי כבר עשו הגרות, ורק אני התחמקתי כל הזמן. עכשיו פרעתי את החוב.

● **האם גם השנה אתה חוגג את ליל-הסדר עם מישפחת תמיר?**

השנה אני חוגג את הסדר ליד שולחנו של הרב הראשי להונגריה, שהומין אותי לביתו וקיבלתי את ההזמנה, וכמתנה אביא לו את הגדת הזהב של ירושלים שלי.

תמרה לוי:

„יותר קל לפוצץ מטוס מלתקוף את וושינגטון!”

בשבוע שעבר ראייתי במדור זה את מנכ"ל מישרד-התיירות, רפי פרבר, אשר דיבר על מכה קשה לתיירות האמריקאית לישראל ולאזור כולו. הוא דיבר על ביטולים של 70%-80%. השבוע פגשתי כאן את תמרה לוי, יהודיה אמריקאית בת 38, שתיכננה את חופשתה בארץ לפני חודשיים ולא חשבה לבטל אותה. כלל. האם שמעה שהמישל האמריקאי מציע לאזרחי ארצות-הברית לא לנסוע השנה לאירופה ולמיזרח התיכון?

אני לא שמעתי שום עצות מפורשות כאלה. נכון שאחרי פיצוץ מטוס טי-ווי-איי בין רומא לאתונה, דיברו על זה יומיים בחדשות וכולם ראינו את כולם. אבל קשה לי מאוד להאמין שמיספר המבטלים הגיע ל-80%. כמו שאתם אומרים כאן.

● **ובכל זאת, בכלי-התיקשורת האמריקאים עניין הפיצוץ במטוס היה גדול מאוד. אולי אפילו גדול מהסיפור עם „אכילה לאורח”.**

קודם כל, היו הפעם ארבעה הרוגים וביניהם תינוקת. בשביל התיקשורת זה סיפור טוב ועסיסי. אבל נדמה לי שהעניין נופח בכוונה. כדי למשוך את תשומת ליבנו מניקארגואה. כולם אומנם מסכימים שקדאפי משוגע, אבל גם אצל משוגע סביר להניח שאם יתקיפו אותו במיפרץ סידרה, הוא ינסה לעשות מה שהוא יכול כדי לפגוע במדינה המתקיפה. וכולם מכינים שיותר קל לו לפוצץ מטוס אמריקאי מאשר לתקוף את וושינגטון.

● **כשנודע שאת נוסעת לאיורה, אנשים לא שאלו אם את מספחרת. לא ניסו להניא אותך, הפעם, מהטיול?**

כן, היו כל מיני הערות, אבל נדמה לי שרובן נאמרו בהומור. אמרו לי, למשל, חנסות ולמחוק את המיכטא האמריקאי שלי. אף אחד לא חשב שאני אשנה את התוכניות שלי ואתן להם לנצח.

● **מי זה להם?**

למזורי כל העולם. אלה שמתקיפים והורגים אזרחים באוויר. **ובאמת, את לא מספחרת?**

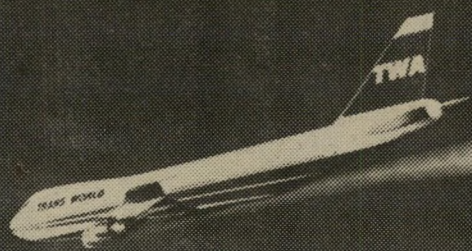
אני הייתי כאן כבר ארבע-חמש פעמים. כל פעם זה היה לפני מילחמה או אחרי מילחמה, או לפני איזה פעולת-טרור או אחריה. התרגלתי. אני חושבת שנקטתי אמצעי-הזהרות. לקחתי טיסת אל-על שלא עוצרת בשום ארץ בדרך.

● **אם התוכניות שלך היתה לנסוע לרומא, למשל, היית נוסעת גם, או מבטלת?**

לא הייתי מבטלת. שוב בגלל מה שאמרתי לך, שאני לא אתן למזמורים לנצח. אבל אם הייתי נוסעת לרומא, הייתי חושבת איזו חברת-תעופה לבחור.

● **ומה היית בוחרת?**

אני חושבת שהייתי בוחרת בסוויס-אייר, ששייכת לארץ שלא מתקוטט עם אף אחד.

ט.ו.א לניו-יורק ללא חניות ביניים.

חוסכת לך זמן, כלומר - חוסכת לך כסף.

טיסת המשך נוחה של ט.ו.א ולהגיע ליעדך עוד באותו היום.

ט.ו.א טסה ליותר מ-60 ערים ברחבי ארה"ב.

ט.ו.א מציעה לך את הטיסה הנוחה ביותר לניו-יורק, ללא חניות ביניים. נסה אותה. תראה כמה זמן אתה חוסך.

זכור: לחסוך זמן פירושו - לחסוך כסף.

אינך צריך להגיע לשדה התעופה עם עלות השחר כדי לטוס לניו-יורק ללא חניות ביניים.

טיסת 747 של ט.ו.א ללא חניות ביניים יוצאת מתל-אביב בכל יום ראשון ב-10.40 בבוקר.

אתה מגיע לניו-יורק בשעה נוחה אחרי הצהריים. אתה יכול להתמקם במלון שלך, לדאוג לעסקים או לטייל בעיר.

אם אתה נוסע למקום אחר בארה"ב, תוכל להשיג

מובילה לאורך כל הדרך לארה"ב.

למשה בהיר אין כתובת. אשתו דרשה מבית המישפט לאסור עליו להיכנס לדירתה — וגם לדירת אהובתו

דיעה קצרה כאחד העיתונים סיפרה על אשת פקיד-בנק שהגישה בקשה לבית-המישפט המחוזי בתל-אביב, להוציא צו שיאסור על בעלה להיפגש עם אהובתו, וזאת לאחר שתפסה את בעלה ואהובתו במצב אינטימי בדירתם בבית-המלון מוריה שלשפת ים-המלח.

כאשר נודע כי אותה אשה נבגרת היא ציפורה בהיר, העוברת מזה שש שנים כמנהלת אגף-התחזוקה בבית-המישפט בתל-אביב, הפך אותו מיקרה לשיחת-היום במסדרונות בית-המישפט.

את ציפורה מצאתי כהרר-עבודתה בבית-המישפט. החרר נמצא סמוך לכניסה שבה נכנסים השופטים. היא הסבירה לי כבר בתחילת השיחה, כי מאז אותו מיקרה היא מוטרדת על-ידי עיתונאים ואנשים המכירים אותה.

טלפוניות בלילה. שיחות שבהן מאיים עליה בעלה, משה בהיר, ובנה של המאהבת, נורית סידון.

היא הגישה כמה תלונות למישטרה והעניין נמצא בטיפול.

ביקשתי מציפורה לספר על בעלה ועל האירועים האחרונים שפקדו אותה עד לאותה נסיעה למלון כיס-המלח.

ציפורה עצבנית, קשה לה להתרכז, מדי כמה דקות דופקים בדלת ומתמיחים מלשכות-השופטים באים לבקש עפרונות, רפים ושאר ציוד מישרדי לו וקוקים השופטים.

ציפורה מכירה את כל השופטים והשופטות, וכולם מחבבים אותה. לא פעם נכנס אליה שופט זה או אחר ומתעניין בשלומה. היא אשה חביבה ומלאת-יחיים, קופצת מנושא לנושא עד שבסופו של דבר היא מתיישבת ומסיפרת: היא ילדת תל-אביב שעברה

היכל-התרבות בתל-אביב, גם כן היו בעיות. בשלב מסוים נמאס לה הכל והיא נסעה לארצות-הברית, שם היו לה שני בוטיקים.

ציפורה נשארה בארצות-הברית שבע שנים, כשהיא עדיין נשואה לפלקסמן. אחד מבניה הגיע ב-1973 אליה, לניו-יורק, ואותו בן מנהל את הבוטיקים עד היום.

בנה השני נשאר בארץ. ב-1978 קיבלה ציפורה הזמנה לחתונת אותו בן. במטוס, שהביא אותה לחתונה, מארצות-הברית ארצה, הכירה את משה בהיר, שעתידי היה להיות בעלה השני.

מספרת ציפורה:

הוא ישב לידי במשך כל הטיסה, היה ג'נטלמן ואדיב. הוא סיפר לי שהוא ניצול-שוואה ונכה-מלחמה.

הוא אמר לי שמצאתי חן בעיניו והוא רוצה שניפגש. פיתאום ראיתי טבעת-נישואין על האצבע שלו ואמרתי לו: "איך אתה יכול להציע לי את כל הרברים האלה כשאתה נשוי?"

או סיפר שהוא נמצא בהליכי גירושין ותוך חודש הוא מקווה להיות חופשי.

לא יצא לי לפגוש אותו לעיתים קרובות, הייתי טרודה בעניין החתונה של הבן. בכל זאת נפגשנו וביולינו

אהבה בים המלח

כולם רוצים לשמוע את הסיפור שלה. היא סיפרה שחייה הפכו לסיוט מאז אותו מיקרה, וכי רותה בקילוגרמים רבים. היא מוטרדת על-ידי שיחות

כפקידה אצל עורכי-דין אחרים, היתה כבר נשואה בעבר והיא אם לשני בנים. עם הבעל הראשון, אלישע פלקסמן מבעלי המיסעדה סקאלה, שליד

במודון-לילה, ולמחרת נסענו יחד לטיול. הוא ביקש שאדחה את הנסיעה חזרה לאמריקה ולא הסכמתי. חזרתי לאמריקה וקיבלתי ממנו מיכתביי אהבה סוערים, והוא הבטיח לי הרים וגבעות. הוא סיפר במיכתבים שהוא מנהל מחלקת-אשראי בבנק הפועז' לים. יש לו גם פיצויים מגרמניה וגם כסף ממישרד-הביטחון, בהיותו נכה מילחמת-העצמאות.

הוא הזמין אותי לבוא לבקר בפסח

נמשכו עד שמשה נתן כסף כדי לגמור איתו בעניין הדירה המשותפת שלנו. קיבלתי את הדירה, ומשה ואני עברנו לגור בה בגיבעתיים.

זמן קצר לאחר מכן הרגשתי שמי שהו לא בסדר עם משה. הוא התחיל להתנהג באופן מזוה, והיו לו התיפרצויות של אלימות, הוא היה מקלל

משה בהיר עם חברתו נורית סידון בגרמניה. נתתי לה כמה מכות כמו שצריך..."

ומנבל את הפה בצורה איומה, ללא כל סיבה סבירה.

באותה תקופה קיבל משה הודעה שהוא צריך לבוא לגרמניה כדי להעיד שם במישפט הקשור לשואה. תיכננו לנסוע ביחד.

בוקר אחד נעלם משה מהבית כשי הוא לוקח מיוזורה, ולאחר כמה ימים שעשיתי מעקב נודע לי שבעלי נסע לפאריס. לוס-אנג'לס וגרמניה עם איוו אלמנה, אם לארבעה ילדים. אמרו לי שבעלה התאבד. כששאלתי את השכנים, הם גם סיפרו שהכיניו שלה הוא 'נורית', האלמנה העליונה מהמיכבסה.

בארץ. באתי והיינו יחד שבוע במלון מוריה באילת.

האלמנה העליונה ★

ב'נתיים נודע לבעלי, אלישע פלקסמן, שאני בארץ והוא הוציא נגדי צו-עיקוב יציאה מהארץ. היתה לנו עריין דירה משותפת. כתוצאה מהעיקוב נשאיתי עם משה, שהתגרש בינתיים ורכש דירה. או החלטנו להתחתן. זה היה בינואר 1980. הבעיות שלי עם הבעל הראשון

משה בהיר עם אשתו ציפורה. פתחתי וראיתי את בעלי עם נורית במיטה..."

ציפורה בהיר במקום-עבודתה בבית-המישפט. הוא בן 60. כמה כוח יכול כבר להיות לזו?"

השכנים שלחו אותי למיכבסה ש האלמנה, נורית סידון, ברחוב שנק בחולון. המיכבסה היתה סגורה. חקרתי את השכנים בסביבה וכול הכירו את בעלי, שנהג לבקר שם בבי ובמיכבסה והיה בא במכונית הסיט רואן שלו.

אני אמנם אשה עובדת, אבל הכס שאני מרוויחה בבית-המישפט ל מספיק לכולם, ומשה השאיר אותי ע חובות גדולים ולא השאיר כסף.

בינתיים ביררתי מתי משה אמו לחזור לארץ. יש לי קשרים טובים ואנשים תמיד עוזרים לי, כך שידעו בדיוק מתי יגיע.

קרה ברוך והוא חזר יומיים לפ הזמן. באותו ערב עשיתי מסיכה גדול בבית, כי אני אוהבת חברים, אוהב לרקוד, לשמוח ולנגן (בעוגב).

בחצות-הלילה הגיע משה. ראוי אותו ושאלתי: "איפה היית חצי שנה הוא צעק וקילל וכולו רעד, ופחדו מהבעיות שיעשה כי הוא טראבל מייקר (עושה-צרות). לא נתתי לו לה כנס. הבנתי שהוא בא לעשות בעיוו הוא נתן מכה בדלת ושבר אותה.

הוא צעק: "ברדאק! בית-זונות! כיו מריות!"

החברים שלי רצו להרכיב לו וא לא נתתי. הם לא ידעו שזה בעלי, ר אפילו לא ידעו שאני נשואה.

השכנים הזמינו מישטרה והי בלגאן עד 3 בלילה. כוסות עפו באוויר כלים נשברו, היו צעקות נוראות ורעע ממש כמו בקולנוע.

משה צעק בקול-יקולות: "זא אשתי וזה הבית שלי, תסתלקו מפה כשהצלחתי להשתיק אותו לרגל שאלו האורחים: "מי זה בכלל כשנודע להם שזה בעלי, קיבלו כול שוק. תמיד ראו אותי לבר ופיתאום כ הרעש הזה.

המישטרה בקושי התערבה, הם חני למטה על כל מיקרה שמשו יות גרוע יקרה. (המשך בעמוד 28

משה התיישב על המיטה, רועד כולו. אני ניקיתי בינתיים את כל הטינופת ואספתי את הכלים השבורים. התיישבתי לידו ושאלתי אותו מה קרה ומאיפה הוא הגיע פיתאום לאחר חצי שנה.

מרק עוף עם איטריות

ה שלמנו הוא נשאר בבית. לא אמרתי לו שאני יודעת על הטיול שלו לחו"ל עם האלמנה מחולון. לאחר כמה שבועות סידרתי מיוזמי רות וגיליתי באחת המיוזמות תמונה של משה עם אשה. שאלתי אותו מי זאת האשה שבתמונה. אז סיפר לי כי לאחר שעזב את הבית באופן פיתאומי יצא בערב לרקוד במועדון אור באפי לה ברחוב דיזנגוף. מקום מיפגש לגרושים וגרושות, ושם פגש את אותה אשה, נורית סידון, בעלת המיכנסה, וכבר באותו ערב הציע לה לנסוע איתו לטיול לגרמניה. היא הסכימה והם נסעו למחרת. פשוט ככה:

משה הסביר לי שזה היה מיקרה חרי-פעמי ואמר כי הקשרים בינו לבין נורית סידון הסתיימו. למחרת נסענו, משה ואני, במכונית שלו. פיתאום החליף כיוון ונסע לחולון. ברחוב קראוזה נעצר ליד המיכנסה, לקח מהאוטו חבילת סמרי טוטים, שכללו סדינים, מגבות ומפתי שולחן.

הוא אמר לי שהדברים שייכים לנורית, זרק את החבילה במיכנסה ויצא. נשארת נאטות. אפילו לא ראיתי אותה. וכך חשבתי אז שהסיפור ביניהם נגמר.

עכשיו אני יודעת שהם המשיכו להיפגש. אבל רק בשעות היום. בבוקר היה משה לוקח אותי לעבודה בבית המישפט ובשעה 2 בא תמיד לקחת אותי הביתה ונשארוני בית. לפי ההתנהגות שלו הבנתי שהוא לא כוגר בי. הוא גם היה מאור פעיל מבחינה מינית, ואחרי הכל הוא בן 60 — אז כמה כוח יכול להיות לו? לא חשדתי במשה והאמנתי בו אמר נה שלמה. הוא הקדיש לי תשומת לב כל הזמן.

מה שכן הפריע לי, היתה הקמצנות שלו: כשהלבנו לקניות בסופרמרקט, למשל, אני הייתי מכניסה דברים לעגלה והוא היה מוציא אותם. הוא אמר שלא צריך כליכר הרבה דברים, כי הוא אוכל בסך הכל מרקעוף עם איטריות. כל יום, במשך שנים, הוא לא החליף את התפריט.

בדצמבר 1985 היתה לנו תוכנית לנסוע יחד לפאריס וללונדון למשך שבועיים. קנינו כרטיסים והכל היה מוכן. שבו לפני הנסיעה חזרתי מהעבודה וראיתי שנעלמו הרבה דברים מהבית. כשמשה חזר ב־7 בערב שאלתי אותו איפה הדברים, ואז התפרץ וצעק כמו משוגע. הוא רחף אותי למיטבח והנך אותי. צעקתי „געוואלד! מה אתה רוצה?" אז אמר שהוא יהרוג אותי שעה לפני שהוא ימות. ואמר שהוא לא הורג אותי עכשיו רק בגלל זה שאני מטפלת באבי החולה. הוא המשיך לעמוד כמו רוצח במיטבח עד שנרגע לבר. הצעתי לו בטובות לפנות לטיפול פסיכיאטרי.

אחרי איוז שעה ארו מיוזרה ונעלם מהבית. לאחר כמה ימים שלא שמעתי ממנו טילפנתי למשרדהנסיעות ושאלתי אם הוא הקדים את הנסיעה. ושם נודע לי כי משה טס לפאריס לשמונה ימים.

הטרדות טלפוניות

ב יום שמשא אמר היה לחזור מפאריס חזיתי כל היום בבית. הוא לא הגיע. למחרת לא הלכתי לעבודה, ובשעה 11 לפני-הצהריים הוא הגיע. כשראה אותי, לא נכנס הביתה וברח. בדרכו החוצה צעק: „העוררדין שלי יטפל בך!"

שוב הבנתי שיש לו התקפה ורצתי להחליף מנעול. למחרת טילפן אליי לעבודה ושאל מתי אהיה בבית, כי עליו להוציא כמה ספרים מהדירה. אמרתי לו שאחרי העבודה אני הולכת לטפל בהררי החולים.

כשחזרתי הביתה, לא יכולתי להי-כנס. הסתבר שמשה פרץ את הדלת, החליף מנעול והוציא את חצי תכולת הבית. הוא לקח מיטה, מיוזון, מכשירי טלוויזיה, רדיו וכיסאות. הוא לא שכח לקחת גם כמה סמרטוטי-יצפה ומטאטא.

צילצלתי למיטטרה, כי חשבתי שאולי היה אצלי גנב. המיטטרה הגי-עה ואמר לי שזה רק מישהו שאני מכירה עשה את הכל. הזמנתי מכביאש והם פרצו את הדלת, כרי שאוכל להיכנס הביתה. שוב החלפתי מנעול. למחרת ארב לי משה אצל שכנה, וכשהגעתי, שוב ניסה להתנפל עליי. הבן של השכנה תפס אותי וקיבל ממנו בעיטה, וגם אמו, השכנה, קיבלה ממנו מכה.

טילפנתי למיטטרה ולקחו את שנינו למיטטרה והחתימו אותו שם שלא יתקוף אותי יותר. שוב לא שמעתי ממנו שבוע ימים, ואז התחילו הטרדות טלפוניות. בשיחות הוא קרא לי „זונה מפולסת" ועוד כל מיני מילים כאלה. לפעמים, בשיחות, היה אומר שהוא רוצה לחזור הביתה. אני לא ענית לו. רק שמעתי מה שהוא מדבר. הודעתי למיטטרה על ההטרדות. אך הם לא הצליחו לאתר אותו במשך שלושה חודשים.

באחד הערכים יצאתי עם ידידים לרקוד במלון פלאזה. להפתעתי ראיתי תי שם את משה, בעלי, רוקד עם אשה. הסתלקתי משם. למחרת התחלתי להתעניין והש-כנים של נורית סידון בחולון סיפרו לי כי האוטו של בעלי חונה שם שוב. עכשיו יש לו מכונית וולוו מודל 86. החלטתי לקחת את העניינים בידיים ולעשות סוף לכל העניינים האלה.

נהג-מונית ג'נטלמן

ע עם הקשרים שלי כיררתי ונודע לי שהוא במלון מוריה. בים המלח. ביום שישי טלפנתי למלון לוודא אם אכן הוא שם, ואמר לי שהוא בחדר-האוכל.

ביקשתי אותו לטלפון והוא הגיע ואמר לי שהוא כבר עוזב את המלון ונוסע לאילת ומשם לחיפה. לא האמנתי וטילפנתי שוב בשבת בבוקר. הוא עוד היה במלון. ירדתי לרחוב בגיבעתיים ותפסתי מונית ספיישל. נסעתי ליס-המלח למלון מוריה. בדרך סיפרתי לנהג את הצרות שיש לי עם בעלי וביקשתי ממנו להיכנס איתי. למלון. הייתי עצבנית ורעדתי בכל הגוף. כדוריהחוללים שלקחתי לא עזרו בכלל. שאלתי נקבלה, במלון מוריה, איפה נמצא משה בהיר, ואמר שהוא בחדר 520.

עליתי עם הנהג. הדלת לא היתה נעולה. פתחתי וראיתי את בעלי משה עם נורית במיטה. הם נבהלו והיא קפצה מהמיטה ועטפה את עצמה במגבת. נתתי לה כמה מכות כמו שצריך והיא צעקה ושרטה אותי. אחר-כך רצה לאמבטיה והסתגרה שם.

משה ישב רועד במיטה, השולחן היה ערוך עם כל מיני מעדנים — אגוזים, שוקולד ופירות. זה הרגיו אותי נורא. בבית הוא לא קונה כלום ואוכל רק מרקעוף עם איטריות, ופיתאום

ציפורה בהיר בטיול רוקדת, שמחה ומנגנת

יהיה מוכן לרדן במיקרה שלי, אני הרי מכירה את כל השופטים ונמצאת איתם בקשר יומי-יומי בעבודה, וכל שופט שהתיק היה יגיע אליו יפסול את עצמו מלטפל בתיק היות ומכירים אותו, ואו יעבירו את התיק לבית-המישפט בהיר. פה או בכארשבע, או מי יודע לאיפה. לכן פניתי לבית-הדין הרבני באמי צעות עורך-הדין אהרון יודי וביקשתי להוציא צרימניעה נגד בעלי, שלא יתרועע עם נורית סידון.

הוצאת עוד צרימניעה שבעלי לא יוכל להיכנס הביתה. הדיינים בבית-הדין הרבני הבינו שהמצב שלי חמור, ונקבע תאריך קרוב לשמיעת הטענות שלי. אני מקווה שהכל יסדרר וכי בעלי משה ייצא מהשיגעון שאליו נכנס ויחזור הביתה.

עד כאן. בינתיים, עד שהכל יסדרר, יושבת ציפורה בחררה בבית-המישפט ומס-פרת לכל מי שמעוניין לשמוע את הצרות העוברות עליה. את בעלה משה אינה מצליחה לאתר ואת כתובתו אינה יודעת. ההטרדות הטלפוניות כלילה נמשכות, וגם המיטטרה לא הצליחה למצוא את משה בהיר, המסתתר במקום בלתי-ידוע.

ג'וני ווקר הוויסקי הסקוטי הולך חזק מאז 1820

Johnnie Walker

יבואן בלעדי: החברה הסקוטית למסחר בע"מ. מח' השיווק: סוף רח' דיזנגוף, מגרשי התערוכה הישנים תל-אביב טל: 03-462414/5 03-460411

חרים
בניחיני

מזל החרדש:

טלה

בני המזל

מתחלקים

לשלוש קבוצות

שונות זו מזו

בני המזל מתחלקים לשלוש קבוצות. אלה שולדו בתחילת המזל שונים מאלה שולדו בסופו. גם את הקבוצה האמצעית מאפיינות תכונות אחרות משל הקבוצות הסמוכות לה.

ילידי הקבוצה הראשונה נולדו בין ה-21 במרס עד ה-30 בו. אנשים אלה נחשבים בדרך-כלל לרכים שבין הטלאים. הם מאוד ידידותיים ומוקפים בהמון חברים. לעתים קשה להם עצמם להבין מה קורה בתוכם. מצד אחד הם רכים, בעלי דמיון ושונים בחלומות, ומצד שני מתגלות בהם תכונות הפוכות לאלה שהזכרנו כאן. מילה אחת שנוקטת בחלל האוויר יכולה לגרום להם להתמלא בכעס, או במרץ והתלהבות. נמהרות ואפילו תוקפנות ששלוט בה. כשמוזכרים אותם הם משתדלים להתאפק ולשמור על קור-רוח. אך כאשר עוברים את

אותה הנקודה שבה אינם מוכנים יותר לשתוק, הם מסוגלים להתפרץ בזעם כזה, שאינם שולטים לא בדבריהם. ולא בהתנהגותם. אך הם אינם מגיעים למצבים מעין אלה לעתים קרובות. התחומים שאליהם הם נמשכים במיוחד קשורים לטיפול באחרים. מיקצועות הרפואה, עבודה סוציאלית, פסיכולוגיה וכו'. והם שיטחי האמנות אינם זרים להם, והם עוסקים בהם לפחות כתחביב. הספורט הוא תחום שבו כל הטלאים מגיעים להישגים לא מבוטלים, ואם אינם עוסקים בו ישירות, לפחות יתעניינו בו וינסו לא להחמיץ מופעים ספורטיביים.

לקבוצה השנייה שייכים הטלאים שולדו בין ה-31 במרס וה-9 באפריל. בקבוצה זו מוצאים את האימפולסיביים ביותר מבין הטלאים. הם אמיצים ונמרצים. לעתים שוחרי ריב ומדון ומתפרצים בהזק של שניה, כאשר משהו אינו נראה להם. דווקא במצבים קשים הם מגלים שליטה עצמית ושלוות-רוח. אינם נרתעים מסיכונים, ומוכנים ליטול על עצמם משימות למרות הסיכון הכרוך בהן. אפשר לכוונתם כשאפתנים גדושי ביטחון עצמי, ובעלי שארון לרכוש להם מעריצים. לפעמים נדמה כי אין דבר בעולמם המענג אותם יותר מאשר להתלבש יפה ולצאת לבלות. הם

יודעים להתגאות בעצמם ובמעשיהם, ומפנים את כוח משיכתם הטבעית לפעילות ציבורית ולקאריירה. הם נמשכים למיקצועות שיכולים להעניק להם כוח, סמכות ואחריות. לכן יהיו מנהלים ועסקנים ציבוריים. טקסיות, חגיגיות ומאורעות מיוחדים, מהווים מוקד משיכה משמעותי לטלאים אלה. הם בזבזנים בדרך-כלל, ומעניקים בנדיבות לב מכספם לאחרים. אם כי יש מבניהם שנדיבות זו מחושבת אצלם ומטרתה למשוך את תשומת-הלב של החברה אליהם, ולהרשימה בחשיבותם העצמית. הם חייבים להימצא בתנועה, יש להם חוש קצב מפותח, הם ספורטיביים מאוד, בעלי אנרגיה רבה, ועוברים את החיים בקצב מסחרר.

לקבוצה השלישית שייכים אותם שולדו בין ה-10 באפריל וה-20 בו. אנשים אלה אימפולסיביים, חסרי סבלנות, בדרך כלל אינם אוהבים להיות כפופים למיסגרת כלשהי, הם מאוד אינדיבידואליסטים ועושים כל דבר בדרכם הם, ולמרות זאת החברה אוהבת אותם, והם זקוקים לה ואינם רוצים להתבודד. הם נהנים מהחיים וכל דבר שהחיים מציעים להם מתקבל ביחס בריא. הם אוהבים במיוחד מזון משובח ומרבים באכילתו. נטיותיהם האמנותיות קשורות בעיקר למוסיקה ומחול.

למרות חוסר סבלנותם חשוב להם ללמוד. מיסגרת של כיתה ממרידה אותם, ולכן הם מוצאים לעצמם דרך משלהם. כיצד להוסיף לעצמם ידע מבלי שיהיו כפופים למרותם של אחרים. למרות שהם בעלי מרץ ושימחת חיים מורגשת גם תכונה של אדישות מסויימת, וכאשר נכפה עליהם מצב קשה שאינם יודעים איך להתמודד אתו, הם נעשים שלווים ואדישים ואינם מראים כלפי חוץ מה עובר עליהם באמת.

ביחסים עם הקרובים אליהם, הם נוטים להיות שתלזנים וכופים את רצונם. מאבק על השליטון מרתיע אותם, ואם מגיע מצב מעין זה הם פשוט מתרחקים ומנתקים. כשמתחילים אליהם בחיבה אפשר להגיע איתם למצב נוח - מתיישב סוררים הם הופכים לטלאים רכים.

אפשרות להתקדמות ולשינויים חברתיים. אמביציות וחלומות כמוסים עשויים להת-

גשם. המצב הבריאותי אינו משביע רצון במיוחד; יש נטייה להצטנן נטיות, שפעות ובעיות עם הבטן. במקום העבודה, מסבירים לכם נמים, אך יש עדיין להיזהר מהת-לקוחיות של כעס פת-אומי שיכול להביא ל-שינוי שאינו רצוי לכם ברגע זה. חיי החברה מתחילים לפרוח ויש הזדמנויות לפגוש אנשים חדשים - צפוי לכם שבוע מיוחד.

עייפות והרגשה מכבידה תתחיל את השבוע, אך אחרי יומיים-שלושה תחשושי שניו קיצוני במצב.

מבחינה כספית עלולות להיות תנודות מסוכ-נות, ולמרות שהמצב ייראה מעודד ומוצלח, הפתעות בלתי נעימות יכולות לגרום למבוכה ודאגה. לא רצוי להש-קיע כספים או לקחת סיכונים. נסיעות קצ-רות צפויות השבוע.

למרות שתהיינה קשורות באי הבנות עם אנשים שקבועים רבות - אין לדחותן.

מצב-רוח כבד יאפיין את התחלת השבוע. אינפורמציה שתגיע אליכם בדרך מיקרית עלולה לגרום לכעס או רצון פתאומי לשנות תוכניות חשובות. יש להימנע מהחלטות פז-זות ולהמשיך בתוכניות המשותפות לכם ולא-נים שמבינים טוב מכם את המצב לאמיתו. ידידים שמנסים לגרום לכם לרגשי אשמה על-ליס לגרום לכם נזק רב.

היו תקים והמשיכו בדרככם, ותכונות ללימודים חדשים עשויות להיות מוצלחות.

קרובי משפחה וידידים מגלים חיבה ואהדה ומוכנים לעזור ולהקל מעליכם את התקופה המבולבלת שבה אתם שרויים. מבחינה כס-פית אפשר לצפות ל-שיפור הצעות עבודה חדשות עשויות להגיע בימים אלה, ושמכם ה-טוב שוב יילך לפניכם. אנשים שונים מתחילים להכיר בכשוריהם ומ-עוניינים להכירם מק-רוב ולאפשר לכם להי-כוח את עצמכם. השבוע פקחו את עיניכם והתכווננו לפגישות רומנטיות חדשות.

לקרבים תקופה מלאה פעילות ומעניינת. התפקידים השונים המוטלים עליכם עלולים להוסיף קצת מתח ונפש, בגלל פעילות יתר, אבל אפשר להתגבר על זה. מתעורר רצון להיות יותר מעורבים עם הה-מון, אתם עשויים או עלולים למצוא את עצמכם לפתע כותבים לעיתונים ומביעים את דעתכם בגלוי - דבר שאינכם נוהגים לעשות בדרך כלל. ידידותיות חדשות מתהדקות עכשו ומסויימות לעתיד רורד יותר.

תקופה דינמית ומלאה אירועים עם שינויים לטווח ארוך בקאריירה ובחיים הנימניים. דגש על יחסים אישיים, אולי על-ידי המסקתם או על-ידי יצירתם מח-דש ואולי אף שניהם זה הממש שבניכם ל-בין בני זוגכם, לנשואים צפויים קשיים ואולי אף רצון לנתק סופית את הקשר. במקום העבודה מחכים לשינוי, רצוי להתאזר בסבלנות ולהתרכז בתחומים אחרים. אין מה למרר - העתיד ממילא יגיע.

במקום העבודה חשים בהתקדמות משיבועת רצון. גם העניינים הכספיים משתמרים וה-חיים מתחילים להיות יותר מהנים. אנשים מ-סביבכם מגלים יותר התחשבות ופגישותיכם עם אנשים מצטיינות גם הן בעניין רב ידידים השוהים בחו"ל מתכ-נים ביקור. לא כדאי להיכנס ללחץ, תכננו בשקט את נסיעתכם הבאה - שהיא אינה רחוקה, ותוסיף להרגשה יותר קלה ואף לשיחרור מכל המתח שבו הייתם שרויים.

בתקופה זו אתם חשים יותר יציבות, וכבר מחפשים כיוון חדש לגמרי. תוכניות הקשור רות להשתלמויות ולי-מודים תוכניתה בהצל-חה, אך רצוי לתכנן בהירות ובעזרתו של אדם שמבין בעניינים אלה. מבחינה כספית התקופה טובה להשק-עות ולביטוחים לטווח ארוך. לחיי המין חשי-בות יותר גדולה מאשר בדרך כלל. התאהבויות מיתאומיות צפויות אך ייתכנו שינויים בלתי מתוכננים בצורת ביטוי הרגשות השונים.

דאגות כספיות עדיין ממשיכות להטריד ולהוסיף לחוסר השקט המאפיין אתכם בדרך-כלל. התפרצויות כעס פתאומיות צפויות השבוע, אך החרטה ע-ליהן תהיה יותר קשה מאשר הרוגז עצמו, כך שעדיף להתאפק ולהת-עלם מהדברים המרגי-ים. הצד הרומנטי דור-קא מעורר השבוע, פני-שות עם בני זוג שעיתם לא התראיתם זמן מה, יוסיפו שמחה. התחלות חדשות תהיינה מרגשות ומפתיעות. בני דגים - מושכים.

נדוי
21 בדצמבר -
19 בינואר

מאזניים
22 בפברואר -
22 באוקטובר

סרטן
21 ביוני -
20 ביולי

טלה
21 במרס -
20 באפריל

דלי
20 בינואר -
18 בפברואר

עקרב
22 באוקטובר -
22 בנובמבר

אריה
21 ביולי -
21 באוגוסט

שור
21 באפריל -
20 במאי

דגים
19 בפברואר -
20 במרס

קשת
23 בנובמבר -
20 בדצמבר

בתולה
22 באוגוסט -
22 בספטמבר

תאומים
21 ביוני -
20 ביולי

טרכו כנראה להקדיש חלק ניכר מזמנם לטיפול בילדיהם. רצוי להשאיר עליהם.

מחווה ל"פרוזה"

באמת אין זה הוגן שכל מלאכת קילוסו ושיבוכו של היריחון (עכשיו כבר בהא היריעה על גבי העטיפה) לסיפרות ולאמנות פרוזה תיפול על שכם עורכו יוסי קריים, שבימים אלה הצטרף אליו גם עורך-הכר, ואל שני במקום שאין אנשים, נאמרי, הללו זה. אם שיבשתי את הפסוקים עימכם נסחיה. כוונתי לטובה.

באמת הגיעה השעה לומר כמה דברים בשיבחי פרוזה, ההוצאה וכתבי-המסר (הבראשם עליזה יגלר ויערינה בריסרוא). ואין לך שעה נאה מזה: גם 84 חוברות (אומנם לא 84 ממש, שהרי גם כאן הופעל התססס הידוע של צירוף שלושה-ארבעה מיספרים לחוברת אחת — הכל לפי האיחור שחל במועד צאתה לאור). גם מיפעל שיאשיתו יומת יחיד, וגם חוברת חדשה (מס' 84-83, מרס 1986) שהיא אחת הנאות והנקיות שנודמו לידי מזה זמן.

אם אומנם יש מקום להבחנה בין סיפרות/תרבות ישראלית ניבטת פנימה לעומת סיפרות/תרבות ישראלית צופה החוצה, רומה שליו הראשונה אין אספקלריה יפה יותר מפרוזה, אם בשניה משחקים במישחק הביתי אך צופים החוצה, לראות מה עושים השכנים ושאינם שונים בעולם הגדול בתקווה ליצא ולייצא: אם שם, אצל הללו, אתה מצוי בסאלון יוקרתי מכובד ומדושן עונג, ובו שטיחים, ריפוד ופטיש, מיטבח בטעם איטלקי ואינטרקום מתוצרת אמריקאית, מתכונים נוסח רוסייה וחולצה מיובאת מגרמניה — כאן, כלומר, בפרוזה, אתה שרוי בלב ליבה של ההמולה המקומית המיוערת והמוצת-היריה. לא הרחק מן ההמון הרותח, במחיצת אותם שאין להם "אסכולות" וולת אלה שמתוכנן צמחו ואין להם "פואטיקה" עם מיצרית מותרות אחרים, אין להם שופורים פרסומית תורעית-כרבים ואין להם רבנים וולת רבניהם: אותו קומץ ותיקים הקשורים זה שנים כאכסניה וברוך כלל גם בכעליה ובצוות עובדיה.

ואל יקל איש ראש ככוחה של המציאות המקומית הזאת: אפילו תרגומים מן הקלאסיקה היוונית (המרוס, אפלטון, אנקראיון, סופוקלס) והגרמנית (הלדרלין, גתה), ראיון חשוב ומיוחד לפרוזה עם הסופר היהודי הארגנטיני ממוצא איטלקי הומברטו קונסטנטניני (לא מתחרו עם לבאנטיני), או מאמר מלומד על "המודרניזציה של המוסיקה העתיקה", המצויים כולם בחוברת זו שבה אני מדבר, נשמעים-גם-נבלעים בתוך האווירה הישראלית, לא, התלא-אביבית של כתבי העת המעניין הזה, שכבר הצמיח לנו כמה סופרים ומשוררים מוכרים, אורה ולא אבוש, כשאני רוצה לדעת מה צמח/צומח בשנים אלה מתוך האלמוניות (וכולל גידולי הפרא), או מן המגמות, מהו העולם הרחוב והגוף הסיפורתי של כותבים עצירים ובני תשחורת — אני פונה לא אל אהליבה ולא אל אהליבמה, קרי: סימן קריאה או חרדים. עיתון 77 או עכשיו, ואפילו בהחלט למנות בכלל זה גם את המוספים לסיפרות בעיתונות היומית, כל אלה משקפים מה שהם משקפים, והוא בלי ספק מרכזי יותר מלומד יותר, מתוחכם יותר, אולי אף חשוב יותר — בוודאי בעיני עצמו ובעיני נאמניו, ודאי שהוא מגיע אל קהל קוראים רחב יותר, אבל את שמשקפת פרוזה זו אין הוא משקף, לא אותה ולא את מישקפיה.

נסיכים ובני נסיכים

בנושא זה של מועדון המיוחסים יכולתי להוסיף — ואני גם עושה זאת כעת — את כתבי העת המכובד שאותו עורכים דן מירון וכתב רשימה זו, ואכן, כשיצא לאור הדרך הראשון של האלמנך איגרא, נתקבל בתגובה לאיאוהרת של עורך פרוזה, לא נטרתי לו או איני נוטר לו היום, אני מניח שבעיניו שלו, כיתביעת כמו איגרא או סימן קריאה וחדרים מייצגים את מה ש"ר בנימין זאב בגין, פרופסור משה ארנס, דן מרירוד ורוס אירודו מייצגים בעיני תומכיו של דוד לוי, גם כן, נסיכה" סיפורות כמו הליית ישרון עורכת חדרים יורדת אל העם, אז צוללת אליו (כדרך שסאטר צלל אל העם ב"סאט'ז'נה" שלו), יישאר צעדה זה תמיד בגדר מה שהאנגלי קורא לו "to go slumming", שפירושו, בשפתנו שלנו, ללכת לראשי-העין (כשאתה גר במידגלי-אייב או מעל ל"רינגוף סנטר"), זה פשוט לא זה. פרוב' מנחם פרי וריעיו יכולים לשאת מאה הרצאות מלומדות על תרבות תתי-קינתי (כפי שאכן עשו בשנה שעברה) או לחבר מתכונים וספרי-בישול, מי שאינו קצרי-ראייה במיוחד יראה מיד, שגם מתכונים הם בכחינת אותה סיפרות תתי-קינתי שאליה יורדים לא צומחים מתוכה.

המקומונים (ויש הגורסים: לינמונים) שלנו, ובחירוניה קצרי-העיונות "האנשים החשבים", יכולים להתחרות ביניהם כאוות-נפשם ב"זיונים"

ו"רגדגן", "ברז" ו"מסתלבט", כאסח ולענטז, הם תמיד יישארו מה שהם: מועדונייהם של בני-יטובים המשחקים בליפול אל העם, יש ואמן או איש בוהמה מתייחס למישחק ברצינות מופרזת. אז לא יעבור זמן רב ותמצא את שמו במדורי הפלילים או כרשימת החורים בתשובה.

לא שאצל יוסי קריים אין מילים בלתי-תיקניות ואין פסקו-המוניות או המוניות "אותנטית", גם בחוברת האחרונה לא נפקד מקומם של "הקוס שלי כואב" (כואבת?) ו"איך בא לי עליו כל הזמן בגלים", או — בשירו הגרוע להפליא של רמי דיצני — "מישככ זכור" ששוכבים עם, מר המוות", כדרך שיש בפיוה של עורך פרוזה מן ההתגרות וההתנגרות בכלואים — וכבר העיר על כך בקשר חריעין.

גם לא טענתי שקריים אינו עושה כמיטב יכולתו לטשטש את העקבות, כבר הוכחתי: סופוקלס והומרוס, הולרלין והערות שוליים מתורגמות של ויליאם בלייק להרצאותיו של "סיר" (סר) יהושע ריינולדס (!!!), וכיוצא בזה מיני

שיר ישר מהרחוב (של תל-אביב, לא של טרויה), כמה טוב ששיריו של דוד, כאלה של פנחס שדה, טובים כליכר הרבה יותר מן "הפואטיקות" של בעליהם.

מנה מנה תקל ופרסים

עת דודים היתה לסיפרות העברית. עוד זה מחלק לדודו פרס ורודו כבר עומד וגומל לו על טירחתו בפרס משלו, ומיספר הפרסים כמיספר כוכבי השמים לרוב, ורומה שכלל שמצבה — החומרי, הרוחני — של סיפורתנו מידרדר והולך, כן רבים בה החתנים והכלות, קול ששון וקול שימחה בוקעים ועולים מטיקסי הפרסים שלנו. ועיני הלא-פרוסים רואות וכותות, אך ליבם העשוי לבלי חת, וגם ההימנון הלאומי שלנו, מבטיחים להם כי עוד לא אברה תיקוותם, הנה, הם אומרים לעצמם, גם פלוני כבר קיבל פרס ניוחמים על לחם הניקורים שלו, ואלמוני — מי היה מאמין?

צרות בני-עדין: תל-אביב של איוואן שובל (מתוך "פרוזה")

מועמד לפרס הגדול על גיליו הפרוזן שלו, והנה חתן אחד (מיודענו ומכובדנו הפרופסור גרשון שקד), אך זה קיבל את פרסו שלו מידי הפרוסים ואף נשא גדול לגל המאורע, וכבר הוא מבקר את ירידו וריעו-כאחילו, הסופר א"ב יהושע, על זכיתו שלו בפרס ומבטיחו נאמנה, שאם יתמזל מזלו של זה האחרון יזכה גם בפרס הנובל — "היית בא לשמות איתך כוסית", וליתר תוקף הוא אף עומד וכופף בהסתחת: "בוודאי, בינינו, זו הבטחה", ובינתיים — בינתיים, בלשונו ה"מפרגנת" של חתן פרס ביאליק שלוש השתא ("בול"), הוא, לדיברי שקד — "מן הסופרים היחידים במדינת-הגמדים המוכן לפרגן לחבריו" הוא מרים כוסית סימלית לחיו "ולחיי הפרסים... שבדרך", אולי בלי תת דעתו על כך שאם הצדק אכן עימו ואנו כולנו חיים ב"מדינת-הגמדים", הרי שגם הוא עצמו גמד וחתן הפרס שאותו לב לבד אף הוא גמד (אם גם גמד "מפרגן"), והחברים המלומדים שהעניקו לו ולחברו את פרסיהם גמדים, ואנו כולנו — בעינינו ובזקנינו — גמדים, כוונותינו הרבים, ואף הפרסים שבידינו פרסים ננסיים הם, תרתי משמע, ואם כל זה נכון, אולי באמת הצדק הסופי הוא עם "בולי" אשר "המישפחה (דיברי גרשון שקד) החובה בעיניו לא פחות מאשר פרס אלטרמן ו/או פרס נובל", שיש לו לדיוקן של מילים: מישפחה חשובה לא פחות מהפרס. לשון אחרת: המישפחה גם אינה חשובה יותר מן הפרסים, אכן, כנות ראייה לכל שבה, ובאמת נאמה אדם קרוב אצל עצמו, ולא נאמר אדם קרוב אצל מישפחתו.

בית המדרגות

יהודית הנדל, לעומת זאת, עדיין לא זכתה בפרס הגדול, אם יזכורני אינו מטעני, כך שפרסה עדיין הולך לפניה, בינתיים, היא, מפרגנת" לנתן אלטרמן, שעל שמו הוענקו, כזכור, פרסי ההסתרות, ומספרת מעשה נורא ("סיפור פנטאסטי") שאירע במשורה: סטאטרה לי פעם (המשוררת יוכבד) בת

מרים — שהיתה אהבתו הגדולה — סיפור פנטאסטי והשבע טילפני למריאסה בת-מרים (בתה של המשוררת) לוודא את זה, ולדייק, ולמען הדיוק: היתה לה רגל חולה. היא היתה אחרי ניתוח בברך, ולא יכלה לרדת מדרגות, והם גרו ברחוב דיזנגוף ארבעים ושש, בקומה שלישית וחצי, חמישים ותשע מדרגות, ובכך אלטרמן בא לקח שלושה ספרים שלו, על עצמו עשה מאה חבילה, יצא, חיך ואמר: זה שימוש טוב בשבילם, אמר ושם את שלושת הספרים על המדרגה והיא ירדה מדרגה, והוא לקח את חבילת הספרים ושם על המדרגה יותר נמוכה — והיא ירדה עוד מדרגה, ושוב התכופף והעביר למדרגה הבאה, וככה הוא העביר את חבילת הספרים שלוש וחצי קומות, חמישים ותשע מדרגות, וככה הוא הפך לה את המדרגות למשור, הוריד אותה, על הספרים, במשור, בלי שכופפה את הברך הכואבת... חמישים ותשע מדרגות, כל יום, התכופף ושם על המדרגה הבאה, התכופף ושב על המדרגה הבאה, כל יום במשך שבועות, כל יום בחמש.

עוד אני משתאה בליבי לגודל האכירות (סר) וולטר רלי האנגלי השליך כזכור את אדרתו לרגלי מלכתו, כדי שתעבור על גביה בחורבה, רק פעם אחת, וכבר — ספקן שכמוני — החלו ספיקות כבדים מנקרים בי, חמישים ותשע מדרגות והמשורר מתכופף ומרים את צרור שלושת ספריו, מתכופף ומרים, ככל מדרגה, דבר יום ביומו, כל יום במשך שבועות!!! באמת נס נעשה לו נוקק כעבור כמה ימים לטיפול אורתופדי דחוף או שלא לקח במיוחד חמור עוד יותר, חלילה, ומיהא אותה עריצה נוראה, זוללת ידידה ומקוריה, המניחה לאחר מגדולי משוררי דורה לכופ קומתו לפניו, כוף וקוף, כוף וקוף, כמו איזה תרגיל התעמלות דמוני בתופת של דנטה, חמישים ותשע פעמים בכל יום באותה שעה (חמש) במשך שבועות, וליבה אינה נוקפה על שהיא אולי מעבירה בכך את מעריצה מן העולם, אם לא על דעתו, והלא לא מפלצת היתה בתמרים זו של סיפורנו — אני עצמי אעיד על כך: — כי אם, להיפך, אשה בת-תרבות שמדידתה נאות וטעמה טוב, וגם אלטרמן, אם גם כתב, "אחכה לך כמו נעלייך", הנה מעולם לא כתב ככל שזיכורני משרתני — "אחכה לך כמו חבילת ספרים שתחת סוליות נעלי רגלך החולה", עד כדי כך — בלמדת אותנו תורת הסיפרות — אסור להגזים בהמחשת ציורו של משל, אפילו לצרכיו של "סיפור פנטאסטי".

גם אילו היו הדברים כמתואר בסיפורנו, הלא שרות גדול הרבה יותר היה אלטרמן עושה לבת-מרים, ועל אחת כמה וכמה לעצמו, אילו מצא למשורת ולבתה מאריאסה קורת-גג בדירה שבקומת הקרקע של בית כלשהו למשך אותם שבועות של מחלת הרגל!

אבל עוד אני מתחבט בפיסקוקי, ראשי סחרור עליי מרוב כפיפות והוקפיות שאני מונה בדמינוי וידידי, ידיד ומודע גם לאלטרמן גם לבת-מרים (שאותה הוקיר אלטרמן באמת ובתמים), חש להרעיני, וכה היה דברו: האם לא תבין, איש לא-בינות שכמוך, כי סיפור איוב הוא המסופר לנו כאן, מה איוב זה לא היה ולא נברא אלא משל לה, אף אלטרמן זה העושה ספריו אסקופה נדרסת לרגליה של בת-מרים ממש הוא (ושניניה?), וזה לך האות: כאן מרובר במים שבהם דרו המשוררת וכתה הקטנה בכית שברחוב דיזנגוף 46 בתל-אביב, ואם כך, חזקה על סיפורנו שהוא מתייחס לשנות הארבעים המוקדמות מאוד (לפני 1944), והנה באתן שנים היו לנתן אלטרמן "משל עצמו" רק שני קובצי שירים בלבד: "כוכבים בחוך" (1938) ו"שימחת עניים" (1941), אילו את אלה השניים, הדקים, היה מניח לרגליה של המשוררת, קרוב לוודאי שלא רה שלא היתה יורדת בשלום את 59 מדרגות ביתה, אלא הדעת נותנת שהיא רוגלה החולה עימה היו מגיעות קל-מהרה לבית-החולים, החלות גם בשאר אברי הגוף, ואפילו אם נוסף לשני הספרים הנזכרים גם את "שירי מכות מצריים" (1944) הרק מן הדק, או אין לראות כיצד עשויה היתה לצאת מן ההרפתקה הגאלאצית בשלום.

על כך נאמר: חכמים, היהירו בדיבריהם, וסופרים ומשוררים: הקפידו בוירונוותיכם שאי תם מעלים מתהום השייה, יש דברים שהתהום הזאת יפה להם, בוודאי, "סיפורים פנטאסטיים" מן הסוג הנזכר, שאינם מוספים דבר לאיש.

ועוד סיפור פנטאסטי

עוד בפרשת פרסים ופירסום טוב, עוד סיפור קטן בדבר פרס שוהרפס לחתנו המשורר מאיר ויזלטיר, פורים-שפיל שאחרי הפורים ולפני הכיפורים, מעשה הפרס הזה לא היה מגיע לאזוני לולא

עוף השמיים המוליך את הקול. כלומר, הטלפון. ובכן, יום בחור אחר מספר לי עוף השמיים הדוני סיפור הנשמע כמו פואמה קטנה בפרוזה או כמשהו שמן המילות הגנונות. מעשה בעורך עתיר-מעללים ששאל את נפשו את שאלת המן (מגילת אסתר, פרק ה'), והיא "מה לעשות באיש אשר המלך הפך ביצור?" שאל וגם השיב ברוח אותה מגילה: לתת כתר ומלוכה בראשו, לשית מתחתיו סוס, ולהוליכו ברחובות (המקומון) העיר. אמר ועשה. שיכנע אחת מיוצאות בית-הנשים המתקרי מיכללה אשר לו לבוא אל בעלה, איש מתוק ולו בית-חרושה בגנונות. מעשה בעורך אליו דבר למען יסד על שמו של אותו מיפעל עלית פרס סיפורתי עצום ורב — 20,000 יוענק כסף מישקל — אשר, וזה דבר חידושו, יוענק למלך ולו שמו: אחרת: בניגוד ל-59 מדרגות הייסורים של אלתרמן, אירוע חד פעמי: קומה אחת, מדרגה אחת, כפיפה אחת והדקפות אחת — והשבר האלף בכיסך. ואשר להמשך — "אחרי המבול", כמאמרו של אותו מלך נאו. ואכן כך היה. הפרס נוסד, ניתן, חוסל. היו ירכו ברוך. קריית ספר רגשה וגעשה. אחר, כנאותה פואמה ידועה של ביאליק: "שבה הרממה כשהיתה ושכנו אדירים באין מחריה". תאמרו: הפרס המוקד במדינה? אכן, כך הוא. המקורי ביותר? גם זה מקובל עליי. פרס יחיד במינו, שמשחק של קלף אחר, ממתק, בובה של פרס, איטראא דתרגימו, רווח והצלה, סימן קריעה, פרטוטט (במילון), פארטוטט (גם כן במילון), פרוטית (וכנ"ל) — כל זה מתקבל. אבל פרס יוקרתי?

בימים אלה הגיעה לידי אנתולוגיה של שירה ישראלית בשפה האמריקאית ובה שיריהם של 11 משוררים ישראליים, שלהוציא שניים מהם (אמיר גלבע ויונה וולך עליהם השלום) כולם עדיין חיים עימנו. והנה דיברי המבוא הקצרים לשירי חתן שילבו וולטרי וולטרס ומסתיימים בגולת הכותרת, הקרשצ'נרו של המיפעל: "בראשית 1984 הוענק לו הפרס הסיפורתי היוקרתי של יובל של עלית". ככהיך ולא אחרת. סיפור מעשה עם מוסר השכל.

ויקח המן את הלבוש ואת הסוס וילבש את מרדכי וירכיבוהו בחוב העיר ויקרא לפניו וכה ייעשה לאיש אשר המלך הפך ביקרו. וכה מרדכי אל שער המלך והמן נחף אל ביתו אבל וחיפוי ראש".

זהו זה הכל הפעם. וכל השאר בשאר כתיבתי "שעשגו טרסס המלך שומר הפילגשים".

ש. עישגו

תיאטרון
מלך או לא מלך
מלך ישראל" בתיאטרון חיפה
מחזה: יהושע סובול
בימוי: עמית גזית
הקהל שכיר במחויבות כפיים מתונות את שמעון הסאטירה המוסיקלית מלך ישראל כמועדון התיאטרון בחיפה, לא היה נסער. מה שנשחקף בראי שהציב מולו יהושע סובול לא עורר את מחאתו, אפילו לא החריד את שלוותו. אחרי הכל איוו סכנה יש במיתוס מכרכר ומה גדול האימה שעשויים לעורר נסיונות שיחזור של ביוגרפיה קירקסית. מה שמעורר מחאה איננה המציאות הנחשפת, אלא עניין אחר. רגש כרי להראות טקס קבורה צבאי מתובל בנדיחות עקידה על-מנת לומר כאמצעותו כל-כך מעט.

ההצגה איננה מנפצת את מיתוס המדינאי המנהיג שהיה מצביא, ממש כשם שאיננה מספרת על המצביא שהתנפח לממדי מיתוס. היא מספרת על גברוש שאינו מנהיג ואינו מדינאי, שהוא גברוש כשהוא אמור להיות מצביא ולא כלייך מצביא כשהוא רוצה להיות גבר. גברוש שכל סופרצ'יק וכל מפיקצ'יק יכולים לחסלו בהבל פה אחר.

כשרי נלתץ מיתוס צריך להציג מיתוס, ממש כשם כדאי לקעקע מנהיגות צריך לחוש בקיומה של מנהיגות וכרי להתרועע על סכנה של לשכנע בקיומה. מה שקורה על הבימה החיפאית אינו אלא סיפור תולדות חייו של ילד נוראי, לא "נחמד" שהתנפח לממדי בטט סלר.

כסצנה האחרונה, במארה להיות אקורד סיום מהמם, ניצב גברוש קומימות כשהוא מכריז על פתיחת המילחמה הבאה שתהווה סיום הולם לביוגרפיה שלו. סכיבו כורעים השמתפתים האחרים באקט של סנידה, אלא שהסצנה אינה מהממת. היא גם לא אינה. לכל אורך ההצגה

גברוש הוא דמות מופעלת. יוזמותיו הקטנות כולן פרי סיטואציות מקומיות ולא של מדיניות. אפילו הקטע בו הוא כופה את רצונו על הלהקה הצבאית נופל בעוצמתו התיאטרונת מן הקטע שבו מפגינה הלהקה את תחושותיה בניגוד מפורש לתפיסתו. דמות תיאטרונת כזאת אינה פותחת במלחמות. היא לכל היותר מכרכרת במילחמות שפוחתים בהן אחרים.

אוורית הקירקס נבנית כאן החל בתמונת הפתיחה. הרמויות מוצגות בו אחר וז בהכרזות

אריק לביא:
השיר על השכר
הממוצע במשק

ברכי על הנרות. אשתי הקטנה.
נרות שבת קודש.
הבאתי לך 420 שקל לחודש.

בואי נשב לשולחן.
אני אל מקומי הקבוץ.
אני יודע, אשתי הקטנה.
הכסף הזה לא מספיק לשבוע.

אני עובד במיפעל מ"ע עד 6.
כשאני מקבל את התלוש.
אני ממש מתבייש.
כי אנחנו מישפחה של שבע.

אם יהיה צורך — יישבו גם שני הבנים שלנו בטנקים.
ובעורף יצמחו להם קרני המינוסים בבנקים.

כי רק מיליונרים למיניהם ושות' לוקחים את החיים ממש פשוט.
אבל אנחנו בניס לעם עתיק
ואת אל תבכי. זה כמעט מצחיק.

כי אנחנו עם עתיק
עם ציונות עזירה.
אבל היא לא משלמת
את שכר הדירה.

לכן ברכי על הנרות. אשתי הקטנה.
נרות שבת קודש.
ראי, שבת הבאתי לך שכר ממוצע:
420 שקל (חדש) לחודש.

מהירות ורמות המלוות אפקט צלילי חזק. במשך ההצגה הן מחליפות איזוספור תילבושות ציבועניות ובוהקות, והתנועה מהירה עד כדי התרוצצות בלתי-פוסקת לאורך המסלול הפורץ אל תוך האולם. הבנה רעש מישחק. לעיתים אפילו סצנות של מין אקרוטיקה, או אולי אקרוטיקה של מין. גברוש הוא גיבור העלילה הקירקסית כולה, אלא שאיננו המאלף. אילו פעל כך היה הדבר מקנה לו משהו מן העוצמה המיתית שאותה אמורה ההצגה לקעקע. הוא פועל ומתנהג כלייץ, ולייץ איננו איום גם אם קירקס איננו מצב מדיני אידיאלי.

ההצגה אינה משעממת. בנוסף לקצב התנועה ולעושר הציבועני היא מציעה גם עניין חידוני בנוסח מי הוא מי, אם זה שנראה כמו בי ג'י הוא בי ג'י ומה שנשמע כמו בהגיין מרמו לכהגיין וזה שמתנהג כמו גברבוש הוא גם בני וגם נברי וגם גבריאלי, אז מי זאת אשתו היפהפיה המעכסת? או אולי אחרת. אם גברוש הנמוך והרהר הוא גבריאלי הגדול והשמן (דבר שנרמו במהלך ההצגה על-ידי הכרס העשויה של נייטוואלט), ואם נפתי הארוך הוא נפתיאל הקצרצר כמצאיות, או אולי גם את האשה יש לחפש על דרך הדיפוך, לא עלינו...

כך או כך, מלך ישראל איננו סאטירה. זהו לכל היותר סיפור רכילות, סיפור תפור על-יפי המידה האמורה להבטיח כסטסלר תיאטרוני.

מלך או לא מלך, אבל תיאטרון עירוני.

עזנה אלוני

ספרים
חינוך אירופי לכל עת?
חינוך אירופי, רומאן גארי.
מחפצית: אביטל ענבר.
מועדון מעריב. 208 עמ'.
חינוך אירופי ספר הביכורים של רומאן גארי

המוכר גם בכינויו הסיפורתי אמיל אז'אר, זכה סוף-סוף בתרגום עברי. הקורא הישראלי, שהספיק להתוודע לנוסח גארי בספריו המאוחרים המצויים בעברית, כל החיים לפניו, עיפונים והרומאן האוטוביוגרפי המתק פורש על שחר. לא יתאכזב גם הפעם. לא לחינם אמר סארטר כי ימים יגידו אם חינוך אירופי אינו הרומאן החשוב ביותר שהורו במילחמת העולם השנייה.

גארי, יהודי מתבולל יליד ליטא שהגיע לצרפת בגיל 14 ונתארח בה, מתחיל את כתיבת סיפורו על סיפונה של ספינה מריטית המובילה אותו לכוחות בנות-הברית בצפון-אפריקה. כתיבת הרומאן מסתיימת בבסיס הרטפורד ברידג' שבאנגליה, שם שירת המהמר כטייס בלהק "לורייין" של צבא ארצות-ההשפית בהנהגת הדיגול. הספר ראה אור לראשונה באנגליה בשלהי המלחמה וזכה להצלחה ניכרת.

וילנה וסביבותיה תחת הכיבוש הנאצי משמשות כאן רקע לעלילה המורכבת משרשרת רבגונית של דראמות אנושיות נוגעות ללב. גארי מציג לפנינו גלריה של דמויות טראגיקומיות השתולות בסיטואציות אירוניות חריפות המחדרות את תחושת חוסר-האונים של בני-אדם שנקלעו למציאות אכזרית ובלתי מובנת להם, שאף הגרמנים נמנים עם קורבנותיה. זהו אחד מסמיני ייחודו של הספר: העוול והאלימות חסרת-השחר אינם נחלת הנאצים בלבד. אלה הם בני ליווייתה הקבועים של ההיסטוריה האנושית לכל אורכה. הקורא מתקשה למקד את שינאתו/אדרתו בצד זה או אחר של המיתוס.

הגיבורים המרכזיים הם הפולני אדם דוכראי נסקי, סטודנט רומנטיקן בן 24 המחתר ביצר עם חבריו ומנהל משם לוחמה פרטיזאנית כנגד ה' כובש. אדם הוא אידיאליסט רבי-השראה המייצג את ערכיה הנעלים של המסורת ההומאנית ה' אירופית, כלומר, את "החינוך האירופי" ה'טרום' מילחמתי במיטבו. בצידו, ולעיתים מולו, ניצב הנער יאנק בן ה'14, שמילחמת הקיום ביצר ומחוצה לו הם בית-האולפנה שלו, אותו הוא מסיים בהצלחה. אף לו "החינוך אירופי", אלא שזה שלו שונה תכלית שינוי מזה של אדם, המשמש לו רב. במקום המיסטור שלו ביצר מתחיל אדם לכתוב את סיפורו, חינוך אירופי שבאמצעותו הוא מבקש להציל את נפשו של הדור הבא מנגע השינאה העיוורת וההרסנית, וכן גם מן התביעה המסוכנת לאמיתות מוחלטות. "הייתי רוצה שהם יתגאו בנו ויתביישו", הוא מסר שאותו הוא מבקש לשגר מדורו שלו לבני הדורות הבאים. אדם אינו זוכה לסיים את כתיבת סיפורו. כמה שעות לפני שיהרור האיוור ירדי הכוחות הס'ר ביטיים הוא נהרג. מלאכת השלמת החינוך האירופי מוטלת אפוא על תלמידו הצעיר יאנק.

הלה כבר למד מניסיונו שלו את כל הרוש: יש לנו באירופה הקתרואלות הישנות ביותר, האוניברסיטאות העתיקות הנודעות ביותר, הסיפורית הגדולות ביותר — ושם זוכים לחינוך המעולה ביותר — טוענים שמכל העולם באים לאירופה לרכוש דעת, אך בסופו של דבר, מה שאותו חינוך אירופי מפורסם מלמד אותך, זה כיצד למצוא את האומץ ונימוקים טובים, בעלי תוקף, נקיים למישעי. בשביל להרוג אדם שלא עשה לך שום דבר רע." יאנק מתכוון לצעדו של אדם, שהצדיק הריגת חייל גרמני "טוב" בנסיבות המתונות. אבל המסר של רחב הרבה יותר. מה שהחל כשיר-הלל לרוח האדם שנכוחה להתגבר על כל פורענות, מסתיים כרקוויאם לערכים הנעלים שהעמידה התרבות האירופית, ערכים שאינם עומדים במיבחן המציאות שהשתנתה. אשר לנוסח העברי: עוד לא מומלץ לפרס טשרניחובסקי.

רות שמואלי

מחלוקת ספרדית
עם בואו של שגירי ספרדי ראשון לישראל.

חוקר ידוע של הסיפורת הספרדית, יליד ס' ביליה, המכהן כפרופסור באוניברסיטת הארוורד, סיפר לי, כי אחד מתבריו הטובים חרל לרבר עימו כתוצאה מוויכוח שניטש ביניהם בנושא מקורות הסיפורת הספרדית. תברו, המחזיק בדעה שתרבות ספרד היא יצירה ספרדית נוצרית, ואם ניכרת בה השפעה, הרי זו אירופית-יוניגונית, לא היה מוכן להקשיב לאפשרות שהסיפורת הספרדית מושפעת מן הסיפורת הערבית והעברית שנוצרו בספרד. בלהת הוויכוח ניתק, פשוטו כמשמעו, את היחסים עם עמיתו.

סיפור זה ממחיש את עוצמת המחלוקת השוררת כיום בתוך קהילת חוקרי הסיפורת הספרדית: מחלוקת המספקת עמדות וגישות שאינן סיפוריות בלבד. כך, אותו חברלשעבר של בן-שיחי איש הארוורד מייצג את התפיסה

הקובעת את ראשית הסיפורת הספרדית עם הופעת האפיקה הנוצרית במאה ה'12 וראה בעידן "תור הזהב" שלה את המאות ה'16-17, כלומר את התקופה שבה פעלו המלכים הקאטוליים לגיבוש ממלכה נוצרית הומוגנית. כיוע, היה זה מתוך מגמה זו, שמלכי ספרד גירדו שו מארצם את כל מי שלא היה קתולי: את היהודים ואת המוסלמים. למעשה, נשאר בספרד, אנוי סים לדת הקתולית, אלפי יהודים וערבים, וכך לא חדל בחצי-האי האיברי המיגוון האנושי המאפיין אותו בכל תולדותיו ומשתקף ביצירה הסיפורתית שהתפתחה בו.

ביכרון ההיסטורי נוטים לפעמים להיטשטש השוני והגייון, שאיפיינו הכל ארץ זה מאז ומעור לש; את יושביו, את קורות ימיו ואת התרבויות שגשגו והתפתחו בו.

כך גם הזיכרון הלאומי שלנו נוטה לזכור את ספרד בצבעי שחור-לבן, יותר נכון: כשחור ובוהב האנדרלוסי ובשחור-אדום של האינקוויזי-ציה והגירוש. גם אנו נוטים לשכוח שגם אנדרלוסיה המוסלמית הוכתמה באדם, ושחיה גם בקסטיליה הנוצרית נקודות-אור ואף אורות.

לעומת זאת, מבקשים היום באוניברסיטות הספרדיות, הרבה יותר מבעבר, לבחון את כל מיגוון התרבויות אשר הטביעו חותמן בארץ. חוקרים רבים צועדים בעיקבות אמריקו קאסטרן, שטען ואף הוכיח במחקרו, כי ספרד האמיתית משקפת את מיפגש התרבויות שהתחולל בה, המוסלמית, היהודית והנוצרית.

המבקר באוניברסיטות ספרד כיום יתרשם מ' כך ש"ערכיסטים" (חוקרי התרבות הערבית), הנוי טים בדרר-לכל להיות פרו-ערבים, ו"איבראסי טים" (חוקרי התרבות היהודית), הנוטים להיות פרו-יהודים ופרו-ישראליים, עובדים בשיתוף פ' עולה ומפתחים ירידות. נקודת המוצא היא, כמוני, העניין המחקרי שלהם במיפגש התרבותי ההיסטורי, שהתרחש על אדמת ספרד. אבל בנוסף לכך מאחד אותם אינטרס שמעבר למחלוקת אקדמית: הרצון להדיגש את חשיבות מקומה של הסיפורת שנוצרה על אדמת ספרד בערבית ובעברית, כחלק מהסיפורת הספרדית. בעולם האקדמי ניצבים, אפוא, איבראסיטים וערכיסטים שכם אחד כנגד חוקרים המבקשים לאתר שורשים אחרים לסיפורת הספרדית.

אביבה דורון

דברים בשם אומרם

הרוח, השמן והשמנון
בתערוכת דלות החומר התלייבנים רוים יותר מהאחרים, אך גם האחרים שומרים על דיאטה המתבטאת בריחוקמה מהחומר המקורי, או באיורניה ובאיפוק כיהס לפאתוס של החומר. הקרובים ביותר לשמננות הם ארוך, דניציגר, אולמן, וגרשוני, אך גם הם לא שמנים (נא לזכור ששמן יכול להיות יפה לא פחות מרוח). הקו החותך עובר בדיוק לפני תומרקין, המשתמש בחומרים טבעיים..."

אימרו לו, "אין ילדי פלא", ידיעות אחרונות

אלה שבחיו
בספרו החדש מתעלה שלמה ניצן מעל לרמת ספריו הקודמים ומגיש לקורא את הטובה שביצירותיו. הראויה להומנות עם היצירות הנבחרות אשר בשורה הראשונה של הסיפורת העברית בימינו. ניכרות ביצירה זו בשלוש ספרותיות והורכבות רעיונית ועומדות במבחן העיצוב הספרותי-אמנותי המודרני של נושאים לא כלייך ספרותיים ביטורים. כיוון כוחו של הספק ואמיתו של הקיום האנושי, שבהם עוסקת הפילוסופיה מקדמת דנא. מימי סוקרטס (הספק) בעת העתיקה ודקרט (הקיום) בעת החדשה.

שרה הלפרין, "צל וספק בחיי אדם", דבר

הנידחות הרביעית
"וכבר אפשר לראות כאן נמישרין את הנידחות הרביעית. זו נידחות השגב שאסור לו להיות קיים יותר בשירה הישראלית. לכל היותר יש לו היתר להיות קיים ועיר פה זעיר שם בפרוזה. כן, אני מדבר על הנשגב של שילר, שבעזרת שלמותו ניסה לנצח את המוות. הכתיבה של רבינוב היא על הנשגב שנימויים הארצי-ישראלי; ומה לנו, אנשים שזמנם דחוק ורדעם טרוד, ולנשגב הרומאנטיקה של רבינוב מביאה אותו בשיריו לקבל את הקיים כאן כנשגב, וראיית הקיים כאן כנשגב נוגדה את תפישת המוכה כחיפוש..."

אורציון ברתנא, "משורר עברי יושב בתוכנו", מעריב

דף חדש

מטבחי דניה קביות חזש!

20% הנחה לפתיחה

כדי להעניק לך נוחות מירכית ולמנוע ממך כפיפות גב, ומאמץ יתר.

שאין? יש. מעוניינת במטבח כפרי? מודרני? ואולי בקוקטייל סגנונות? הכל פתוח.

זוכרת שהזמנו אותך לשגע אותנו כדי שתקבלי את המטבח שהכי מתאים לך? עכשיו את מוזמנת לביתנו החדש. עברנו לאולם תצוגה גדול, מרהיב וממוזג. מקום בו תוכלי ליהנות ממבחר גדול יותר של מטבחים. לדעתנו זו סיבה למסיבה וסיבה לשתף אותך בשמחה. אנחנו מעניקים לך 20% הנחה ואנחנו בטוחים שתוכלי כאמצעותה להתפנק ולהגשים כמלואה את הפנטזיה שלך על מטבח.

הסניף החדש בארבעה ובהחלט לא סביב

חזש חזש, המטבח האורטופדי

דברים טובים לא משנים, איכות כרמה הגבוהה היא התקן הסטנדרטי שלנו, על חומרי הגלם המשוכחים ביותר — סנדוויץ' ועץ אלון טבעי (לא תמצאי כאן סיכית) לא תידרשי לשלם אקסטרא. המסילות לשינוע, הצירים והאביזרים המשלימים כולם זוכאו ממיטב בתי היוצר באירופה.

במטבחי דניה נולד מושג חדש: המטבח האורטופדי. מטבח המעוצב בדיוק לפי מידותיך. גובהם של משטחי העבודה ועמקם מותאמים

חילוב הפנטזיה הפרטית שלך

אולם התצוגה החדש
מודיעין 19 רמת-גן
קומה ג', טל: 7512380

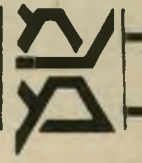
חגיגת הפתיחה שלנו תהיה גם החגיגה שלך... במחיר.

פתוח במוצ"ש, 1/2 שעה מצאת השבת

במטבחי דניה כפי שידוע לך המילה האחרונה בעיצוב היא שלך ולא של הקטלוג. רוצה צבע

מטבחי דניה

מפעל — הקישון 18 בני-ברק
סניף רעננה — רח' אחוזה 130. טל. 052-442469

סיוור למנהלים, דולארים לסטודנטים

עוד מעשה ציוני של מנחם גולן: בערך באוקטובר-נובמבר השנה תערוך חברתו של גולן, קאנון, את כינוס-המנהלים שלה ב"הילטון תל-אביב. בעבר נערכו כינוסים אלה בפלמה דה-מיורקה. לכינוס יוזמנו כל מנהלי החברה, כ-500 במספר, לשלושה ימי-טיול בישראל וארבעה ימי-סימנר בהפקות החברה לשנה הבאה. בנוסף לאלה יזמין גולן, בשיתוף

גולן (ואשתו, רחל) עוד מעשה ציוני

ממשלתי, כמאה מנהלי חברות-סרטים ורשי תות-טלוויזיה מן העולם כולו, לסיור באולפנים החדשים בנווה-אילן, כדי להציג לפנייהם לא רק את כוחה-השיכה של השמש הישראלית כי אם גם את האפשרויות הטכניות החדשות שיציע להם מרכז התיקשורת החדש. שני אולפנים הניי-תנים למיזוג יהיו את האולפן הגדול ביותר בעולם והיחיד המצויד במיזוג-אוויר מלא ובחסינות קול. מידותיו: 78 מטר אורך, 48 מטר רוחב, 24 מטר גובה.

והמתנה האחרונה של מנחם גולן: 50 אלף דולר לסטודנטים לקולנוע שינצחו בתחרות. בפסטיבל סירטייה-סטודנטים שיערך בשבוע הראשון של יוני באוניברסיטת תל-אביב. בפס-טיבל יוצגו סרטים מארצות בהן בתי-ספר אקר-מאיים לקולנוע.

כמו כן הבטיחו השתתפות הבימאית שאנטל אקרמן, שתערוך סמינר על הקולנוע הנשי, וסוזאן (הארץ המובטחת) סונטאג, קלאודיה (נערות) וייל, ג'ק קלייטון, ג'יימס היל ונלי קפלן, שהבטיחו להביא את סירטייה הראשונים. הצימוק הצפוי של העונה: גורג' פאן (ראמבו) קוסמאטוס, שיבוא ויביא מסרטי ה-ראשונים, כשטרם הכיר את סטאלונה.

תדריך

חובה לראות:

תל-אביב: בוני וקלייד, הכבוד של פריצי, העד, זיכרונות מאפריקה.

ירושלים: זיכרונות מאפריקה, התמוז המכאני.

חיפה: זיכרונות מאפריקה, התמוז ה-מכאני, מסע-עסקים של אבא.

תל-אביב

**** הכבוד של פריצי (לימור המחודש, ארצות-הברית): ג'ון יוסטון הקשיש, שלא נס ליחו, משחיו את שרביט-הבימוי שלו ומנגה את העולם התחתון בשטנית השוכנת בליבו. מבריק, כן, זו אנגליקה יוסטון, בתו של הבימאי ואשת חיקו של ניקולסון, שזכתה בפרס האוסקר על מישקה (מישנה).

**** זיכרונות מאפריקה (שחר) מוצג גם בכפיר בירושלים ובעצמון בחיפה): אפשר למנות את שורת האוסקרים ולהביץ כי האקדמיה מתגעגעת לימי הוליווד הוהורים, כשגיבורים היו גיבורים ואהבות היו גדולות מן החיים. מריל סטריס, שבאמת היה ראייה לאוסקר על התפקיד הזה, מצטיינת כאשה הלומדת שאי-אפשר להבטיח בעלות סופית לא על גבר ולא על ארץ, לקח שכראי להפיק מן הסרט הזה. הוא מזה אפשר ליהנות מן הנופים ומהחיות היפהפיות, ולזכור כי רק האריות יובאו מהוליווד והם ארטיסטים בשכר.

חיפה

**** מסע עסקים של אבא (קרן אור המחודש, יוגוסלביה): לא קיבל אוסקר מסיבות פוליטיות, אבל זה הסרט המפתיע ביותר של השנה. ילד חולה-יהיר רואה את העולם בעיניים עצומות למחצה, אבל כפיכחון מזהלת, אהבה, בגיחה, הלשנה, מתנה-עבודה, אבהות, התבגרות, סוציאליזם, מין, אהבת-חיים, שתייה, חמלה, סליחה. מה עוד צריך?

עדנה סיינר

עקידת הגדי

חיוך הגדי (מוסיאון, תל-אביב. ישראל) - ככל שמתרבים הסרטים הנעשים בישראל מסביב למוטו, ישראלים-ערבים, דו-קיום - אפי-שר או לא? מתגברת ההרגשה שטיפול בצורה אקוטית בסוגיה הפוליטית הזאת נדון לכישלון. או, לפחות, עד היום התוצאות לא חרגו מאמירה חד-פעמית. רומנטית יותר כמו בגשר צר מאוד או מגמתית יותר כמו במגש הכסף או תמימה מאוד כמו שנראה בקרוב בנאדיה.

שימעון דותן בחר לעצמו מראש את התבנית הסיפורית האגדתית שתאפשר לו להמשיל משל פיוטי על המצב הפוליטי הבלתי-אפשרי לכל הצדדים בשטחים הכבושים. יהיה נאור ככל שיהיה, הוא בלתי-אפשרי, גם לכובש וגם לנכבש. שתר-בות ומסורתו אינם מסוגלים להתכופף כלפי המימשל הזר. כך צריך ואפשר להעריך את תרומתו של דותן, המשתמש בחלק מסיפרו של דויד גרוסמן. חיוך הגדי, כדי להעלות מע-רכת יחסים רגישה בין שלושה אנשים: המושל כצמן (מכרם חורי) הד"ר אורי לאניאדו (רמי דנון בהופעה משכנעת ביותר) וחילמי (טונגיל קורטיז, שזיכה את הסרט בפרס דב הכסף בפסטיבל ברלין, על המישחק שלו).

בהיותם בטויל באיטליה, רקמו כצמן ולאניאדו את חלום "המימשל הנאור" (נקודה שאינה מפותחת די הצורך) ושם גם החלה אהבתם של לאניאדו ואשתו של כצמן (גם זו נקודה שאינה מפותחת, עד כדי כך שהצלע הנשית שבסרט רק מיות-

רמי דנון וטונגיל קורטיז: אויבים ואוהבים

רת ומפריעה להתפתחות הסיפור). אבל מסתבר כי דווקא ה"ערבי, המרחף בעולם ההזיות שלו, קרוב בנפשו ובליבו אל לאניאדו מאשר לאניאדו קרוב לכצמן. וקירבה נפשית זאת הופכת אותם לידידים הנאלצים להשמיד האחד את השני. וכך הופך לאניאדו לגדי הכפרות של פנטזיה על גבול השיגעון מצד אחד, ועקשנות על גבול אטימות-המוחין מצד אחר. צילום יפה, תחושה של שמש חמה ורגשות חמים, ותמונה שלא תישכח כאשר חילמי יושב בחבית או מטפס על עץ.

ד.א.ר.ל.

טלפן הביתה!

ד.א.ר.ל. (סטודיו, תל-אביב, ארצות-הברית) - שוב, זהו אחד מאותם סרטים שאפשר לבקש את הילדים שיואילו לקחת איתם. ב-לכתם לקולנוע, גם את הוריהם.

אין ספק, מיסטר ספילברג עבר כאן. הילד החמוד הזה, בן העשר, שקוראים לו דאריל אבל למעשה שמו ד.א.ר.ל. (מדוע? ההגינות מחייבת לא לגלות מדוע, זהו חלק מהתחבולה המשעשעת) הוא מעין אי-טי מקסים. אך בעוד שאי-טי הוא יצור עתידיני הרי דאריל הוא יצור אנושי - ממש בשר ודם. הנפלא בדאריל הוא שעם כל הקידמה, עם כל ההגיון וה"תיחום" שיש בו, הוא מסמל את כל הטוב והיפה, הרך והמתוק שבבן-אנוש ועוד למעלה מזה - דוגמת אורחיו של ספילברג מן החלל החיצון, גם הוא מעורר גילויים של אנושיות ורגשות טובים בבני-האדם הרגילים ביותר. אותם, "אנשים פשוטים" תושבי עיירות אמריקאיות טיפוסיות, ללא כחל, סרק ויחוס, מתגלים כאן כמו אצל אותו ילד-פלא שהגה גם את מיפגשים מן הסוג השלישי כאנשים יפים, בעלי רגשות מיספחתיים למופת, בעלי השקפת-חיים בריאה (התא המישיפחתי אינו מושלם אם אין בו לפחות ילד אחד ובעל-חיים אחד). אחריות חברתית, עזרה לזולת וחיי הקהילה וטובת הכלל חשובה בעי-ניהם לפחות כמו בריאותו של אחד מבני הבית הפרטי - בקיצור, כל האנשים הטובים האלה זקוקים בסך הכל לשקט

בארט אוליבר: מוח עתידיני

ושלווה. אם לא יתערבו במעשיהם כוחות השחור, במיקרה זה קברניטי הצבא, יתגברו בעצמם על הכל, אפילו על תופעות שנבצרו מבינתם. גם המדענים, כמו במיפגשים המוזכר בזה אינם המיפלצות מהד"ר סטריינג'לב, כי אם דומים יותר לטרימו (בסרט הנ"ל), ואם אפילו מתגנב ללב קורטוב של אימה בגין תיזכורת פרנקשטיין ויציר-כפיו, הרי בארט אוליבר החמוד והמהימן נבחר דווקא משום שכל-כך קל לאהוב אותו.

המרגל

בעקבות המרגל

מרגלים שכאלה (אסתר, תל-אביב, ארצות-הברית) - פחות היסטרי מהאחים בלז, פחות סא-טירי מזאב אמריקאי בלונדון, פחות פרוע מרומן לילי ופחות מקורי ממשנה מקום משנה מזל - ובכל זאת, כשהבימאי (גם של כל אלה שהוזכרו) הוא ג'ון לאנדיס, זה מצחיק. אומנם, הפעם זה לא מצחיק כל הזמן, ויש חללים די ארוכים בעלילה, שאפשר לקחת פסק-זמן ולנמנם קצת, בעיקר כש-מדובר בכיסאות המרופדים שהם חלק מחידושו הכללי של הקולנוע שבו מוצג הסרט. בית-קולנוע שזכה להיקנות על-ידי תיאטראות ישראל (בעלי רביחן ורביגן, בין השאר), וכך גם הצליח סוף-סוף להפוך מאורווה מצויה למוסד מסודר. ש-החיינו.

בחזרה לג'ון לאנדיס: כמאניקולוגנוע מושבע - היינו, הוא כל-כך משוגע לקולנוע עד שבכל סרטינו יש שימוש בהשאלות אינסופיות מסרטים אחרים, חיקויים של סיגנון, בדיחות על חשבון, והופעות-אורח מצחיקות - הוא מעסיק את הצופה בזיהוי מתמיד ובניחוש מי הוא הפרצוף הידוע המופיע לפניו בתחומשת. במיקרה זה נא לחפש את קוסטא גאברס. בוב הופ ועוד. את מי שקל למצוא זה צמד-חמד, הפעם במקום בלושי ז"ל מצרף אליו דן אייקרוייד את צבי צייס. התוכן השניים

צבי צייס ודן אייקרוייד: שני פקקים

מגלמים את אמת פיצ'היום ואוסטון מילברג, שני פקקים בטלנים בסרטי-אי-טי המושגלים על-ידי המימשל למשימות-כיסוי על מרגלים של אמת. את דרכם מקשטת דונה דיקסון (איזור הדומים) ומסייע בהופעה קומית משכנעת ברוס דוודיסון. כדאי להתעורר בקטע של המיפגש עם הדובים הרוסים, שנראה כמו מחול מחלום ליל קיץ בבגדי-חלל.

לרותי

היה בכל העולם

הוא רווק בן 32, ימאי בציה"סוהר. היה כבר כמעט בכל העולם, אוהב את העבודה, אבל חושב לעזוב את הים בעתיד. הוא אוהב מוסיקה, סרטים, את הים (איך לא?). טיפוס ספורטיבי, נאה, גובה 1.72 מטר. הוא מבלה חופשות ארוכות בארץ, בנות חודשים אחדים. מתגורר באחת הקריית בצפון, אבל לא משנה לו מהיכן את. יחסית למרחקים הגדולים בארצות הברית, אותה חרש, המדינה שלנו לא כל כך גדולה, והמרחקים כאן, בעיניו, קצרים מאוד. הוא מעוניין בקשר רציני עם בחורה שקטה, אבל לא יותר מדי, בעלת ראש

גבא וחבר

היא בת 28. מקרמת מכירות בחברה דולה, גובה 1.67 ס"מ, שיער שאטני. ייניים חומות ירוקות. מצהירה על יופי ואומרים לי שאני מיוחדת" ועל מיי ות מושלמות של 90"60"90. היא רושה בלי, כבר הרבה זמן. היתה שואה חצי שנה בלבד. טיפוס של זנהיגה, קצת שתלטנית, אבל לא יותר מדי, ואוהבת להתפנק. בת מזל אריה, ומאמינה שבו מזל רלי עשוי להיות זכי מתאים לה.

"אני מעדיפה אותך שקט, סימפטי, תרן, מתפשר, כי אני קצת עקשנית." היא כותבת. "רוצה אותך אדם רציני, נותן לאשה להתפתח בכיוון שלה, ציב, תכליתי, נבון, לא מתרברב, נאה, ק" לא נמור, שמן או קרח. מעדיפה ריש על פני רווק, כי הרווקים קצת עיייתיים, מעדיפה אותך מבוגר ממני — בין 37 ל-45. דמות של אבא וחבר." ייספרה אצלי הוא (1180/86).

ק לא ג'ינג'

"אני לא סובלת מחוסר מחזורים תשומתי, אבל בכל זאת, את האחד עוד לא מצאתי." כותבת (1181/86). אני בת 32, גרושה ואם לבת שמונה, גוברת כאשת-פירסום ומשתלמת במיקצוע אקדמי. גובה 1.68 מטר, פנים נאות, שיער כהיר, גוף נאה, גישה. ההרמוניה בין שניים חשובה לי. גילך הביולוגי לא כך-כך משנה לי — יש צעירים שהם בוגרים מבחינה פשית — חשוב לי שתהיה גבר ישר, שאפשר לסמוך עליו. רגיש, מסור, בנה ממני. שיש על מה לדבר איתו, מאוד חשוב — שלא יפירע לך שיש לי ילדה. ונזכרתי בעוד משהו: רק לא "ינג' בבקשה." מעניין מה יש לה נגר "ינג'ים."

שמעתי מרווקה מיואשת: הגעתי למסקנה שגון מתאים יש רק ב' חנות-נעליים.

ארני לסיגריות

הוא רווק בן 33, גרפיאי ושרטט אלקטרוניקה, נאה, גובה 1.70 מטר, זיה, חובב טבע, טיולים ובעלי-חיים. מתעניין באמנות, אסטרונומיה, גרפן לוגיה ורפואה טבעית, אלרגי לסיגריות ולשקרים. הטיפוס אותו הוא מחפש: עדינה, רגישה, אינטלקטואלית, דקה-גיורה, בת 20 עד 26. היודעת לתת לגבר הרגשה טובה. הוא בת' 598, ראשו לציון 75104.

אוהבת לבלות

היא בת 24, רווקה, גובה 1.67 מטר, יפה, שיער כהיר ארוך, עיניים ירוקות, מלאת-חן, הגיעה לארץ מאחת מארצות אירופה רק לפני שלוש שנים, אבל העברית שלה כמעט מושלמת. שפת אמה — צרפתית. היא אוהבת צהרה, אוהבת לבלות, מנגנת על פסנתר ושרה יפה. כתוב לה, אם אתה נבונה, גברי, אינטליגנטי, ג'נטלמן, בעל הופעה נאה ובין 25 עד 30. ייספרה אצלי הוא (1182/86).

ירידה על הנסיכה הבריטית אן. שאינה מצטיינת במיוחד ביופיה: היא בחורה ספורטיבית, אוהבת טבע, למרות מה שהטבע עשה לה.

הכיפות הסרוגות

נאה, רוה, עם הרבה שימחת-חיים, מחפשת קשר רציני עם גבר הכם וגבוה. "רותי, אולי זה יראה לך מוזר," היא כותבת, "בזמן האחרון עלה על דעתי שאולי את האחד שאני מחפשת אמצא בין חובשי הכיפות הסרוגות. הם רציניים יותר, אני חושבת. מקווה שאני לא טועה. קצת מיותר להוסיף, אבל ליתר ביטחון — יש לי זיקה למסורת. ונזכרתי בעוד בקשה: רצוי לא תפרן."

ריק בלב

"העניין כולו התחיל בעצם כבדי' חה," הוא כותב. "אני אסיר בכלא פתוח, לפני שיחרור, מה שאומר שאני לא עכירין, מושלם, אלא יוצא בבוקר לעבודה בעיר וחוזר כערכ כלכלא. בעיקבות הריכאון' שירד עליי עם גיושי החליטו החברים הנהדרים שלי לחדר, שהם כותבים עבורי מודעה

הבארמנית היפה

אפשר למצוא אותה כל לילה, עד 5 לפנות בוקר. עומדת מאחורי הבר בפאב צפון תל-אביב, מוזגת ומגישה משקאות. לא היה לה מושג בנושא לפני שהתחילה לעבוד שם. לא ממנן, והיא למדה את המיקצוע תוך כדי עבודה. אורנה צדוק בת ה-21 נותנת לשותות רק לאחדים. לה האלכוהול לא עושה שום דבר. אני לא אוהבת את הדברים האלה, היא אומרת. יש ששותים סתם בשביל הכיף, אנשים נחמדים שנים לדבר איתם, אבל יש ששותים כבד, ורק המראה שלהם יכול להרתיע משתיה: יש מצבים שאני נבוכה מעצם העובדה שאני רואה אותם. היא משוחחת עם הקליינטים, מחייכת, אבל יודעת, עם הרבה טאקט, לשמור מרחק, אם מישהו נטפל אליה, או מגזים בנידודים, בעל המקום נחלץ מייד לעזרתה.

אורנה, תושבת חולון, היא בת למישפחה מוסיקלית. אביה, אהרון, היה פעם זמר ידוע למדי, בזכות הפנים היפות, הגוף החשוב וה-1.72 מטר שלה היא מקבלת מדי פעם הצעות לדגמן, אבל זה לא מעניין אותה. בתקופת שירותה בלהקת מיקוד צפון התבקשה להצטלם לשער במחנה. העמידו אותה בכל כך הרבה מוזות, עד שאחרי כחש דקות התייאשה. "צריך לאהוב את זה, כמו כל דבר בחיים" היא אומרת. "לי אין סבלנות."

"לא-מזמן היא חזרה מסיבוב הופעות בארצות הברית עם להקת טוב, רוה, אוהבת מוסיקה, עד שמו מוטי, והוא מצפה בת"ד 33486, חיפה 31334.

הלו וינה

התמוגגתי ממיכתבו של צביקה לבני, הכותב מווינה הקרה שהוא "מתחמם לאורה של רותי", והדבר הראשון שהוא מחפש בעיתון זה המודר שלי. אני לא מבינה איך לא עלה על דעתך לכתוב אליי, יש לשער שמיכתב יפה ומעניין, כמו שאתה יודע לכתוב (אני מקווה), יזכה אותך בכמה מיכתבים מחממים. אני מחכה.

הומו-סקסואל בא לשדה-התער

פה, לפגוש את חברו. הבאת לי משהו הוא שואל. אני מקווה מאוד שלא. עונה החבר.

אפשר להתגר

"הייתי נהג אוטובוס," הוא כותב. "לפני כמה שנים החלקתי בירידה ככביש צפת-ראשפינה, נפצתי (שבר בעמוד-השדרה) ומאז אני בכיסאי גלגלים. עצוב, קשה, אבל צריך לחיות עם זה, אפשר להתגבר. אני בן 37, מעוניין להכיר בחורה טובה. היא יכולה להיות מסורתית, כי אני שומר מסורת." שמו דויד, והוא בת"ד 2878, עכו.

לברוק לבר

"אני בת 25, רווקה, עוברת כמורה בתפקיד לא שיגרתית ומאוד מעניין. נאה, נחמדה, שברירת, גובה 1.55. עיסוקים בשעות-הפנאי — שיגרתיים למדי — להאזין למוסיקה, לרקוד, רקדתי באלט כמשך שנים. מעוניינת בקשר רציני עם אדם החלטי. לא אוהבת את הלא-בטוחים כמה שהם רוצים, טוב, אף אחד לא

אורנה צדוק לא עם קליינטים

הזוג: "הבנה, גמישות, שאוהב אותה, שיאהב אותי." עוד לא יצא לה לצאת בחברת בחור שאותו הכירה בבר, אבל היא לא שוללת את האפשרות, בתנאי שזה יהיה "מישהו ממש נחמד."

בטוח בעצמו כמאת האחוזים, אבל מספיק שיהיה אדם רציני, בעל כיוון מסויים בחיים. רצוי אקדמאי, לא צעיר ממני עד 30-פלוס, כן, נחמד. לא חושבת שיש טעם לפרט יותר, את היתר אוכל לברוק לבר. מיספרה אצלי הוא (1184/86).

גובה נדיב

(1185/86) הוא רווק בן 36, פקיד ביטוח, גובה 1.90 מטר, נאה, ססון, לא רזה, מתעניין בספורט, רכיבה על סוסים ומוסיקה שקטה. מעוניין להכיר גרושה או אלמנה בין 30 ל-40. רגישה וכנה, למרות הגובה הנדיב שחלק לו הטבע הוא מציין שגובהך לא חשוב לו.

נשמע בבית-קפה: הוא טובע בכסף ומצליח להרים כל דבר שהוא רוצה. פרט לאייקיו שלו.

חמרורים

55 אלף רולר הוצאות

נתמנה ♦ לנשיא הבנק העולמי בווינגטון, ברבר קונייבל, 63, פרופסור למדעי-המדענה ומי שהיה משך 20 שנים חבר הקונגרס האמריקאי, בו התמחה בנושאי מיסים וסחר בינלאומי. קונייבל, מישפטן בהשכי לתו, שהצטיין, בעת לימודיו באוניברסיטת-היוקרה קורנל, כמתאבק חובב ואשר שירת בחיל-הנחתים במלחמת-העולם ובמלחמת-קוריאה, נודע בתחביביו יוצאי-הדופן: אוסף הפצייבית אינדיאניים ושליטה בשפה היפאנית, דבר העלול להביא לו תועלת בתפקידו החדש, נוכח עלייתו המסחררת של היין היפאני כנגד שאר מטבעות העולם, ובמיוחד הדולה, המטבע בו משתלמת גם משכורתו של קונייבל (120 אלף דולר נקי לשנה פלוס 55 אלף דולר החזר המסוואות).

גברת 100 הכלבים

זכתה ♦ במירוץ מיוחדת-כלבים על הקרח, מאנקורינג, שבדרום-מיוזר אלסקה לנום, שבצפון-מערבה, סוזאן באמזר, 30, באטשר, אשר עברה את המרחק של 1984 קילומטרים כ-11 ימים, 15 שעות ושש דקות, הודיעה כי את כספי הזכייה (50 אלף דולר) תשקיע בשיפוץ מאורות 100 כלבייה-מיוחדות שלה.

הסופר שחור מיס-המלח

נחוג ♦ יום-הולדתו ה-50 של אהוד בן-עזר, יליד פתח-תיקווה וסופר פורה (לא לגיבורים המילחיים) אשר התפרסם בשנה האחרונה בספר רחוס ארוטיות, אשר עורר מהר מה בין קוראי עברית. בן-עזר, המרבה גם בחיבור סיפורי-ילדים (עופרית בלופרית), גם היה כעבר, כמשך שנתיים, חבר קיבוץ עיזגדי שלשפת ים-המלח.

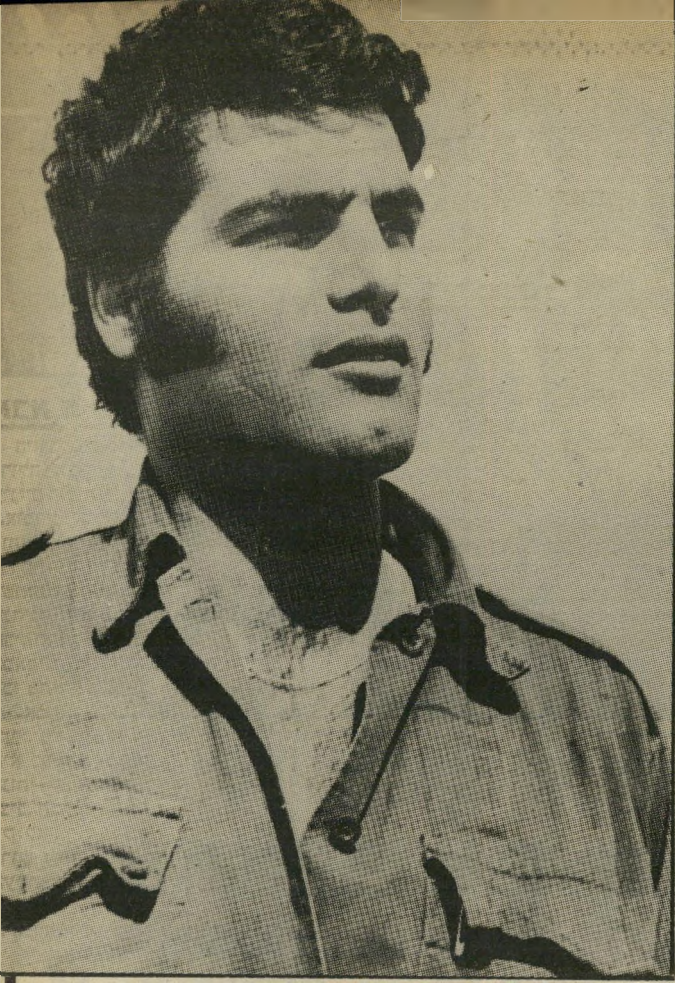
הפרופסור למרחקים ארוכים

נחוג ♦ יום הולדתו ה-50 של ד"ר שאול רזני, יליד יוגוסלביה ופרופסור להנדסת תעשייה וניהול באוניברסיטת בן-גוריון בכארי-שבוע, הידוע יותר כאלוף ישראל בהליכה למרחקים ארוכים, אותה ייצג בכבוד באולימפיאדות מכסיקו (1968) ומינכן (1972).

ההונגרי מקרבות לטרון

נחוג ♦ יום-הולדתו ה-60 של משה זנבר, אחד מארבעת האנשים שאיישו עד כה את משרת נגיד בנק-ישראל (שלושת האחרים: קורמו של זנבר, דויד הורביץ, והבאים אחריו, ארנון גפני והנגיד הנוכחי, הר"ר משה מנלכאום), זנבר, יליד הונגריה, שנכלא בגיל 18 במחנה-ריכוז גרמני (וכתב על כך ספר, שנה לאין קץ, שתורגם, בין השאר, גם לפרוטוגלית) שעם עלותם ארצה, בקיץ 1948, נפצעו נכסיונות-הטרק לכיבוש מישורת לטרון מידי הירדנים. לאחר החלטתו פנה זנבר ללימודי הכלכלה, שהביאו אותו, כזה אחר זה, לתפקידים בכירים יותר במשק; סגן, נחמדה על הכנסות המדינה; ראש אגף התקציבים; יועץ כלכלי לשר-האוצר ונגיד בנק יש-ראל. כיום זנבר הוא גם פרופסור ל-כלכלה (באוניברסיטת תל-אביב), גם יור מועצות-מנהלים של חברות תעשייתיות גדולות וגם עוסק בצורכי ציבור, כיו"רות הכבוד של האירגון העולמי של יהודים יוצאי הונגריה.

השם המלא של הבנק, אשר נוסד בסוף שנת 1945, הוא הבנק הבינלאומי לשיקום ופיתוח.

אישיעסקים בורח אהרוני
נכיון שטרות לחברים

ערב פסח הסתלקה אשת מיליונר החובות מהארץ

עושים רמונט בבית, ולכן רוקנו אותו מן הרהיטים הישנים, כדי לקנות חדשים. הרהיטים נמכרו בשקט, בזילי הוול.

מסך עשן

ב בית נשאר המיטות, תנור ומקרר במיטבת, זה המראה שהתגלה למישטרה — כאשר הסתבר כי עמוס אהרוני ברח.

הוא עבר לניו יורק, שם היה לו משרד מפואר עוד מקודם. העיתונאי יגאל לביב, שריאיין אותו שם, שמע מפיו שהוא עושה שם עסקים טובים, ובבוא היום יחזור וישלם לנושיו. הוא גם שלח לנושיו מיכתב יפה ואלגנטי, שבו התנצל מקרב לב והודיע כי בבוא העת יחזיר את כל הכסף.

נשארה האשה, עם ארבעת הילדים. גם היא סיפרה למראיינת, שרית ישי, שהכל בסדר, הבעל יחזור, החובות ישולמו. היא גם סיפרה שאין להם כסף, מלבד הבית, שמחירו 600 אלף דולר — ושעוקל, כמוכר.

נראה שהכל היה מסך-עשן, כדי להסתיר את הכוונה האמיתית: להסי תלק בהורמנות המתאימה, תנן הערמה על צוויי-העוכב שהשיגו הנושים מי בית-המישפט.

לפי גירסה אחרת נטלה קלרה אהרוני את שלושת ילדיה הגדולים ויצאה מן הארץ ביאכטה לכיוון מערב. הגירסה השלישית, המקובלת ביו תר על חברה בירושלים, מספרת כי אהרוני נסעה לפני שבועיים בדרך

150 אלף דולר. היה בו מיטב הציוד: מקררים, תאיהקפאה, תנורים ומהלא. הבית היה מלא שיש, והרהיטים היקרים ביותר שכסף יכול לקנות.

כסף לא היה חסר. גם לא משרתים. בבית גרו שתי עוזרות ונהג, שהוביל מדי בוקר את הילדים לבתי-הספר. לכל אחד מארבעת הילדים היה, כמוכר, חדר משלו.

לילדים עצמם היו שמות ישראליים חדשים, מן הסוג האהוב במיוחד על הנובורדיש הישראלי המצוי. כלומר: שמות שאפשר להסב אותם בנקל לאנגלית, כדי שיהיו אקטואליים גם במיקרה של ירידה. הראשונה, נורית, עוד נשאה שם עברי אמיתי. אחריה באו תום (כמו "תום" באנגלית), סתיו (כמו "סטיב") וגון (כמו "ג'ון").

מניין בא עושרם של האהרונים, שהיו מעמדרייהתוודך של החברה הגבוהה של העשירים החדשים בירושלים? כל החברות של מישפחת האהרוני — האשה היתה גם רישמית שותפה לעסקים, והבית רשום על שמה — נשאו את השם מנתור. היתה שם חברת-ביטוח — מנתור-ביטוח. אחרי כך הוסיפו מנתור-תיקשורת (שהפך קה תוכניות-טלוויזיה אצל מיכה שגי

קלרה אהרוני הגיעה לשיא מסור יי: היו תלויים ועומדים נגדה עשרה צוויי-עוכב-יצאה מהארץ.

בשבוע שעבר השיגה קלרה שיא נוסף: למרות כל הצוים, היא עזבה את הארץ.

היא נטלה שלושה מבין ארבעת ילדיה, עלתה לאוטובוס למצריים ועברה, בלי קושי, את תחנת-הגבול ליד רפיח. עכשיו, כך יש להניח, היא חיה באור שר — ואולי גם בעושר — עם בעלה, עמוס אהרוני, במנהאטן.

חזרה כללית

ה שיא הוא שיא כפול ומכופל, מפני שברירתה של קלרה היפה-פיה לא באה הכפתעה. להיפך: היתה כבר מעין חזרה כללית.

לפני חודשים פורסם בעיתונים שקלרה אהרוני ברחה למצריים. זה נתן למאיר שלו, מבקרי-העיתונות של הטלוויזיה, הזדמנות לחגיגה. הוא הביא סקופ משלו. בתוכניתו בישר, בשימחה רבה לאיר, כי טילפן לקלרה אהרוני ומצא אותה חיה ובריאה בנתניה. זה היה נכון. קלרה אכן הסתלקה

יציאת מצריים שנל קלרה

מכיוון שהוא אינו נושא ויזה כזו. הוא יגיע לארצות-הברית בהודמנות אחרת, כפי שהעניין יאפשר זאת. החוב הרישמי שהשאירו אחריהם מגיע ל-19 מיליון דולר — והוא מגיע לאנשים לא-עשירים. אומרים שהחוב האמיתי גדול הרבה יותר. חלק מן הנושים לא הודיעו על החוב המגיע להם. מפני שהכסף היה שחור.

וטסה לארצות-הברית. לפי גירסה זו יצאו שלושת הילדים הגדולים שבוע אחרי אמם, גם הם בדרך-האוויר, וטסו לארצות-הברית. לאהרוני ולשלושת הילדים הגדולים יש ויזת כניסה לארצות-הברית לכל החיים, מכיוון שהם חיו שם בעבר תקופה ארוכה, ואף ניהלו שם עסקים. הבן הקטן נשאר בארץ, לפי גירסה זו,

האוויר, מנמלה-התעופה בן-גוריון, לבי דה. לפי גירסה זו היא הגיעה לבית-הנתיבות ביחד עם חבר, שכידו היו כרטיסי-טיסה ורכון. היא עלתה איתו למעלה, פסחה, כמלווה, על ביקורת-הדרכונים, או שקיבלה עזרה מאחד מאנשי-הביטחון בנמלה-התעופה, ואחרי ביקורת הדרכונים נטלה מן הידיד את כרטיס-העליה למטוס, שהיה בידו,

ריר, ששודרו בטלוויזיה-כבלים כאר צות-הברית) מנתור-מוסכים (שני מר סכים בעיר המזרחית ובעטרות). לרוע המזל הוסיף גם את מנתור-מימון, ש-עסקה בניכיון-שטרות. כאיש-חרות נאמן לא היתה לעמוס בעיה להשיג אישור לעסוק בעיסוקי-בנק מסויימים. הוא לקח שטרות לנכיון, וגבה עמלה פחות גדולה מהבנקים. אולם האינפלציה היתה בעוכריו. היה עליו לשלם בסופו של דבר הרבה יותר מכפי שציפה.

מה עושים? הוא פשוט לא החזיר את השטרות, שאת תמורתם גבה. הסיפור המזעזע ביותר הוא של שמואל פרסבורגר, חברו הטוב, שלווח 10 אל-פים דולר תמורת שטרות. הוא החזיר את הכסף, ולא קיבל את השטרות. הוא לווח כפעם השניה, שוב 10 אלפים דולר, פרע את השטרות ושוב לא קיבל אותם בחזרה. עכשיו הוא חייב 20 אלף דולר נוספים.

באחת השבתות הופתעו השכנים לראות כי הרהיטים היקרים של בית אהרוני הועמסו על משאיות. הם התעניינו כמוכר, נאמר להם כי

מירושלים, עיר-מגוריה, ועברה לדירה שכורה ליד הורי בעלה בנתניה. שם שהתה חודשים.

ואו, בשקט-בשקט, היא עשתה מה שהעיתונים הודיעו ברעש גדול שעש-תה כבר לפני חודשיים: היא הסתלקה דרך הגבול המצרי.

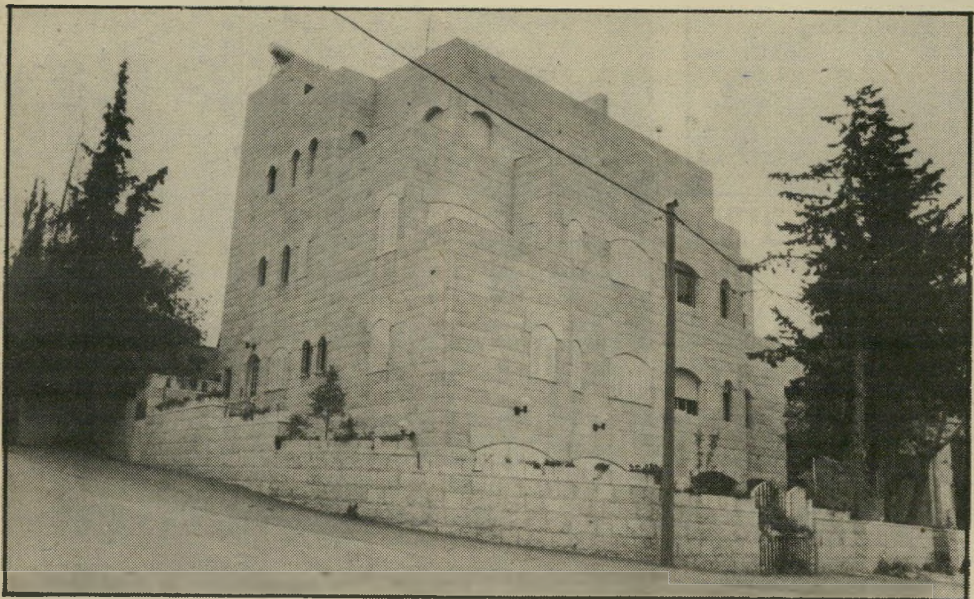
עימה היו שלושה מארבעת ילדיה. את הרביעי השאירה בארץ, מפני שהוא לא היה רשום עדיין בדרכונה. הילד בן השנה-וחודשיים נשאר אצל סבא-סבא-תא.

כך הגיע, לפני שעה, סיום הפרק אחר בחיי הווג.

תום, סטיב וג'ון

עמוס וקלרה אהרוני היו האבי-טיפוס והאס-טיפוס של הנובורי-רישים הישראליים.

רק לפני שנה גמרו לבנות באבו-טור בירושלים את בית-החלומות של כל ישראלי אמיתי: בית בן שלוש קומות, שהיה כולו שלהם. בבית הזה היה מיטבח ענקי, שעלה

הבית של האהרונים באבו-טור
חלום של נובוריש

שמואל פלאטו־שרון, בראיון הראשון שנתן לכתבת „העולם הזה“ אילנה אלון, עם נחיתתו בנמל התעופה לוד

הוא סיפר על הכלא האיטלקי: „זה היה כלא נוח יחסית, אני לא מכיר את הכלא בישראל, אבל שם היו תנאים די טובים. מייד לאחר שנעצרתי, שמו אותי באגף של המיקרים החמורים. שם יושבים שלושה אנשים בנא. ככל תא יש מכי שירטלוויזיה וגם מיטבחון קטן. אף פעם לא אכלתי את האוכל של הכלא. היינו קונים מיצרכים בחוץ ומבשלים במיטבחון שכתא. שני האנשים שהיו איתי בתא הם ערבים ירדניים, שנעצרו על סחר בסמים. הם הכירו אותו מהטלוויזיה בישראל, ואמרו לי שהם מחבבים את ישראל ועורו לי מאוד. הם היו מבשלים עבוי רנו.

„זה שהורדתי עשרה קילו בכלא זה לא בגלל האוכל, אלא מכיוון שניצלת

„ישב לידי אדם אחד, והוא כל הזמן הביט בי מוקסם. הוא ראה כיצד נכנסתי למטוס שפוף ומכווץ, ולאט לאט הורדתי את השפם מעל שפתי העליונה, היסרתי את המישקפיים מעל עיניי, וכאשר המטוס היה באוויר התחלתי להתרווח בכורסה ולחייך. אז הוא פנה אליי ואמר לי: מי אתה? איך זה שנכתי נסת למטוס כזה נעכך, וכעת פיתאום העיניים שלך נוצצות והאישיות שלך השתנתה? האם אתה איש שרותי־הבטי טחון, אתה מרגל?״

תעודת ח"כ ישנה

ביוון שדרכונו הופקד במישרון טרת איטליה, הציג פלאטו־שרון

דו־ת־חוץ שלושה חודשי־מאסר, ניכר היה כי המישך טרה שמחה לשובו ומקבלת אותו כגיבור. שוטרים חיבוקוהו וקצינים אמרו לו: „אתה אחד משלנו.“

המישטרה עוזרת אחרי שבמשך זמן רב היה פלא־טו־שרון מסוכסך עם החוק בישראל ואף ריצה בעבור

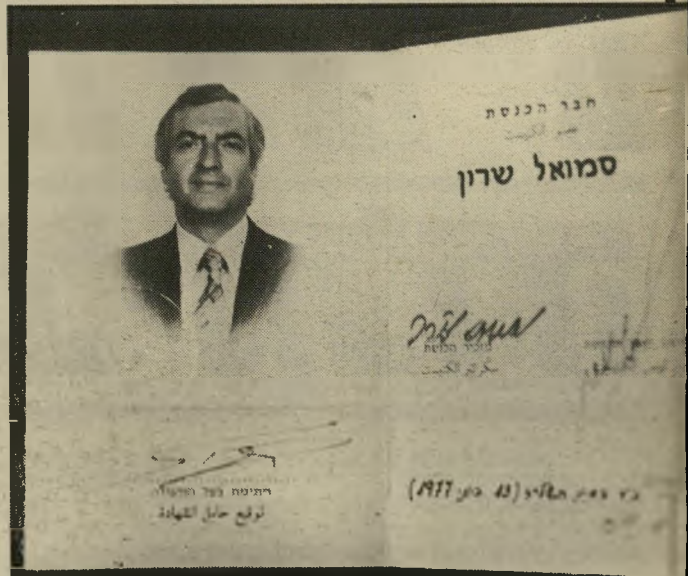
„אני תמיד בן־מדל!“

את הזמן לעשות ספורט. הייתי רץ כל יום חמישה קילומטר כחצר הכלא, ממש ג'וגינג. אחרי שאני התחלתי בכך, חינקו אותי גם אסירים אחרים. הייתי גם קורא הרבה, קיבלתי ספרים מהמישי פחה.

„חבר ותיק שלי, מוריס רמונרי, שגר במילאנו, היה לי לעזר רב. כאשר שמע

לפני מישטרת־הגבולות של ישראל את תעודת הח"כ הישנה שלו, שפג תוקפה. כלור קיבל את פניו של פלא־טו־שרון, ליד כבש המטוס, ירדו זיל־בר עמר, ומכונת של המישטרה העביר רה אותו הישר לחדרי־המישטרה באולם הנוסעים הנכנסים. הוא לא נדרש להציג דרכו. מילא

אף פעם לא מצליחים לגצה אותי, אני תמיד ברי־מול, אמר שמואל פלאטו־שרון בראיון להעולם הזה. מייד אחרי שנחת בישראל. אחרי שהיה עצור במילאנו חמישה חודשים, שוחרר הח"כ לשעבר בערובה לפני שלושה שבועות. הוא לא נדרש להפקיד כסף כערובה, אלא שוחרר

התעודה היחידה מכיוון שכל תעודותיו נותרו במישטרה האיטלקית הציג את תעודת חבר־הכנסת שפג תוקפה, כדי להזדהות לפני מישטרת־הגבולות בארץ.

האסיר הנמלט מאיטליה. אנשים שלא הכירוהו הריעו לו, חיבוקוהו, ונדחקו כדי ללחוץ את ידו. הוא חינך לכולם ואמר וחזר ואמר בשמחה: „אני בבית!“

שנעצרתי, הוא בא לבקר אותי, וכאשר שוחררתי בערובה, והייתי חייב להמי ציא כתובת קבועה במילאנו, רמונרי הלך לנוטריון והצהיר שאני מתגורר אצלו. רק לפני כמה ימים שכרתי דירה במלון דירות, אשתי אנט ובני יואב באו לבקר אותי שם.“

האשה והילד נמצאים עדיין בפא־ריס, אך הם יחזרו ארצה כבר השבוע. כעצת סניגורו, עורך־הדין יצחק לאלו, סירב פלאטו־שרון להבר על דרכו ול הרך המדוויקת שבה עבר גבולות בתוך אירופה. אבל הוא סיפר בשמחה על שיחרורו בערובה: „על פי החוק באיטליה, לא משחררים בערובה

במחאות־כפיים טוערות במיוחד ובקריאות „פלאטו! פלאטו!“ קיבלו את פניו של שמואל פלאטו־שרון.

טופס בפרטיו האישיים ופנה לצאת. הקהל, שזיהה אותו פתח בתשואות: „פלאטו! פלאטו!“ פלאטו היה מרוצה. „אני מרגיש בבית, אמר בחיך רחב, מנמל־התעופה נסע הישר לביתה של בתו, הילדה גוולן, בהצלחה. שם נתקבל עליידי קלרה חורי, מזכירתו הנאמנה, ושלושת נכדיו הקטנים, שד העו על בואו ברדיו, נכנסו לבית בריצה, חיבוקו אותו, לחצו ידו והצהירו על שימחתם לשיחרורו. תוך דקות ספורות נפתח נקבוק ענק של שמפניה צרפתית, וכל הנוכחים שחו של לחיינו של האסיר ששוחרר.

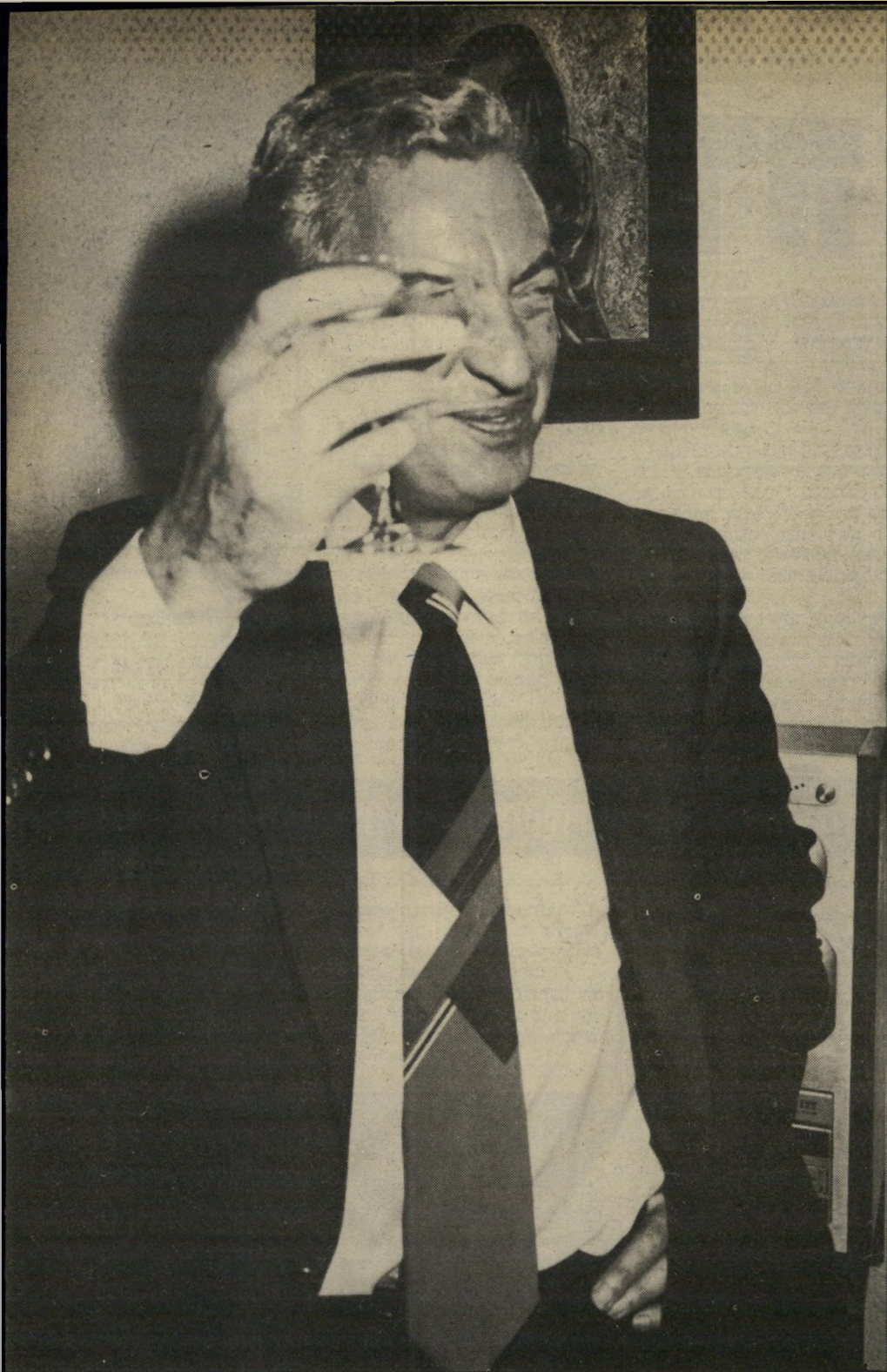
חביב הקהל בחתימתו בלבד, אולם דרכונו ומיסי מכיו נותרו בידי השלטונות האיטל־קיים.

היה ברור כי הצרפתים, שביקשו את הסגרתו על עבירות כלכליות ועל מירמות שונות, ינסו למנוע את בריחתו מאיטליה לישראל.

אולם פלאטו־שרון כבר עבר מצבים קשים יותר בחייו. בעזרת שפם מלא־כותי ומישקפיים, כששערו צבוע בלונג בהיר, נסע 14 שעות ממילאנו לציריך במכונית, שם עלה על מטוס של סוויס־אייר, כשהוא עדיין מחוי פש. רק במטוס הסיר את מישקפיו ושי פמו.

שתי נשים קלרה חורי, מזכירתו של פלאטו־שרון, ובתו הילדה גוולן, היו מלאות שימחה והתרגשות כשחיכו לו. הן קיבלו תעודות־מבקר כדי שתוכלנה לפגוש אותו באולם הנכנסים.

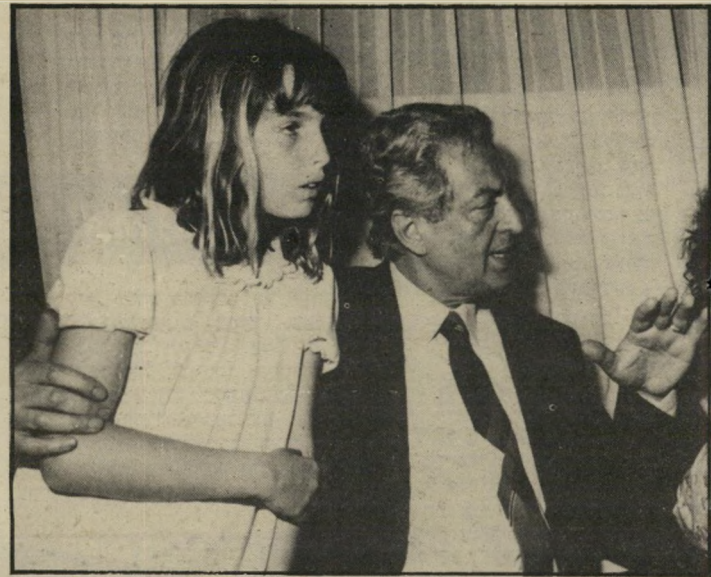
אנשים העצורים על-פי בקשת הסגרה. זה בניגוד לחוק האיטלקי. בכל 40 השנה של הרפובליקה האיטלקית היה עוד מיקרה אחד שאדם כזה שוחרר. זה היה עזיר פוליטי, שנדרש למות בצ'ילה. האיטלקים לא רצו שהוא יוצא להורג, לכן שיחררו אותו בערובה, והוא באמת ברח מאיטליה.

חבר ראש-ממשלה

מכיוון שזה בניגוד לחוק, אז רק לדרג הפוליטי יש סמכות להחליט על שיחרור כזה. אני חושב שיש קשר בין שיחרור ובין שינוי הממשלה בצרפת. אין לי חברים במפלגה הסוציאליסטית, כל החברים שלי הם מהימין בצרפת. כמו ז'אק שיראק, ראש-הממשלה החדש, ולכן, כאשר הם עלו לשלטון, היה לי יותר קל.

„אבל אני חושב שגם היה משהו בעניין אברעבאס שעזר לשיחרור. כי כתבו בעיתון בצרפת שסודיסוף

הנכדה הימנפיה והקטנה של האסיר-לשעבר שמואל בלאטו-שרון במבני בת ה-8, התרפקה על סבה ביום בו שב לישראל. היא קוראת לו מאז ומתמיד „סמי“, והיא חיכתה בכליון-עיניים לשובו ארצה.

איטליה הוכיחה את אומץ-ליבה, בזה שהיא החליטה לעצור את אחד האנשים המסוכנים ביותר, את פלאטו שרון, ובכך הצילה את כבודה, אחרי ששיחררה את הטוריסט אברעבאס. „בעיתון אחר בצרפת כתבו עליי שאני ברמול ויש לי מלאך מיוחד המגן עליי. אני אף פעם לא חושב על הרע ביותר, אני תמיד אופטימי. „בכלא האיטלקי לא חשבתי שישגירו אותי לצרפת. וירדתי שגם אם

ממנה יחד עם שכנים ומכרים. הוא נראה שונה מכפי שנראה לפני חצי שנה. כאשר עזב את הארץ. הוא רזה מאוד ושיעריו, שהיה שחור בעבר, הפך בלונדי זוהר.

בריותו של שרון מאיטליה עוררה עניין גם בתיקשורת העולמית. אפילו צלמת של הניו יורק טיימס הגיעה כדי לצלמו. קבלת-הפנים לה זכה בנמלה-העופה ובכית הראה כי רבים בישראל רואים

„האיש במטוס הביט בי מוקסם — כשהורדתי את השפם והמשקפיים...“

בו גיבור, אדם הנרדף עליידי כוחות אדירים ומנצח. פלאטו-שרון היה מאושר למראה הכתבים הרבים ואנשי-הטלוויזיה שקיבלו את פניו בנמל בר גוריון, והתחרו ביניהם על כל מילה שיצאה מפיו. יתכן שהוא כבר שוקל את סיכוייו להתמודד בבחירות הבאות לכנסת על גל האהדה החדש.

צילום: דני ישראלי

שמפניה צרפתית וביזונה של בתו שעבר בקבוק ענק של שמפניה צרפתית. הוא לנס

אנט, ובנס הקטן יחזרו מפאריס עוד השבוע. גם חתנו של פלאטו, סרג' גוזלן, השובה עדיין בחו"ל. עומד לחזור בימים הקרובים ארצה. בינתיים ברור כי פלאטו יישאר מעתה יותר בארץ, מחשש להסתבכות חוזרת.

חגיגה אמיתית הנכד שניא, הידיד הטוב ז'לבר עמר, הבת הילדה גוזלן, פלאטו-שרון ומזכירתו קלרה חורי, הסבו לשולחו ושתו מבקבוק השמפניה. אשתו של פלאטו-שרון,

רודנית לשעבר אימלדה מרקוס שותפה לכל דבר

אימלדה ואני

"היה בסדר", אמר וביקש ממני לייצג לו מי הוא השחקן או השחקנית המפורסמים ביותר בישראל — הוא התכוון כמובן לפירסום עולמי. חיים טופול, השבתי בביטחון.

זו היתה הפעם הראשונה והאחרונה שפגשתי את נאסר. הגעתי למנילה אחרי ימים אחדים, והתקשרתי מייד לידרדי השגריר יעקב (ג'קי) אביעד, שביהן כאיש שלנו במנילה. "מחכים לך", בישר לי ג'קי בעליצות הניצחית שלו. "בוא לקבלתי שבת ככתי, הע' רכ".

באתי. חיים וגליה טופול חיכו לי שם. ליד השולחן העמוס ככל טוב, ישבו גם גלי עטרי ותיומורתה, שהגיעו באותו בוקר מירושלים. הכל היה מוכן לגאלה" החגיגית, שאני הייתי — כך מסתבר לי — בעל שימחתה. כלומר הזמנתי אך לא המשלם.

עם כרטיסי-יחנם וגאלה-משולמת אין מתוכחים. אך עדיין לא ידעתי מה

פגישה עם אחד ממפיצי-הסרטים כמקום, וכשבושש לבוא, צילצלתי למשרדו. הפירסט-ליידי קראה לו אל הארמון, הסבירה המוכירה בקול שהיה אמור לוודא כי אני מבין שהארמון והגברת קודמים לפגישה שהוכנה חודשיים מראש.

פעמיים-שלוש בעת מסעי הארמון הרגשתי בתכונה מיוחדת כלובי-הענק של המלון שבו התגוררתי: מרבד ארום ענקי נמתח מקצה אחד אל קצה שני. והגברת הראשונה תבוא לשיר כאן הערב", הסביר עוור-המנהל בפנים שארשת-חשיבות נוראה נמתחה עליי הם.

אימלדה מרקוס היתה נוהגת לשיר, שלוש-ארבע פעמים כשבושש, בכל אחד ממעורוני-הלילה ומיסעדות-הפאר ש' היו שייכים לה. עשרות שומר-יראש, חולצות לבנות מחוץ למיכנסיהם השחורים, היו מתפרסים על פני המלון, כניסותיו ויציאיותיו, מסוקים היו חגים

דירתי הניו-יורקית; זר שזור מצרפים. באותו ערב התקיימה הגאלה": אימלדה מרקוס היתה שם, כמובן. גלי עטרי שרה: כשהשמש עולה היא עולה לכבודה/כשהירח זורח/והוא זורח בשבילה... שמש העמים, המרשל יוסף סטלין, היה זורח כשמש של אימלדה אילו היה שומע שירים שכאלה.

אנחנו שמענו. השגריר אביעד זע במקומו כמבוכה. חיים טופול סירב לעלות לכימה. אז עוד לא ידענו כי כל ההצגה הזו נועדה להוסיף לג'אק נאסר (שלא היה שם, אך קרובי השתתפו בארוחת הצהריים), חווה נוסף של מיליונים או עשרות מיליוני דולארים. אולי שילם מזה את הוצאות-המישפט של אריאל שרון בניו-יורק.

עשרות הימים במנילה הלפו בריצה, כמו השפנים בעליסה בארץ הפל' אות. ככל יום, אחר הצהריים, ערב וליל, השתתפנו בנשפים, שכל אחד

יקרתי במנילה פעמיים לפני שהזמנתה של אימלדה מרקוס הגיעה אל שולחני: בשנים 1980 ו-1981 עשיתי כבירה הפיליפינית בעסי קי חברתי. בשתי הפעמים התאכסנתי במלון מנילה, אחד מנכסיה הרבים של הגברת הראשונה דאז, שפירסמו

אישי-עסקים ישראלי מספר על הרפתקתיו עם ג'אק נאסר, חיים טופול ואימלדה מרקוס

מתמין לי בימים הבאים. הפסטיבל נפ' תח באיגרת אישית מהגשיא רונלד רגן, שבישר לעם הפיליפיני כי שליטיו, פרדינאנד ואימלדה, הם נבאי הדמר קרטיה, החופש ואיכות-החיים.

הפיליפינים לא יכלו להתווכח עם בשורה שכזו: מי שלא הרגישו בדיוק כך, לא הורשו לחצות את הכביש המוביל אל הפסטיבל.

מעל, והגברת הראשונה היתה שרה מתחת.

ג'אק נאסר
קנה בנק

היתה זו ארוחת-צהריים פרטית בהחלט. כ-15 מוזמנים התכנסו באולם קטן, ליד חדר-האוכל הפרטי

מהם עלה כמחיר-החזקתה של עיר בינונית בפיליפינים כמשך שנה שלמה. ככל ערב התקיים נשף-מסיכות אחר. השמפניה, הוויסקי, הקוויאר ומעורני-המלכים עלו לכל נפש שהש' תתפה במישות-הפאר הכנסתו השני תית של תושב פיליפיני בכל השנה. כמו כל סיפור-אגדה או סרט הוליוודי, אפשר לסיים פרק זה בכותרות

הראשון בא לו כשהגנרל דוגלאס מק' ארתור שיכן בו את מיפקדתו אחרי שחזר אל הפיליפינים והביס את האויב היפאני.

כשני ביקוריי הראשונים במנילה למרתי להכיר את העם המיוחד הזה שמישפחת מרקוס והממשלה האמריקאית הפכו אותו לעבדה: עניים מרודים, עשוקים ומנוצלים, מזרעב, אך ממיד מחייבים, נקיים ותאבידעת מאין כמוהם.

בשלישית ביקרתי במנילה על-פי הזמנתה האישית של הגברת אימלדה מרקוס. ההזמנה, על נייר-המיכתבים האישי שלה, בצירוף כרטיס טיסה במחלקה הראשונה של חברת-התעופה

מאת אלכס מסיס

הפיליפינית, הגיעה אל שולחני, ערב פסטיבל-הסרטים הראשון של הפיליפינים.

עוד אני מכין עצמי למסע הארוך (22 שעות במטוס בניו-יורק למנילה), צילצל הטלפון שעל שולחן מישרדי. מעבר לקו, שוחח איתי ידירי, עורך הדין הוד רוטלוי, שהיה או (1982) חברתי. רוטלוי ביקש ממני להיפגש בדחיפות עם ג'אק נאסר.

טופול חיכה לי במנילה

עולם לא שמעתי את שמו של ג'אק נאסר לפני כן. דקות אחדות אחרי שיחתי עם רוטלוי, התקשר נאסר כאינטרקום של בית-הדירות שבו מצוי מישרדי, ואחרי שתי דקות נוספות ישב מולי. בפיו היתה בקשה מזור: "אני רוצה לבקש ממך לערוך גאלה חגיגית לכבודה של הגברת אימלדה מרקוס... נאסר הסביר לי כי כראש המישלחת הישראלית (כפסטיבל הוצג בתחרות הרישמית שירטה של מיכל בת-אדם, על תביל דק, שאותו אני מייצג, כסרטים אחרים של מיכל, בכל העולם) אני יכול לערוך מסיבה לכבודה של הגברת הראשונה.

הסברתי לו כי לא נהוג לערוך גאלה" אלא מסיבת-קוקטייל, אך נאסר בשלו: "גאלה עם אנשים ותיד מורת". התעניינתי, כמובן, לדעת מי ישלם בעד התענוג הזה, אך נאסר הסביר כי אין הוא מתעניין בפרטים טפלים שכאלה.

מסיס בדירתו בניו-יורק מי שילם עבור האירוח?

נאסר עם רויד לוי מניין הכסף לבנק?

הפירסט ליידי שרה במועדון

כך החל המסע הראשון שלי כנאצי-הפלאות של אימלדה מרקוס (היה גם מסע שני: בשנת 1983) — מסע שהביא אותי אל חדר-האוכל הפרטי של הגברת הראשונה של הפיליפינים אחרי ימים אחדים.

אימלדה רוצה להזמין אותך ואת הישראלים האורחים כפסטיבל לארר חת-צהריים פרטי, "בישר לי ג'קי אביעד, השגריר, אחרי ימים אחדים. על ארוחת-הערב ונשפיה של אימלדה מרקוס שמעתי כבר כביקורי הראשון, הפרטי, במנילה. באחד הימים נועדה לי

של הגברת הראשונה, לשתות משקה-שילפני-צהריים.

איש קטן. בחולצת קצרת-שרוולים, נכנס והציג עצמו: "שמי פרדינאנד מרקוס", אמר ולחץ את ידו של כל אחד מאיתנו.

היו שם חיים וגליה טופול, ארתור כהן מבאול, השגריר אביעד ואשתו אווה, גלי עטרי וגם משולם ריקליס ואשתו הועזירה, פיה ואדורה.

חיים טופול היה ארום מעט: "בוא נלך מכאן", אמר לי, "משולם ריקליס אינו ישראלי. הוא עריק".

ג'קי אביעד ביקש ממני להרגיע את טופול. ארוחת הצהריים היא לכבוד המישלחת הישראלית, ואי-אפשר לערר רר מהומות כאן", אמר אביעד, ואני הרגעתי את טופול, שנשאר יחד איתנו לסבול ארוחה שנמשכה כשלוש שעות, ואת האוכל הרע והתפל שהוגש בה.

אימלדה מרקוס נשאה נאום על שותפות-הגורל של העם היהודי והעם הפיליפיני.

בסוף הארוחה קיבלנו מתנות רבות. את רובן נתתי למנקות במלון, ואחת מהן נמצאת עדיין בחדר-האורחים של

של "איפה הם היום": אימלדה ופרי דינאנד, כרגע בהוואי. גליה וטופול בישראל. ג'אק נאסר קנה את הבנק הבינלאומי הראשון (בני-אחותו קנו ביותר משלוש מאות מיליון דולר נכסים בניו-יורק עבור אימלדה). רויד לוי הוא פרקליט תל-אביבי. ג'קי אביעד קונסול כללי במונטריאול.

"למה אתה משמיץ ללא הרף את אימלדה?" צילצל אליי לפני סוף הפסטיבל, "היא אמרה לי שהשגריר הגבוה מסת גנדה יום ולילה" השגריר ביקש ממני להפסיק את מסעי-הצלב נגד הגברת הראשונה. תגיד לה שלא תזמין אותי פעם נוספת", יעצתי לאביעד, שהסביר לי כי אנשי השרות החשאי הפיליפיני סימנו אותי ברשי מותיהם, והזוירו את אימלדה מפני.

כשנה שאחרי הגאלה" קיבלתי מיכתב אישי נוסף. צמודים לו היו הפעם שלושה כרטיסים במחלקה הראשונה למנילה. כך החל מסעי האחרון לארץ הפלאות, אך עליו אכ- תוב כפעם אחרת.

הווי

כסף זה לא הכר
ב תל-אביב ביקש מחקר אקדמי לגלות במי רואים הישראלים את "שומר ישראל", מצא כי 57% מן הנשאלים סבורים שזה צה"ל; 23% — מדינת ישראל; 17% — הקרוב-ברוך הוא ו-2% — ארצות-הברית.

★★★

אצות זה לא עצמות
ב ירושלים הודיע הרב הממונה על הכשרות, כי מפקחיו גילו שאחד מחומרי הגלם המשמשים את תעשיית ייצור היוגורט והאמור להיות עשוי מאצות-ים כשרות, עלול, במיקרים מסויימים, להיות עשוי מעצמות של חיות, שהן, כמובן, טריפה גמורה.

★★★

מקום טוב באמצע
ב ורשינגטון ביקשה השדולה נגד מכירה חופשית של כלי-ידיה ואקדחים לשכנע את הציבור האמריקאי כסכנה שבכר, גילתה במוד-עותי-ענק בעיתונות, כי בין השאר נר-צחו בשנה האחרונה בשווייץ 24 איש כירי אקרה; בישראל — 23; בשוודיה — 18; בקנדה — 8 ובאוסטרליה — 4.

★★★

מים לרויד המלך
ב ירושלים גילה משרד-החינוך כי במישאל שערך בכיתות הכר נגניות של בתי-הספר בארץ התברר כי הדמות התנכית ממין זכר האהודה ביותר על התלמידים היא רויד המלך (ולאחרי, משה רבנו) וממין נקבה — רבורה הנביאה (ולאחריה — מיכל בת שאול).

★★★

היא לא קייסה את הרופציה
ב חיפה הגיש אב גרוש תביעת-נזיקין נגד גרושתו על שלא קיימה את הסכם הגירושין ביניהם, לפיו אמורות בנותיהם להתארח מדי שבת אצל אמן, והשאירה באחת השבתות את הבנות אצל, שעה שהיא בילתה בטבריה, דבר שגרם לו, בין השאר, להוצאות הבאות, שאת החזון הוא תבע מגרושתו: 22.5 שקל חדש — שכר טירחת השמרטפית; 15.75 שקל חדש — הפסד שעות עבודתו; 10.2 שקל חדש — עבור ארוחות הערב והבוקר לבנות ו-10 שקל חדש עבור הסעתן לבית-הספר ולגן למחרת השבת.

★★★

קיצור הדרך
ב ירושלים נעצר אדם, עולה חדש, כחשוד בתקיפת שוטר, הוא שם כרטי, שחורר ממעצרו בערבות עצמית, נעצר כעבור דקות מיספר שנית, כשנתגלה רוכב על סוס-מישטרה, או תו נטל מחצר תחנת-המישטרה ובעודר, תו, הסביר, התכוון לשוב לביתו, בערד.

★★★

הכל יחסי
ב תל-אביב סירב אב לשלושה-ל' שלם את דמי החזקתם החודשית של ילדיו כמעטו עירוני (שישה שקלים לילד לחודש), בטענה שהוא חסר-ככל, אך נתגלה, מששלחה העיריה כלשים בעיקבותיו, ככעל מכונית פרטית, שבה נוהג נהגו הצמוד.

תחבורה

זהירות: נהגים

אחד מכל חמישה נהגים לוקה בבריאותו. משרד התחבורה אינו מתרגש

נהג עזר את האוטובוס, ביקש את סליחת הנוסעים ויורד לעבר הרוכני ה' קטן, שהוצב בתחנת הדלק כרמת-אביב. אני חייב לעבור בדיקת עיניים. הבריקה העלתה שראייתו תקינה כהחלט.

לא כך העלתה הבריקה לגבי נהגים אחרים. לפני חודש יצאו 20 אופטומט' ריסטים, מכל רחבי הארץ, למיבצע בדיקת כושר הראייה לנהגים. הם הציבו רוכנים בתחנות דלק כשע ערים, מטבריה כצפון ועד באר-שבע בדרום. הבריקה התבזבז בחינם, והנהגים שעברו ליד הרוכנים נענו לה ברצון. התוצאות היו מדהימות: כל הנהגים היו משוכנעים כי הם רואים היטב, אך הבריקה העלתה כי אחד מכל חמישה מהם הי באשליה. אצל 20 אחוז מ-

שרייתחבורה קורפו אבטורד

הנבדקים נתגלו ליקויים המצריכים טיפול רחוק.

ברחובות, למשל, היו המימצאים החמורים ביותר: 80 מתוך 200 הנהגים שנבדקו נמצאו בעלי ראייה לקויה. 20 האופטומטריסטים, בעלי רישיון משרד התחבורה, התאגדו לפני כמה חודשים בחברה בשם אורית אופטיקה. שמתרתה היחידה היא לשכנע את משרד התחבורה שישנה את התקנות הקיימות.

הם מציעים שלושה שינויים חשויים:

● הבריקה הראשונה נערכת לנהג, על-פי התקנות, בעת הוצאת רישיון הנהיגה. עד גיל 60 אין הוא חייב בבדיקה חוזרת. במילים אחרות: אם הנהג קיבל את רישיונו בגיל 18, הוא יכול לנהוג יותר מ-40 שנה מבלי להיבדק.

הבעיה היא, שאחרי גיל 25 מתרחש שים שינויים בכל אברי הגוף, וגם בעיניים. כושר הראייה עלול להידרדר בצורה חריפה, אך מבלי שהלוקה ישם לכך לב.

רבים מתלוננים על כאביראש, על עייפות, אך אינם מקשרים זאת ללי קויים בעין, כי השינוי בעין הוא הדרגתי.

● על-פי התקנות הקיימות, כושר ראייה של 612 — כלומר, 50 אחוז בלבד מכושר הראייה המכסימאלי — מאפשר קבלת רישיון נהיגה.

לדעת האופטומטריסטים, ניתן לטי פל עד 80% על 90 אחוז מהליקויים בעזרת מישקפיים, ולהביא את הלוקים לכושר ראייה מכסימאלי, של 66.

בתנאי נהיגה מסויימים, כמו שעות חשיכה או ערפל, יורד עוד יותר כושר הראייה. כך קורה, שנהג הרואה ב-50 אחוז בשעות היום, רואה בלילה רק ב-40 אחוז מהמיטב, והחוק אינו אוסר עליו את הנהיגה.

● התקנות אינן מפרטות איזה מישקפיים חייב לשאת הנהג.

המחקרים הוכיחו, כי במיקריראור נות רבים, כאשר לנהג יש מישקפיים בעלי עדשות זכוכית, מתנפצת הזכר כית וגורמת פציעות ונזקים בעין וכי פנים. נזקים אלה ניתן למנוע באופן מוחלט, אם יחוייבו הנהגים להרכיב מישקפיים בעלי עדשות פלאסטיות. נהגים קיצירי-ראייה, המרכיבים מישקפיים, טובלים בלילה מסינוור מוגבר. על בעיה זאת ניתן להתגבר על-ידי ציפוי אנטי-רפלקסיבי מיוחד. **לראות את השר.** אנשי אורית העלו את הצעותיהם על הכתב, ושיגרו לפני יותר מחודשיים מיכתב למנהל אגף הרישוי במשרד התחבורה.

עד היום הם לא קיבלו תשובה ישירה למיכתבם. תחת זאת, הם הופי תעו לקרוא באחד העיתונים הכלכליים את תגובת דובר משרד התחבורה: "הדברים נקבעים עם גופים רפוי איים ולא עם גופים מיסחריים, עם כל הכבוד להם."

בתשובה הזאת היה רמז ברור: האופי טומטריסטים אינם מעוניינים בטובת הכלל, אלא רוצים להגדיל את הרווחים בעסקיהם.

"זהו אבטורד", מגיב אברהם סירוב, דובר אורית, אופטומטריסט מכפר-שמריהו. "אם כמוסכים משכנעים נה גים להחליף צמיגים משופשפים בחדשים, כדי למנוע תאונות, גם נגדם יטען משרד התחבורה שרק הרווח מעניין אותם?"

"אם שינוי התקנות יביא לירידה של אחוז אחד בלבד בתאונות היררכים, הרי כולם ייצאו מכך נשכרים."

נינתיים ממשכים נהגים רבים לשבת מאחורי ההגה ולנסוע בכבישים מבלי לדעת כי אין הם רואים היטב, את התמרורים ואת הולכי-הרגל הם רואים כמטושטש, לא פעם מאוחר מדי, וכא ש מתרחשת תאונה — אין איש יודע את סיבתה האמיתית.

רק כבית, כאשר הם צופים בטל-וויזיה, הם מתקרבים למקלט, כדי לראות בכיור את פניו של שריד תחבורה, המפרט את הסכומים הגדולים שמשקיע משרדו בכל שנה במניעת תאונות ירכים.

דרכי אדם

מידת הדין

מה שבטוח, ביטוח ומה שבדוק, בדוק

העיקרון שאין אדם נתפס על צערו, הוא יפה כשלעצמו, אך לא כליכך מקובל על חברות הביטוח. לוא נהגו כל העת בהתחשבות ולפי מידת הרחי מים, ולא לפי מידת הדין, הן היו או פושטות את הרגל או נאלצות להרקייע את פרמיות הביטוח לשחקים.

וכך החלו החברות, בשנים האחרות נות, להשתמש בכמשייר האמור לפסוק ביתר אובייקטיביות בין תביעותיהם של המבוטחים לבין האירועים והנזקים האמיתיים.

בסיבות לא תמימות. איש המ כון לאיכחון-מידע, י הורוכיב, שחקר את הנושא ופירסם את מימצאיו בגליון האחרון של דריהרוחן ביטוח ביש-ראל, גילה כמה עובדות מדהימות.

כאשר רבו החשדות של חברות הביטוח במיקרים שנדרשו לפצות מבוטחים על פריצות לבתי-עסק ודירות והיה קיים חשד של ביום הפריצה; או על שריפת מכונית, כאשר היה קיים חשד כי לא תקלה מכנית או חשמלית היתה בעוכרי המכונית כי אם הצתה בזדון; או על היעלמה של תבילת יהלומים שנעלמה בבסיבות שאינן תמימות כלל; החלו החברות להשתמש במכונת-האמת, הפוליגראף.

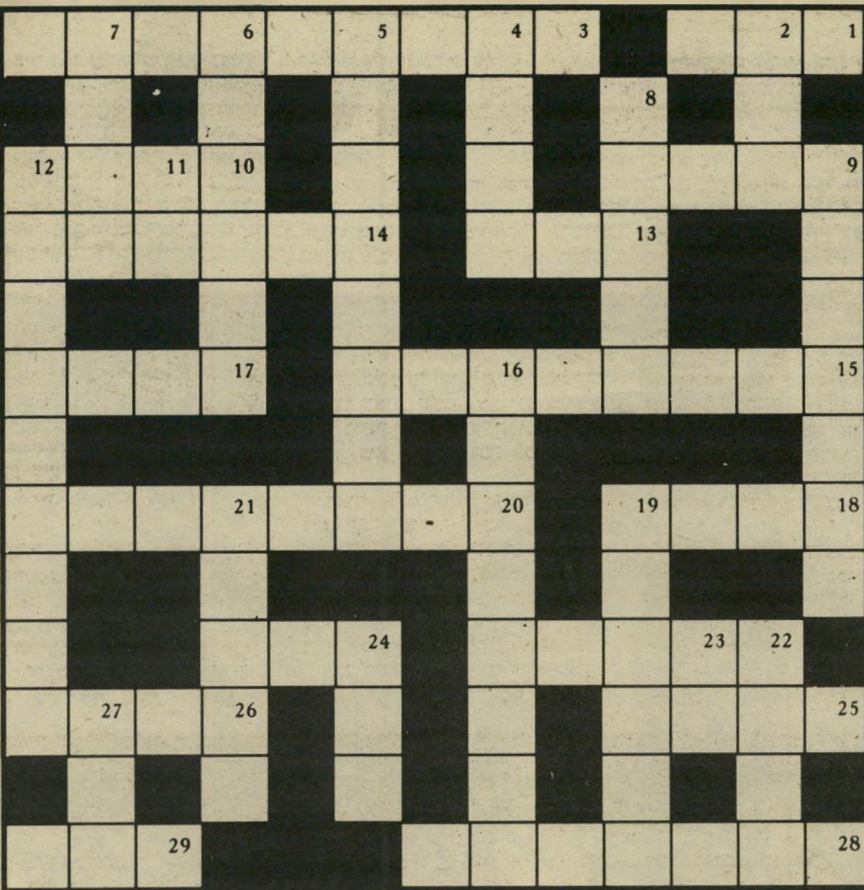
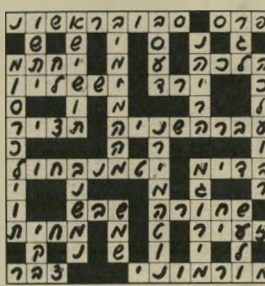
התוצאה היתה שבין 2,000 הבדיקות מסוג זה שנערכו בשנה האחרונה, כאשר המניעים העיקריים לבדיקות היו חוסר ראיות מספיקות לביסוס תביעה, היקף גורל הנזק וסתם נסיבות מחשירות, התגלה כי בנושא הגניבות מתוך רכב, למשל, כמעט בכל תביעה שניה שנבדקה (43%) לא התרחש האירוע כלל.

מאוזן:

1. רבינוביץ שמענו, סייע (3)
2. "הבית ברחוב טרומפלרור" — או דלפון הוא לא נחמד (2,3,4)
3. החליף (4)
4. טמבל שהשיב את הנכסים (4)

פתרון תשבצופן

2536

6. הסוד של קלצ'קין — חג למוטה (6)
7. ברל ואלה על שפת הכנרת (ח4)
8. רצים למרחקים, נשמע ממש חמור (5)
9. מחבר הרומנים הוא האדם העליון (7)
10. יש בשום מקום (2)
11. הולך לכל הצגות התיאטרון, וזה מחסל אותו לחלוטין (5,4)
12. לא רצינו ללמוד, רצינו לים, תגידו זה הגיוני? (8)
13. פיקסו וברק רבוק ביזמת רעיהם לזרם האמנותי (6)
14. הקטין את הפער גם בעולם התחתון (5)
15. המלחין איננו מוכר בקפריסין, כנראה (5)
16. רואים שש שש (2)
17. טוב שהתעורר מעל למצופה (3)
18. חסר משהו למתח בעולם (3)
13. "יהודה לעולם..." (3)
14. שמענו את הגרסות של הסיפור, ורשמנו (6)
15. יש משהו מושך את הלב בעוגת פיקו טריה (8)
17. באנגליה הוא שמרן מן השורה (4)
18. מימין חג, משמאל מג (4)
20. שמש, ים וצג יהיו כאן קורפוס דליקטי (4,4)
22. מי שלא יעזוב, ינצח (5)
24. הקרבן כמשל (3)
25. כשיחזור על השפיכה, יחמר מצבו (4)
26. רצון מקובל? לא ביחידות (4)
28. לא רק שיתאחר, עוד יביע פליאה למה? (7)
29. פנו הצרה משרדת-העמודים (3)

מאונך:

2. שם ... על מפקד המחלקה (3)
5. כלנו בס"ד של פרץ (3,5)

אביגיל ינאי

מודעות בטלפון
לכל העתונים
בכרטיסי אשראי במחירי המערכת

שרות ת.ד. ללא תשלום - חניה חופשית במקום

פרסום אידיאל
 אבן גבירול 110 ת"א, פתוח 7.30 - 20.00 רצוף
03-227117/8

ישראל אבטורד, ויזה, DINERS CLUB INTERNATIONAL ISRAEL LTD.

לפני מרידת הציונים

"מי הכין את הכיבוד?"
 "רק המישפחה. לכל המישפחה, שאר שבעה ימים בירושלים
 ובבני ברק."
 "איזה מתנות הביאו האורחים לזוג?"
 "כלים מכלים שונים, כמו שכתוב במגילת-אסתר."
 "ואיפה הם יגורו, הצעירים?"
 "במרכז הרוחני העולמי, בירושלים העיר הבינלאומית."
 "האם יש לך עוד ילדים, שיחיו?"
 "לא מדברים כמה ילדים. יש לי מיספר מצומצם."

"איפה הכירו בני הזוג זה את זה?"
 "בפלשתינה, בעיר הבינלאומית ירושלים."
 "כמה אנשים היו בחתונה?"
 "כמה אלפים!"
 "מי היו האורחים?"
 "הזמנו את המופתי, השייח' סעד אל-דין עלמי, את אנוור
 אלי'ח'טיב, מפקד הלגיונים לפני הכיבוש של הציונים, אנוור
 נוסייבה שריהמילחמה של ירדן לפני מרידת הציונים שלח
 זריפרחים גדול, והיה גם הנא סיניורה ממערכת אל-פג'ר."

איך הוב געהערט אז סיגעועען א חאסנה אין ירושלים עיר
 הקודש. חוב איך געמחט א דרינג-דרינג צו דה פאטר אוף דה
 כאלה, הרב משה הירש; שריהחוז דנטורייקרתא.
 דרינג-דרינג.
 "אפשר לדבר עם הרב משה הירש, בבקשה?"
 "מדובר."
 "מזל טוב. את מי חיתנת השבוע?"
 "את הבת צביה-שרמדם שתחיה, שהיא כבר בת 20, לחתן
 היתום שמואל האליסלוט, גם הוא כבר בן 20."

צביה-שרמדם
 - בפלשתינה!

חתן הבחור שמואל האליסלוט
 איפה הם הכירו?

בעיה מאוד מישפטית

הייתם מאמינים שהפרקליטות בתל-אביב סוערת בגלל סיפור של אבהות?
 אז זה קרה. בין מישפט למישפט מדברים הפרקליטים המכובדים, עוזרים, מזכירותיהם והנערים
 השליחים שלהם רק על הפרשה הזאת.
 לא כל יום מגיש איש מכובד, בעל מיקצוע חופשי, תביעה נגד אשתו, שהיא פרקליטה בכירה
 מאוד. הפרקליטה ובעלה נשואים זה שנים רבות, והם הורים לשני ילדים בוגרים. לפני חודשים אחרים
 הרתה הפרקליטה שוב, וכל חבריה ומכריה בירכו אותה ובירכו אותו. אבל הבעל הרגיש שהברכות אינן
 מגיעות לו, כי לפי דעתו הוא אינו אחראי לתינוק החדש של אשתו, ואם הוא לא אחראי, סימן שמישהו
 אחר אחראי. מי האחראי הזה, אם בכלל — זוהי השאלה הגדולה והמדוברת ביותר בקרב אנשי
 המישפט בארץ. מה גם שהבעל הגיש תביעה נגד אשתו הפרקליטה.

חתן כלה והרבה ילדים ונכדים

לא נכחו בחתונה עצמה. רק בערב, בביתו של
 הרצל שפיר אשר בנווה-יגון, באו כמה חברים,
 קרובים ובני-מישפחה לחוג ביחד עם הזוג,
 ולאכול את ארוחת-הערב, שבשולה במיסעדה
 קטנה בשכונה.
 הרצל, שהתאלמן לפני שנים מאורכה אשתו
 ואם ילדיו, הוא היום יועץ לחברות תעשייתיות,
 ואילו סיגלית, שהיתה גרושה במשך שנים,
 עוסקת כיום בתכנון תערוכות. הם יגורו בביתו
 של הרצל, ומדי-פעם ייצאו לבקר את הנכדים של
 הרצל ואת הבת של סיגלית.

בלי נוכחות צלמים, נערכה השבוע בלישכתו
 של הרב הראשי לצה"ל, גד נבו, חתונתם של
 האלוף (מיל) הרצל שפיר (55) והעיתונאית
 (מיל) סיגלית פריאל (46), אחרי רומאן ממושך
 של חמש שנים. מסביב לחופה עמדו הוריה של
 סיגלית, רחל ועזרא ביבי, ואחיו של הרצל
 שפיר, הח"כ לשעבר אברהם שכטרמן ורעייתו
 תו ג'ודי, אחותו של הלורד זיו, מבעלי מרקס-
 אנד-ספנסר.
 בתה של סיגלית, דניאלה (22), וילדיו של
 הרצל, אורנה (33), מירי (23) וצביקה (34)

סיגלית פריאל והרצל שפיר
 חופה בשטח צבאי סגור

קבר של הסבתא

וילי סימס ואריאלה שפר
 יחודי דור שלישי נסע לקפריסין

סבלנות. הטקס היה יפהפה, בלי להסתובב מתחת
 לחופה, בלי שרבי מבלבל את המוח. חיתן אותו
 ראש עיריית ניקוסיה.
 אריאלה (1.70 מטר), העוברת כמזכירה
 בתנובה, הכירה את סימס (1.95 מטר) דרך ידידה
 משותפת, רוטי, בתה של הזמרת יפה ירקוני.
 אוחותה של אריאלה, רינה, נשואה גם היא
 לכדורסלן — מייק קרטר. הווג הבטיחו שאת
 החגיגה האמיתית יערכו בשבוע הבא.

אחרי רומאן של שלוש שנים נישאו השבוע
 בטקס אורחי בקפריסין כדורסלן אליצור-נתניה
 וילי סימס (28) ואריאלה שפר (25). סימס
 השחור הוא יהודי דור שלישי, כפי שמגדירה
 אותו אריאלה, "אבל" היא אומרת, "עשו לנו
 בעיות ברבנות, והרגשנו מאוד מושפלים. הם רצו
 — לא להאמין — תמונה של המציבה בבית
 הקברות של סבתא של וילי. הסיפור ברבנות נגד
 כליך הרבה זמן, עד שלא היתה לנו יותר

לינדי אמיתית

כבר בגיל 16 אמרו עליה שתגיע לגדולות, אבל אני לא בטוחה שלגדולות האלה דווקא התכוונו.

מנדי רייסדייוויס התפרסמה לראשונה כשהתפוצצה פרשת הפרופיומו בבריטניה, וכל הממשלה הבריטית רעדה במשך תקופה ארוכה. שר הביטחון נאלץ להתפטר בעיקבות אותה פרשה, והיא איזה איש חשוב שאפילו התאבד. שתי הנשים של הפרשה, **כריסטיין קילר** ומנדי רייסדייוויס, קישטו את העיתונים של העולם במשך זמן רב, ואחר כך נעלמו. כריסטיין קילר נישאה למישהו אלמוני, היה חיים אלמוניים. לדה ליד אלמוני ואחרי שנים מישהו ראיין אותה בחדר עلوب בלונדון, כשהיא מבכה את חייה.

מנדי גם היא נעלמה מלונדון, ואיכשהו צצה

מישרה חלקית

בוועידת מיפלתג העבודה שנערכה השבוע, נראה המשורר **דויד אבידן** מחובק עם נערה צעירה, שבקלות היתה יכולה להיות בתו. דרינג'רינג.

"את דויד אבידן?"

"מרב."

"מי זאת הנערה שנראתה בחברתך בוועידת העבודה?"

"אני מעסיק כמה מזכירות בתפקידים קצרי מועד, אין בעבודה הזאת משהו רומנטי. זאת **אורלי מצא** (20), שסיימה לאחרונה שרות צבאי."

יפה שיש בארץ מעסיקים היודעים להתייחס כראוי למזכירות, לקחת אותן לאירועים ולחבק אותן בשעת הצורך.

דויד אבידן ואורלי מצא
עבודה קיצרת-מועד

הבראה באמריקה

צוית-הברית, כדי להחלים. חבריהם וידידיהם של הוגו מקוויס שבתיה תחזור הנה בריאה וחזקה, במהרה בימינו.

לפני שנה נעצרה **בתיה ישראלי** היפהפיה, אשתו של השרון הפופולארי **אלי ישראלי**, בתחנה למימכר-סמים שהיתה במעקב מישטרתי. נודע לי כי בתיה, שעברה בנוטיק בתל-אביב, הרגישה רע בזמן האחרון. באמצע העבודה היא היתה נתקפת בעייפות והולכת הביתה. עכשיו מספרים לי שמצבה, כנראה, לא איפשר לה להמשיך בעבודה, והיא נסעה אל אחותה שבאר-

מבט שני על דן שילון

זה שדן שילון עזב את ביתו ואת שרלי אשתו היפה, כבר כולם יודעים, התל-אביבים חושבים שהוא עזב בשביל אשה לא-צעירה שאיתה הוא נראה בשנה האחרונה הרבה פעמים. אבל הירדן שלמים יודעים את האמת. הגברת, שעזרה לדן להחליט לעזוב את ביתו ואת אשתו, היא הרבה יותר ילדה מאשר גברת, וגם יפהפיה אמיתית. זה כבר קרה בעבר. מה שאני לא שמעתי מעודי זה איך הודיע דן שילון לאשתו שרי שהוא עוזב אותה. השפיון הירושלמי שלי סיפר לי

שרי שילון
בזמן הנסיעה למסיבה

שבביל-שבת לפני שלושה שבועות הוזמן הוגו שילון למסיבה אצל חברים. שניהם התלבשו יפה ונכנסו למכונית. בדרך, תוך כדי נהיגה, הם שוחחו ביניהם, ואז שילון לא יכול לעצור בעדו וסיפר לשרי שיש אשה אחרת בחייו. באי המסיבה אומרים ששרי היפהפיה נראתה כמו רוח-רפאים כשנכנסה לחדר, ומרוב הלם היא גם סיפרה על השיחה במכונית.

מנדי רייסדייוויס
פינישינג סקול בישראל

יודעת שהפרשה הזאת תרדוף אותה כל חייה, אבל החיים שלה ממשיכים, והם יפים ומרתקים, וכשלא מזכירים לה את הפרשה הנשכחת, היא לומדת לחיות עם זה. הנה אנגליה אמיתית, שהתחילה לא כל-כך יפה, ובגלל ה"פינישינג סקול" הישראלי היא נעשתה גברת של ממש.

פיתאום במדינת-ישראל. כאן היא נישאה למוכר תר של חייה-לילה (של אותם הימים לפחות) **רפי שארולי**, פתחה את הדיסקוטק הראשון בארץ-הקודש, אחרי אלפייס שנה, וירתה את אביה-פיניגה ל"חברה הגבוהה" של ישראל. כל מי שחשב את עצמו למישהו ראה לעצמו כבוד גדול להיות חבר במנדסי, ולהחליף כמה מיספטי-נימוס באנגלית עם הגברת של חייה-לילה הישראלים.

קרובים קרובים

כל הארץ, מלבד בניין הטלוויזיה הישראלית בירושלים, רעשה בגלל המכות שמרכיץ המותק **דן כנר** לאשתו **רפנה**.

תשאלו, למה אנשי הטלוויזיה לא התרגשו כלל? הם לא התרגשו, כי זה לא המיקרה היחיד. אצלם, עוד **בת-ביטלוויזיה** ידוע מאוד אוהב את אשתו באותה הצורה, ובשכונת-מגוריהם נעיך דן טוטו יומי איפה יהיה הפנס הבא של הגברת, ואיזה סיפור על נפילה היא תספר היום.

וגם זה לא הכל. **בת-ביטלוויזיה** אחר, בחור צעיר יפה, סובל מאותה הבעיה. זאת אומרת, לא בדיוק אותו הרבר, הוא אומנם לא מרכיץ לאשתו אבל לעומת זאת היא דווקא מרכיזה לו. ככה זה. אילו היו מראים לנו, אחרי החדשות, מה קורה במתים של כתביה-טלוויזיה, היה עם ישראל מוותר על הטלוויזיה-בכבלים ואפילו על ירדן, לבנון וכל שאר התחנות הרגילות. תחשבו על זה!

אחרי-כן התגרשו מנדי ורפי, והיא שבה למר-לדתה, אבל לא כנערת-פרופיומו אלא כגברת אי-מתית, שראתה עולם, שהסתובבה בין מכונדים (ישראלים, אומנם, אבל בכל זאת), שהתלבשה בטוב-טעם ושדרכה בנימוס אנגלי. בלונדון היא למדה מישחק, ומהר מאוד חתם איתה תיאטרון קטן על חוזה. בין ההצגות היא טיפלה במסירות בכתה, **דנה**, מנישואיה לרפי שאולי, ופה ושם גם היה לה איזה רומאן טוב, תמיד עם מישהו נאה ועשיר.

היום היא גרה בפרבר אלגנטי של לונדון, ממכבת בסרט חדש וכותבת ספרי-יגול. כיום הראשון לפני שבועיים היא רואינה בתוכנית הטלוויזיה הפופולארית בוקר טוב בריטניה. העם האנגלי ישב מול המקלט כדי לראות מה קרה לילדה הקטנה והמושחתת מהפרשה הגדולה. אבל מה שראה העם הבריטי היה לינדי אמיתית, לבושה בגדים סולייזיים ויקרים, מיסורקת כמו נסיכה ומזכרת אנגלית כמו ה"ר" היגנס בעצמו. היא סיפרה על התפקוד שהיא ממלאת בסרט, סיפרה על ספריה-יגול שהיא כותבת ועל חייה עכשיו. ואז שאל אותה המראיין על פרשת-פרופיומו, וכולם חשבו שהנה כאן הלינדי תאבד את עשתנותיה. אבל לינדי נשארת לינדי גם במצב-יחף, ובשקט ובאיפוק ובגילוי-לב סיפרה מנדי שהיא היתה צעירה מדי מכדי להכין מה קורה איתה, ומה חשיבות העניין. היא

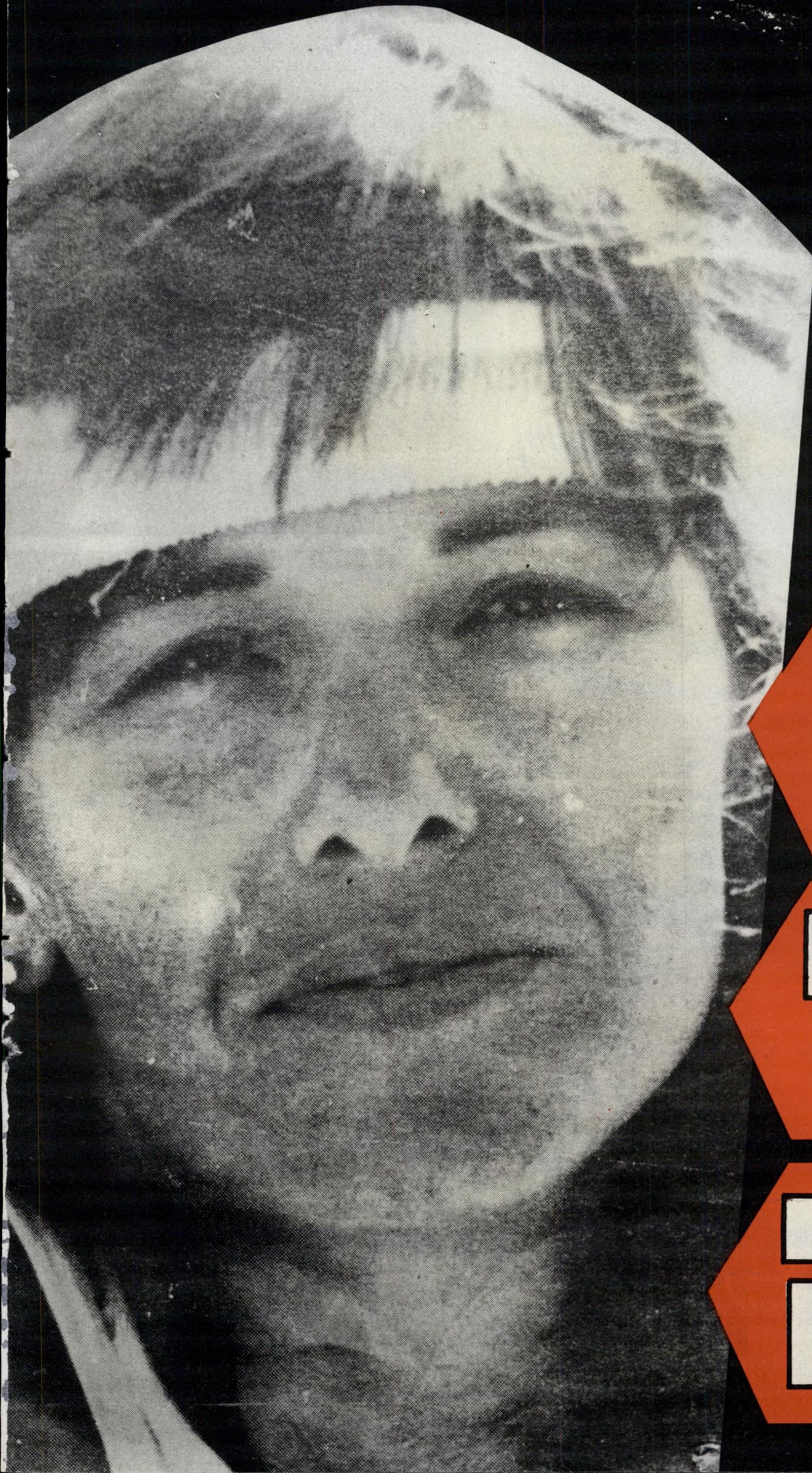
שרתון חזקה

תערובת וירג'יניה מעולה

אדון

אנחנו מייבאים פה את הטובות מכל העולם

העולם הזה

10 צווייטע ינואר

לא עצה

את אשת

מיליונר החובות

קלדה

אהדוני

ברחה